

ندای وجدان

BEWARE OF PITY

«از ترحم بر حذر باشید»

بهترین آثار نویسنده مشهور اطریشی

اشتفن تسوئیک

ترجمه

مجید مسعودی

چاپ دوم «با تجدید نظر کامل»

ناشر

کانون معرفت - تهران - اول خیابان لاله زار - تلفن ۳۲۴۳۷

حق چاپ و اقتباس محفوظ و معصوم «کانون معرفت است»

بها ۴۰ ریال

چاپخانه خرمی تهران - لاله زار

مقدمهٔ چاپ دوم

اشتفن تسوايك، نویسنده فقید اتریشی، تنها نویسنده اروپاییست که آثارش در میان تمام طبقات مردم از ایران از هر سنخ فکر و مرام و ذوق و سن و جنس خواهان فراوان داشته و از هنگام ترجمه و انتشار اولین اثر (۱) او در ایران تا کنون هر اثری که از او ترجمه و منتشر گردیده مردم نسخ آنرا «چون ورق زر» برده و با شور و ناشکیبائی بیمانندی چشم براه انتشار کتاب بعدی او بوده اند تا جائیکه حتی پاره‌ای اشخاص با نديشه سوء استفاده از حسن شهرت این نویسنده افتاده آثار بنجل خود یا دیگرانرا بنام او انتشار داده‌اند تا از سود مادی و معنوی آن (بزع خودشان) بهره‌مند شوند. بچه دلیل آثار اشتفن تسوايك نسبت بآثار سایر نویسندگان بیگانه که اگر از او توانا تر نباشند ناتوان تر هم نیستند و خواهان بیشتری دارد، مسئله‌ایست که تا کنون هر کس بدوق و فکر خود تعبیراتی در باره آن نموده ولی قدر مسلم اینست که اولاً تسوايك در نوشته‌های خود قدرتی دارد که چون آهن ربا خواننده را از سطر اول تا کله آخر بی اختیار بدنبال خود میکشاند و در عین حال مسائل و مطالب مشکل و پیچیده فلسفی و روان شناسی را که مبتلاء به تمام افراد بشر از هر نژاد و ملیت است در خلال داستانهای جذاب و شیرین خود با زبان ساده و چیره دستی بی نظیر تجزیه و تحلیل میکند بطوریکه خواننده پس از خواندن هریک از کتابهای او احساس میکند که علاوه بر سرگرمی و لذت بردن از داستان چیزی عایدش شده و عبارت دیگر وقتش را بیهوده نگذرانده است. پاره‌ای از نوشته هـ. ایش خصیصه‌ای دارد که خواننده پس از فراغت از خواندن تا چند روز خود را تحت تأثیر آن می‌بیند.

چاپ اول این کتاب در چند سال پیش با چشم پوشیدن از قسمت‌هایی که باذهان فردريك تسوايك (۲) (همسر اشتفن تسوايك) شاخ و برگ زائد و

۱- اولین اثری که از اشتفن تسوايك در ایران ترجمه و منتشر گردیده تا آنجا که نویسنده این سطور بخاطر دارد «نامه‌های يك زن باشناس» است که نخستین بار توسط دکتر ارانی فقید بنام «گل سفید» ترجمه و بعداً نیز یکی دو ترجمه دیگر از همان کتاب بوسیله اشخاص دیگر انتشار یافت.

۲- رجوع شود بشرح حال اشتفن تسوايك بقلم همسرش فردريك تسوايك ترجمه اسکلیسی از نامك آرتور (صفحه ۱۷۸ - ۱۷۹ چاپ سال ۱۹۴۶ لندن)

همچنین صرفاً دل‌رای چپ‌مصلحتی و ناآشنا به هنر خوانندگین ایرانی بود به نحوی که کوچک‌ترین خللی بساط کتاب‌آورد نیابد و پیوستگی مطالب محفوظ باشد توسط اینجانب با صرف وقت و زحمت فراوان ترجمه و بهمت آقای حسن معرفت مدیر باذوق و خصال کانون معرفت که علیرغم ناشرین دیگر باورزش آن می‌برد انتشار یافت توضیح آنکه نام اصلی کتاب حاضر بزبان انگلیسی Beware of pity و بزبان فرانسه Meriery- Vous de pitié یعنی: «از ترجم بر حذر باشید» بود که عیناً بوسیله مترجم ترجمه و قبلاً آگهی شده بود منتها چون در مصلحتی مانند ایران این عنوان غیر قابل هضم بود و نمیتوانست عنوان مناسبی برای یک کتاب باشد لذا بسلیقه ناشر و بمصدق جمله آخر کتاب که میگوید: هیچ‌چیزی مدام که وجدان آدمی بر آن واقف است فراموش نخواهد شد تبدیل به «ندای وجدان» شد و انتشار یافت و بگواهی کسانی که آنرا خواندند و همچنین بشهادت جرائد و مجلات کثیرالانتشار و بخش انتقادی دادبو تهران کتابی جالب و تقریباً خالی از نقص تشخیص داده شد بطوریکه مورد استقبال عامه قرار گرفت و در اندک زمانی کلیه نسخ آن پانام رسیده و انگیزه تجدید چاپ آن همانا مراجعانی بود که از کلیه نقاط کشور بناشر و مترجم این کتاب میشد.

اینک بسیار خوشوقت است که چاپ دوم کتاب «ندای وجدان» کاملتر و زیباتر از چاپ اول انتشار مییابد و در دسترس علاقمندان و خواستارانی که مشتاق آن بودند قرار میگیرد.

متأسفانه در موقعیکه نیمی از چاپ دوم این کتاب به چاپ رسیده بود با اینجانب اطلاع داده شد که شخص شایعی عین ترجمه اینجانب را با تعویض و خراب نمودن چند جمله در هر صفحه بنام خود چاپ و در صدد انتشار است که موقع از انتشار این سرعت (بوظهور) جلوگیری شد.

همین تذکر مختصر را برای این شخص که خوشبختانه در بین ارباب فصل و دانش انگشت نداشت کافی دانسته و برای آنکه حمل بر غرض خصوصی نگردد از ذکر نام مشارالیه خودداری گردید.

مجید مسعودی

سرگذشت ریراعیا بهمان طوریکه برای من نقل شده در این کتاب
 بطرح خوانندگان میرسانم. طررز بر حوردمن با ناقل سرگذشت کاملاعیر عادی
 بود آخرین بار که در شهر (ون) اقامت داشتم یک دور عصر که از کار روزانه
 سخت خسته و دم برستورای واقع در حوالی شهر وارد شدم باین حیای که این
 رستوران از مدتها پیش با طرف قدیمی شده وار رواج و رونق افتاده است
 ولی بمحض آنکه وارد آن شدم فوراً بخط خود بی مردم چون در حین عبور
 از سال میر اول یکی از آشپایان ناخاتنی که وحد و خوشحالی از آن هویدا
 و در اسباب پرده و مرابیر خود دعوت نمود. محققاً من با گرمی تمارسات او
 پاسخ ندادم من میتوانم بگویم که این شخص آدم نامطوب و غیر قابل
 معاشرتی بود بلکه یکی از آن اشخاص شاش و زنده دلی بود که باهمان
 سعی و جدیتی که اطفال تمرینت جمع میکنند اودوست و آشنا جمع میکرد
 و با بیعت از هر دوست بازه که بد (کلاکسیون دوستان) او مافزود فقر و
 مافات بی پایان می نمود تمام مفهوم زندگی در نظر آن شخص این بود
 که اگر ملا اسم کسی گاه گاه در روزنامه هاد کرده گردید یا بر سر آنها
 می افتاد او بی انتائی شود ۱۹۶ او باکر از دوستان صمیمی من است و
 یاد آده من دیرینه و دکه و هانات کردم

در حال حاضر تمام سر و شب شدم و در کنار او سهیم. تاریخ
 ساعت یک و هائی ماطله ماطل گذراده و در یک مردی وار رستوران
 شب ۱۰ مرد ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در مدت درازا بر دس ۱۹۶۱
 در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ از ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲
 خاکدتری در آید و در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲
 ادیر ۱۹۶۱ است و ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲
 پرده تا با وسلام و خوش آمد بگوید ولی باز وارد این استثنائی را ۱۹۶۱
 و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲
 و ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲ در ۱۹۶۱ و ۱۹۶۲

آنها این شخص را همیشه یاد می

میتوانید حدس بزنید که موضوع بحث آن شب ما چه بود. مورخین آینده‌ها
ما مسلم، یک‌روز این نکته را در تاریخ ثبت خواهند نمود که در سال ۱۹۳۷
هر گفتمی که در هر یک از کشورهای اروپای پر آشوب مادر می‌گرفت بر
سرامیکان یا عدم امکان وقوع دومین جنگ جهانی و
میران ما که شعلش و کالت عدلیه و مردی مسدود لرآی بود در صحت
را گشود و پس از اقامه یکمشت دلائل مبتدل شروع بیاوه سرانی کرد و گفت
مسئل حاضر که مضار و خطرات بحث آشائی دارد این بار اجاره خواهد
داد که مانند گذشته او را ادا دعه و بزرگ بحث نکشاید و هر گاه فرمان
سج عمومی صادر شود اوله توپ‌ها اول بطرف محرکین و پیشوایان
بحث ر. و ه. است، چون اسراں حث گذشته بلیات حث را هور فراموش
نکرده‌اند.

من از حرف‌های او کسل و ملول شدم زیرا درمونی که صد هارار
کارخانه مشغول ساختن مواد معجزه و گارهای سمی بودند این آفای و کسل
مسکر امکان حث بود. پس بعنوان اعتراض گفتم که «لله و راتحانها
و مقامات نظامی که ماشین حث را برگردش در می‌آورند در جواب بیسند و در
حیثی که ماحود را با فکار فرمده دلخوش می‌سازیم آنها اردوره صلح‌مد
اکتر استفاده را نموده و بوده‌های مردم را قاعلاً برای شرکت در حث مشکل
کرده‌اند.»

ندیمی است که تمام حصن، ان حربهای من و حثاف بودند چون
تجربیات سده که عریه خود فریبی افراد سرد و دار می‌کند که محاطاتی
را که اط. موسود آها کاملاً گاه در فکر خود دور کند و باید جهت مذاکرات
من و معصوم در موعده سه‌شنبه در گیتی بر طایفه ر چیده شده و مذاق
حضرار حوس.

در آن شب با محب‌مهر شرم که در دلائل روزی که من او
را از روی وهم و خیال اطلاق می‌تاب - رد می‌داشتند در فواید و این ن
در آمد و شد.

ما بل عدم تمایل مردم در وقوع حادثه‌ای نداریم چون حث
آدمه ما ماشین هورت می‌تیر و فراد سرهم است حری و دین ما این را
مسئله را اسناد داده و ما بگوئیم در مردم چون دیگر احواق و خطرات

چنگ آگاهند از آن رو گردانند خود را قریب می‌دهیم، زیرا اگر امروز دریکی از کشورها برای چنگ سهوده و بوجی مثلا برای چنگ در (پولی نوی) یا یکی از قاطط طلبانی افریقا سر باز گیری شود هزاران هزار نفر از مردم بدون آنکه مهمد چه منظوری از این چنگ حاصل است و شاید فقط برای اینکه خود را از اوضاع نامساعد محیط رهاسازند داوطلب سر بازی و رفتن بجبهه میشوند اما راجع به مخافت موثر و حدی مردم با حنك، بمقیده من چنین محالفتی در ردیف صرحر و اهدود بدلیل آنکه مخافت بایك نهضت متشکل شجاعت بیشتری لازم دارد تا تسلیم تعدیر و سر نوشت شدن چون در این عصر و زمان که عصر ماشین و تشکیلات است شجاعت امرادی از بین رفته و شجاعتی که در میدان سرد ابراز میشود با شجاعت امرادی تفاوت بسیار دارد. اگر شجاعت در میدان حنك را درست مورد بررسی قرار دهیم خواهیم دید که این شجاعت بطور عمده ناشی از ترس است یعنی ترس از عقب ماندن، ترس از تحقیر و تمسخر، ترس از اعمالی مستقلانه انجام دادن و بالاخره ترس از انحدار و روشی مخالف با احساسات عمومی. من فقط بعد از آنکه خدمت در او شرا ترک نمودم و وارد زندگی عادی شدم باین نکته پی بردم که اغلب اشخاصیکه در حبه حنك شجاعت و دلآوری معروفند همسند در شجاعت و ساعشوری آنها تردید فراوانی است. اشتباه شود من خود را بر از این حکم مستثنی

من از نظر کلام او بسیار خوشم آمدم و قصد کردم بنزد او بروم ولی در آن ایام عزیزان ما را برای صرف شام باطابق دیگر میخواند و چون در سر راه شام دو حامی از دو دو نیم یک گرم رصی برای صحبت دست نداد و بر آنکه ما را به ملاقات بیاورد مادر اطاق کهش کنی باهم میمادف شدیم

[illegible]

پس از آنکه در سال ۱۳۰۴ هجری قمری در اقصای هند به نام هندوستان
بنیاد نهاده شد.

دربارهٔ آنکه در این کتاب چه چیزهایی را می‌بینیم که در هیچ کتاب دیگری
نمی‌بینیم، آنرا می‌بینیم که در هیچ کتاب دیگری

مضطربم خودمانی و تظاهریست . راستش را بخواهید موقعی که این نشان در جبهه حرك من داده شد من خیلی بخود میسایدم ولی وقتی حنك تمام شد من اینكار را مایه تمسخر میدانستم كه فقط بخاطر اینكه وقتی بیست دقیقه شجاعت واقعی بخرج داده بودم هر كجا میروم بك « برچسب » قهرمانی برسینه داشته باشم در صورتیكه شاید هزاران نفر دیگر هم چنین شجاعتی را ابراز نموده بودند ، منتها بعثت ناهن یار بود كه دیگران عملیات مرا دیدند و از همه مهتر اقبال مدد كرد كه زنده ارحمیه برگشتم . در اواخر امسال وقتی میدیدم بهر كجا كه میروم مردم مانگانهایی تحسین آمیز باین صفحه فوری حیره میشوند و بعد سرتابای مرا و راندازی كنده و قالماده خسته و ملول شده دلم و عصیانیت من از اینكه در انحالطز و انگشت نمای حلقو هستم یكی از عمل كناره گیری من ارحمیت رتش بود ولی دلیل عمده كناره گیری من این بود كه خودم نیز نسبت به ان شجاع و شهامت خویش كاملاً شكوك و مردد شده بودم زیرا من از تمام ان اسرار با ایسی كه بر تلوتلو من حیره میشوند بهتر میدانستم كه دارنده آن همه چیز هست هر كجا كه سلحشور و قهرمان! و شاید كاملاً برعكس آن، یعنی یكی از آن اشخاصی است كه ناشتاب و عجله وارد میدان جنگ شده بودند تا خود را از يك وضع دشوار و علاج ناپذیر نجات دهند یكی از آن اشخاصی كه بیشتر برای راز از مسئولیت جنگ رفتند از روی وطنپرستی و شهامت امن نمیدانم عقیده شما بویسندگن چیست ولی در نظر من رنگی كردن در میان يك هاله دیده و جلالتی غیر طبیعی و طاقت فرساست و از موقعی كه دیگر اخباری نداشتم هر كجا میروم آن سنده شجاع را بر سینه خود نصب كنم حقیقاً راحت و آسوده شدم حتی امروز هم وقتی صحبت از گذشته مشغول پر افتخار من میكنند ملول و معذب مشوم و نا امید اقرار كنم كه دیر و زحمتی نمابنده بود در میز شما بیابید و ان حق پر حرف و گویا بهتر است رود شخص دیگری را پیدا كنند و در اطراف او كوفه گیری كنند ولی انكه آمیخته بحوف و رعب شما را تا حزن شب عسین و ناراحت نمود و برای اینكه دروغ او را ثابت كنم بكار افتادم شما را و دار كنم تا از بان خود من بشنوم كه من ارجه راههای مستحق من تمام سلحشوری و قهرمانی باقی شده ام . داستان من داستان عجیب و غریبی است ولی بدانید كه انكه در اعلام موارد شجاعانه در تار و پود من و كوس است ضمناً بر من ماضی ندارد كه این سرگذشت را بی كم و كاست در مجله شما و هم

اکنون برای شما نقل کنم . آیا وقت دارید این سرگذشت را بشنوید ؟ آیا از شنیدن آن کسل و ملول نخواهید شد ؟

البته من وقت داشتم و ما با اتفاق نادل شب در خیابانها که در آن موقع از آخرین خلوت شده بود قدم زدیم . من فقط تغییراتی جزئی از قبیل تغییر اسامی هنگها و پادگانها و همچنین نام اشخاص و اماکن در این داستان داده‌ام ولی بر اصل داستان چیزی از خود بی‌افزوده‌ام . ناقل این داستان در اینجا من نیستم بلکه کسی است که خود یکی از قهرمانان آن بوده است . صحتاً حاجت بتذکر نداد که این داستان در یک وب‌ت برای من نقل شده است .

آغاز داستان

داستانی که اینک برای شما شرح میدهم تمام در نتیجه يك خبط و ندانم کاری من آغاز گردید بعد سعی کردم کار را اصلاح کنم ولی اگر شما بخواهید ساعتی را با عجله ریاد تعمیر کنید هیچ بعید نیست که آنرا سگلی از کار بپندازید. حتی امروز هم که سالها از وقوع آن حادثه سپری شده هنوز نمیتوانم تشخیص دهم که خبط من یکجا انجامید و حرم من از کجا شروع شد در آن موقع من بیست سال داشتم و با درجه ستوان دومی در هنگ سوار... خدمت میکردم من میتوانم ادعا کنم که زندگی سر بازی علاقه مخصوصی داشتم و با آرزو میکردم خدمت نظام را حرفه و پیشه خود قرار دهم ولی در يك خانواده متوسط الحال، اطریشی وقتی چهارپسر بالغ پراشتها و دو دختر باشد و عذای کافی برای سیر کردن شکم آنها موجود باشد کسی به تمايلات و آرزوهای آنها دعي نمیکند بلکه در سنين اوليه عمر دست آنها را نگاری ننند میکنند تا بیش از حد لزوم سر بار آن خانواده باشند. من پس از پایان تحصیلات مقدماتی چون دارای بیه قوی بودم نداشک. افسری اعزام شدم و بعد از طی دوره مقرر اولين ستاره در روی شانه من درخشان نمود. اینکا من از بین تمام رسته های نظامی رسته سوار را انتخاب کردم بهیچوجه از روی میل و اراده شخصی خود من بود بلکه عمه من که بی متول و در عین حال اشرافی مآب بود نمیتوانست تحمل کند که کسی از بستگان او وارد صنف پیاده شود و بدین ترتیب خانواده (هوفیلر) را خفیف و سر افکنده سازد. و چون من ماهی یکصد (کرون) مستمري برای انجام این منظور از او دریافت میکردم ناچار و دم در در دست منگمه ار او اظهار امتنان و تحسینی کنم.

در سال ۱۹۱۳ یعنی سالی که داستان ما آغاز میشود اسواران ما از شهر (یورسلو) به شهر کوچک دیگری واقع در مرز مجارستان منتقل شد در این شهر هم همان مؤسسات نظامی و اماکن عمومی که در محال ما و ویت سابق ما وجود داشت یادست میشد که عبارت بود از يك سر بارخانه، يك آمورشگاه اسب سواری، يك میدان رژه، يك بوفه افسران و همچنین سه مهمانخانه دو کافه.

مرد از شادی و اشتیاق انتظار غروب روز چهارشنبه را میکشید.
اما از همان 'تداء' تقدیر شومی خنک و ناهنجاری نامی نمود باین معنی
که ساعت هفت و نیم روز چهارشنبه که من خود را برای رفتن مهمانی کاملاً
آماده نموده بودم در اطاق رده شد. گماشته وارد گردید و اطاق داشت که افسر
مکان که یکی از دوستان من بود از من تقاضا نموده که با عجله پاسدار
خانه ملک بروم. تاضیل قضیه 'رایت قرار بود که در هر روز سران را در حال
مستی با یکدیگر مراء و در نتیجه یکی از آنها با قنداق تمک عرق دیگری
کوبیده بود و اکنون مصروب بهوش و خون آلود بادهایی مار در گوشه
افتاده بر سک بهسازی ملک مخصص رفته و مرمانده ملک هم دسری بود.
در این گیر و داد دوست لعنی من از بین تمام افسران مرا که ملک طلبیده بود
و حال آنکه در آموغ بیش از یک ربع ساعت بوقت موعود باقی مانده بود
من نا بصبری شتری ساعت خود مگناه میگردم و اگر بهج دقیقه دیگر در آنجا
میاندم محال بود موقع بمنزل (که سفالوا) برسم. تنها چاره آنکه بطرم رسید
این بود که گماشته خود را بمنزل آن‌ها روانه کنم و عذر ناخیر حضور خود را
بخواهم ولی خوشبختانه این هیاهو زیاد نبضول بیاچ مید چون مرمانده ملک
ناچند روز پیشک بعمل واقعه آمدید و من توانستم از آن مر که بگریزم
حالا در شکه پید نمیشود و من باید صبر کنم تا وسیله تلف در شکه
بخواهد. خلاصه موقعیکه من بمنزل (که سفالوا) رسیدم ساعت درست هشت
و نیم و اطاق کمتر کن ملو ارباب توهای آویزان بود. نیم ساعت دیر کرده
و دم! از قیافه و رفتار اضطراب آوریش خدمت هم معلوم بود که من خیلی دیر
آمده‌ام. نااس وجود پیش خدمت مرا مطمئن ساخت که گماشته من درست نیم
ساعت قبل بقاء مرا میران رسانده است. سپس مرا سالان بدیرانی سیار
مجلس هدایت نمود ولی هیچکس در آنجا نیاف میشد زیرا همه با اطاق
در حوزی رفته بودند و اس هم خود را اضطراب و سوسیش من اود.
در هر حال در سه ربع جمع کرده و وقتی که پیش خدمت در اطاق بهاد
در آمد و در کور و در سالن را به کوسدم و تخطیمی کردم و قتم
مردم و در هر یک از آن در سالن در و انداد کردند و ادای منی که
در هر حال در هر یک از آن در سالن در و انداد کردند و ادای منی که
در هر حال در هر یک از آن در سالن در و انداد کردند و ادای منی که

ناید بلا در يك سر میز نشینم تا بعداً تمام مهمانان را يك يك معرفی کند ولی در موقعی که مرا بسر میز شام هدایت میکرد ابتداء فقط دختر خود را معرفی کرد. دختری جوان، طریف، يك پریده و مانند پدرش ضعیف از میان صحت سرانند کرد و با يك حث چشمانت خاکستری رنگ نگاهي که حاکی از شرم حضور بود من افکنده من ابتداء سوی او و سپس بچپ و راست تعظیم کوتاهی کردم و سر جای خود نشستم.

در چند لحظه اول من کاملاً ناراحت بودم زیرا در بین آن همه مهمان بکنفرانسه و خود داشت بیش خود فکر میکردم که من خجول و کمرو چطور با این اشخاص ناشناس که همه از ملاکین و مشمولین شهر هستند وارد صحبت بشوم. سو شبخانه های میز خوبی در سرمیز داشتم زیرا در یک طرف همان دختر سه چشم و زیبا یعنی خواهرزاده میربان بنشینده بود. بازوان عریان او چون علامت پوست کیده نرم و لطیف بود. واقعاً شستن در کنار چنان صحنه داشت!

حقیقتاً نه چه خانه شیک و نشاط انگیزی بود! هدیه آمیز بر آن رفیق داروساز که مرا با این خانواده آشنا ساخت! اغذیه گوناگون، مشروبات مختلف، میوه های رنگارنگ و سیگارهای ممتاز و معطر را در این میهمانی پیاپی بود. من هم می خوردم و میوشیدم و می خندیدم و با دو دلسر پهلوی دستی خود لاس میزد و گاه گاه هم دست من را از روی عریان و سیجین را با او (نام همان خواهرزاده میربان) تماس پیدا میکرد و او هم که دست دهنه های سرخ قام بود قسمه را می دهید و بازوان خود را بسبب میکرد

که کم در اثر نوشیدن حامیهای پیاپی از آن مشروبات گوارا و ممتاز سبک و خوش مزه در حرد احساس میکردم. ولی هنوز يك چیز کم داشتم تا کیف و نشه مرا سرحد که اله برساند و مرا به عالم دیگری سوق دهد. چند لحظه بعد آن حاجت من نیز برآورده شد چون به شدت دراز را نار کرد و همه مودون و دانه و از مودیک درون در اطراف طین انداخت مهمانان از هر طرف به سمت جفت وارد سالن شدند. من از روی خود را بدست (یا با او) دادم و یکبار دیگر پوست سرد، نرم و بهریت انگیز او را لمس نمودم و در حالینه در پیاپی بهم چسبیده بود و قص کمان از اسب و آسوی سالن را دهنه من شد و زردم من آن خوبی برهنیده بود و او را دوم هم خانم

دیگری که در طرف دیگر من نشسته بود رفتیدم. او نیز وقتاً خوب میرقصید من چنان در ایام حد و سرور مستغرق بودم که حرازه هیچ چیز و هیچ حادثه‌اشتم. از وقت هم بی خبر بودم.

اما گاهی از حساب افاق ساعت دیواری بضرایداختم. ساعت ده و نیم بود و من و وحش و بھار و موحه شده که قریب یک ساعت اسد در آنجا رقصیده ام. حرف زده ام و شادی کرده ام و هنوز دختر میزبان را به رقص دعوت نموده ام. دیر نشده. بد این غفلت و بی احترامی را حیران کنم. رانده ام و در شوش و سگرای شدم زیرا قیامه دختر میزبان در بصره بود پس فقط تصمیمی دو کرده بودم: تنها چشمان خاکستری رنگ او را بحدی شته میزد و آنطرف حسابو کردم و او را بیافتم. زن و محقرات در زیر در گذار بدم ولی هیچکدام اوشابه نداشتند. اما در ایستگاه ایستادم و به تکیه بوازندگان در پس یک پرده بافت چین میزد و آنست موزیک قصه و داستانهای قدیم ما را شنیدم و سن دو پشت میزد و سر زنگ میزد و سینه میزد و می کشیدم و دل دلفتم حصار اشک که نور پاک آید و برای حیران خطایم بود و وقت باقی است

پس من و مشا و ما تعطیعی اورا رقص دعوت کردیم
و حالت تعجب من حیره بد و دهانش مدام که مکه
در حرکت بد و قوت کام بد داشته باشد بازه اولی خودش حرکتی
در ش... ...
... ...
... ...

۱. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۲. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۳. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۴. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۵. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۶. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۷. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۸. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۹. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار
 ۱۰. در روز دوشنبه ۱۳۰۲/۱۲/۲۵ در وقت ظهر در محله کهنه بازار

تشکر دارم .

خواهش میکنم هر روز را مناسب داستید هنگام عصر برای صرف چای
مارا مفتخر سازید لازم نیست خود را برای تعیین وقت رحمت بدهید. من
(افسوس!) همیشه در منزل هستم .
امضاء

(ادیت ککسفالوا)

نامه را چند بار خواندم . چقدر عاقلانه قلم عفو بر حیط من کشیده و
چه ماهرانه با عبارت: «من (افسوس!) همیشه در منزل هستم» عجز و ابوابی
خود را توصیف نموده بود . با خواندن این نامه گهتی نارندگی از دوش
من برداشته شد . آن روز پنجشنبه بود و من تصمیم گرفتم روز یکشنبه برای
اضهار تشکر بمنزل آنها بروم .

بفراری دل بگذاشت من سر حرف خود نایستم . میل داشتم طمینان
حاصل کنم که گناه من برای همیشه بخشوده شده است . همین بی تابی باعث
شد که روز بعد یعنی روز جمعه موقعی که با چند نفر از همسایگان بود
مشغول گردش بودم علناً از آن ها خدا حافظی کردم و در حالیکه آن ها از
این رفتار من در بهت و حیرت بود مدعا از منزل (ککسفالوا) شدم و فاصله منزل
(ککسفالوا) تا سر بارخانه چندان زیاد نبود و اگر کسی با قدمهای تدریجی
میرفت در طرف نیم ساعت با آنها میرسید تعجب در این بود که آن روز هر چه
منزل (ککسفالوا) ردیکتر میشدم حرارت کم رفته و میایم سست تر و صحت
میشد. درست همانطوریکه انسان دم مطلب یرشك دد اساسی عذر و بهانه
میگردید که دل از فرودن تکمه رنگ غنث گردد کند من هم در آن موقع فکر
افتادم که تا وقت باقیست مرا از کم با را این نقد گردس در اطراف خارجی
از جاده خارج وارد مزرعه سد .

خانه که در پس آن دیوار ارتفاع سسگی پنهان شده بود بماتی در دهه و
بسک قدیم اطریشی رنگ آمیزی شده بود . پس از آنکه از سوراخهای یتنی
شکل دیوار درون خانه نگاه کردم متوجه شدم که این خانه آنطوریکه من
از داخل یرشكوه و مصالح آن قساوت کرده بودم يك وبلائی سبك جدید بود .
بلکه يك خانه ییلاقى معمولی بود تنها چیز خالب توجه آن حاد يك برج مربع
غریب بود که من بخاطر آوردن بارها در میدان رژه هك آنرا دیده و تصور
کرده بودم برج کلیسایی است .

خلاصه پس از آنکه خانه را از خارج دور زدیم و دوباره از طرف دیگر پدر بر برگ آن رسیدیم، بخود جرات دادم و درق الباب کردم. لحظه بعد پیشخدمت ظاهر شد. عجب در این بود که او به پیچوجه از یخبهر آمدن من تعجب نکرد و بدون اینکه چیزی پرسد یا کارت ویزیتی را که دودست داشتم بگیرد مرا بسالن راهنمایی نمود و گفتم: «خانمها هنوز در اطاق خود هستند و عنقریب نزد شما خواهند آمد» مدتی در سالن با انتظار نشستیم و پتماشای ائاثیه لوکس و نفیس آن مشغول شدم. بالاخره در باز شد و (ایلونا) وارد گردید و بمن خوش آمد گفت. سپس مرا با طاقی دیگر، همان اطاقی که آن حادثه شوم در آن روی داده بود هدایت نمود. در همان گوشه، روی همان صندلی و پشت همان میز آن دختر افلیج نشسته و تخته پوستی از خز روی باهای خود گسترده بود. (ادیت) با تبسمی بن خوش آمد گفت با اینوصف آن تجدید دیدار برای هر دوی ما احان - گداز بود و هیچکدام نمیدانستیم، چه نحو سخن آغاز کنیم. خوشبختانه (ایلونا) آن سکوت خفقان آور را در هم شکست و پرسید:

- سرکار ستوان چه میل دارند، قهوه یا چای؟

- هر کدام را شما بخواهید.

- نه سرکار ستوان هر چه شما بخواهید خواهش میکنم تعارف را کنار بگذارید برای ما هیچکدام فرقی ندارد.

- بسیار خوب پس به او قهوه بیاورند.

(ایلونا) از اطاق خارج شد و مرا با قربانی خود تنها گذاشت. حالا موقع آن بود که بهر بعد، شده سر صحبت را باز کنم، ولی گلویم گرفته بود و از طرفی حرارت میکردم بجایگاه او بطری بیندازم و بادا تصور کند که من به تخته پوستی که باهای چاقی او را پوشانیده، بود نگاه میکنم. خوشبختانه او از من آزار نبرد و صبحه ای با بطریق شروع کرد:

- سرکار ستوان چه امیدوارماید؟ آن صندلی را جلو بکشید. چرا شمشیر نان را از کمر بیرون نمیآوردید، مگر باما سرچیک دارید؟ شمشیرتان را روی میز یادوگاه پنجره مرا حامیل دارید بگذارید.

من صندلی را آهسته به بطری رسمی پیش کشیدم ولی هنوز نمیتوانستم آرادانه با طراف خود نگاه کنم. باز او مرا از آن وضع رقت بار نجات داد رشته سس را به دست آورد.

«حقیقتاً من باید از آن گل‌های ممتاز و زیبایی که برایم فرستادید از شما تشکر کنم و همچنین باید از آن رفتار ابلهانه خود معذرت بخواهم . من آنشب از خیالات تاصبیح نفوذی‌ایدم. گویا شما آنشب افکار درونی مرا خوانده بودید، چون من عیداً برای تماشای رقص مهمانان آنجا نشسته بودم. من دیوانه رقص هستم و وقتی دیگران را در حال رقص می‌بینم خیال می‌کنم خودم میرقصم نه آنها. من در بچه‌گی خیلی خوب میرقصیدم و حالا هم هر وقت خواب می‌بینم خواب رقص است . برای اینکه بدانید من تا چه حد جنون رقص دارم الان عکس‌هایی را که ازرقاصان بزرگ جمع‌آوری کرده‌ام بشما نشان خواهم داد. آنها در آن‌جبهه کوچک هستند.... آنجا نزدیک بغاری توی آن‌جبهه لاکی (در این‌موقع لحن صدای او ناگهان آمیخته به تغییر و تشدد گردید) آنجا نه ! سمت چپ آه شما چقدر گیج و بی‌پوش هستید ! آهان همانست .»

«من بالاخره جعبه را پیدا کردم و برد او آوردم . (ادبیت) جعبه را گرفت و گفت :

«ببینید این عکس (پاولوا) رقاصه معروف است که من علاقه فراوانی با او دارم . کاش من هم میتوانستم رقص کنان بدن‌بال او بدوم ! کاش میتوانستم او را ببینم ! بعقیده من چنان روزی فرخنده ترین روز های زندگی من خواهد بود .»

در این موقع درآهسته باز شد . (ادبیت) باعجله مانند مجرمی که در حین ارتکاب جرم گرفتار شده باشد جعبه را با شدت بست و با لحن آمرانه گفت:

«حتی يك کلمه از این حرف‌های مرا بدیگران نگوئید !»

شخصی که دورا باز میکرد پیشخدمت سپید موی بود . در پشت سر او (ایلونا) میزچرخداری را که مملو از خوراکی‌های عالی و گوارا بود بدرون اطاق میکشاند (ایلونا) پس از آنکه قهوه را در فنجان‌ها ریخت آمد و نزد ما روی صندلی نشست . یکساعت بصحبت‌های گوناگون گذشته بود که در سالن بآرامی باز شد و مردی آهسته و آرام وارد گردید. این شخص (فون کک-فالوا) پدر (ادبیت) بود که با احتیاط تمام آمد و بپهلوی دختر مغلوج خود نشست .

هیچ‌جا ! از لحظه‌ای که او وارد شد اطاق وضع افسرده‌تری بخود گرفت . پیرمرد که متوجه سسکوت ما شده بود در صدد برآمد دوباره سر صحبت را باز کند و لذا راجع بوضع هنک و مرمانده سابق و غیره سئوالاتی ازم نمود . از طرز

صحبّت او معلوم بود که بحیران امور هنک ما آشنائی کامل داد و من حس کردم که اوس می‌کند آشنائی خود را با افسران ارشد برخ من بکشد .

تصمیم گرفتم ده دقیقه دیگر آنجا تأمل کنم و بعد خدا حافظی نمایم . اما در همان لحظه در اطاق آرامی زده شد و خوانسالار بدون سروصدا بطوری که کوئی با برهنه است وارد اطاق گردید و چیزی در گوش (ادیت) گفت . (ادیت) با عصبانیت گفت . « بگو صبر کنند نه بگو امروز مرا راحت بگذارد . بگو برود . من کاری با او ندارم . »

همه ما از عصبانیت و خشم شدید او بی‌که خوردیم . من پیش خود فکر کردم که زیاد در آنجا توقف کرده‌ام و بزم رفتن از جا برخاستم ولی (ادیت) با همان تندی و خشونتیکه با خوانسالار حرف می‌زد بمن گفت . نه شما بمانید . چیزی نیست . ابتدا چیزی نیست .

بعد گوی ملتفت خشونت رفتار خود شده باشد گفت : « بی‌خشد عصبانیت من از کار ژوزف بود که بجای اینکه کمی صبر کند بدون اطلاع وارد اطاق میشود . الساعه من باید تحت شکنجه روزانه که برای من ترتیب داده‌اند قرار بگیرم زیرا شخصیکه (ژوزف) ورود او را اعلام کرد آمده است مرا ماساژ طبی بدهد و حال آنکه من میدانم اینکار هم مانند سایر معالجات اینها کاری فایده‌ایست . »

پس از ادای این جملات نگاه تعرض آمیزی پدر خود کرد ، گفتی او را در اینکار مقصر میدانست . پدرش که مسلماً از این حرفهای (ادیت) پیش من خجل شده بود گفت : « طفل من ، آیا واقعاً تصور میکنی که دکتر (کاندور) .. » در اینجا پیرمرد حرف خود را قطع کرد زیرا لبها و منخرن (ادیت) بلرزش و ارتعاش درآمد و این علامت یک طفلان عصبی بود . بعد ناگهان رنگ چهره دختر سرخ شد و گفت :

« بسیار خوب می‌روم ، اگر چه میدانم اینکار هیچ فایده ندارد . سرکار ستوان معذرت میخواهم امیدوارم دوباره هر چه زودتر اینجا تشریف بیاورید . » من تعظیمی نمودم و قصد رفتن کردم اما او تغییر عقیده داد و گفت : « نه در اینجا نزد پدرم بمانید و راه رفتن مرا تماشا کنید ! » سپس زنگ را بصدا درآورد و خوانسالار بلافاصله وارد شد . (ادیت) تخته پوست را از روی پاهای خود بکناری زد و گفت . بیا بمن کمک کن .

آنچه در آن موقع اتفاق افتاد حقیقتاً وحشت آور بود. خوانسار رخم شد وزیر بعل اورا با مهارتی که نتیجه تمرین و ممارست بود محکم گرفت. (ادیت) در حالیکه با هر دو دست دسته های صندلی را گرفته بود راست ایستاد و هر کدام از ما را بانگاه تعرض آمیزی و رانداژ کرد. سپس دو عصائی را که در زیر تخته پوستش پنهان شده بود برداشت، لب های خود را سخت بهم فشرد با تکیه بعضاها قامت خود را راست کرد و بعد در میان صدای تق! تق! تق! عصا با قامتی خمیده و عجوزه مانند خود را بجلو میکشاید. من جرأت نگاه کردن بپاهای او را نداشتم. قلبم شروع بطپیدن کرد زیرا فوراً دریافتم که او میخواهد بمن، آری فقط و فقط بمن، نشان بدهد که مغلولج است. او میخواست از راه يك نوع کینه جوئی مرموزی که مولود یاس و نومیدی است با تجسم عذاب و شکنجه، خود ما را عذاب و شکنجه بدهد. ولی از مشاهده همین منظره من پی بردم که او تا چه حد از ناتوانی و نقیصه جسمانی خود رنج و مرارت میکشد. خلاصه عمری بمن گذشت تا او با آن وضع رقت انگیز از اطاق خارج شد. فقط در این موقع بود که توانستم سر بردارم و با طراف نگاه کنم. پدرش که تا آن هنگام از پنجره بنقطه نامعلومی چشم دوخته بود روی خود را بطرف من برگرداند و آهسته بطرف من آمد و گفت:

«سرکارستوان از حرکات و حرفهای این دختر نرنجید. شما نمی دانید که او این چید ساله چه رنجها کشیده. من میدانم که او بی حوصله و بهانه جو است، ولی چه باید کرد؟ اگر بدانید که او سابقاً چه دختر پر جیب و جوشی بود! دائم باینسو و آنسو و از پائین بیالای پلکان میدوید. او بقدری بی باک، بشاش و چابک بود که من وزن مرحومه ام اغلب از بابت او نگران بودیم. من نمیدانم چرا این مصیبت و بلا باید بر سر چنین دختر پر شور و حرارتی نازل شده باشد ولی با تمام این احوال حتی این روزها هم خوشحال کردن او کار آسانی است. او از کوچکترین مهربانی ممکن است شاد و مسرور شود و به بیمزه ترین شوخیها بخندد. دلم میخواست شما آن روز میدیدید که دخترک چقدر از دریا فافت گلپایه که برایش فرستاده بودید خوشحال شد. شما نمیدانید او تا چه حد حساس است. او بیش از هر کس از عصبانیت و خشونت رفتار خود خجل و شرمسار است. ولی چطور بتواند خود را کنترل کند؟ وقتی خداوند این طفل را که هیچ گناهی نکرده و آزاری بکسی نرسانده اینطور عاجز و ناتوان ساخته است

چطور میتوان لب از شکایت فرو بست ؟

پیرمرد که ناآنوقع بدون نگاه کردن بصورت من صحبت میکرد و از خود بیخود بود ناگهان متوجه شد که باخودش حرف نمیزند بلکه مخاطب او شخصی کاملاً بیگانه است لذا لحن کلام خود را تغییر داد و گفت :

«سرکارستوان معذرت میخواهم . من نمیدانم چرا بیجهت سر شمارا با ذکر گرفتاریهای خود بندد میآورم . فقط میخواستم قضایا را در نظر شما روشن سازم تا کنورتی از رفتار و گفتار این دختر در دل بگیرد و بعضی حرکات او را حمل بر بندگی او نکنید که»

من نمیدانم چطور جرأت یافتن که در اینجا کلام پیرمرد را قطع کردم و دست آن مرد سالخورده ، آری آنمرد کاملاً ناشناس و بیگانه ، را در دست گرفتم ولی چیزی نگفتم . پیرمرد با تعجب بدن خیره شد او هم سخنی نگفت ولی چشمانش خبر میداد که عنقریب طوفانی خواهد شد. من نیز خود را گرفتار هیجان شدید و بیسابقه دیدم . بغض گلویم را سخت گرفته بود و لذا برای فرار از طغیان آن احساسات عجولانه تعظیمی کرده و از اطاق خارج شدم خوانسالا مرا در پوشیدن کت کک کرد و من با شتاب هر چه تمامتر آنغانه حزن آور را ترک گفتم روز بعد موقعی که بادل شاد بر اسب سوار شده بودم و در هوای آزاد چهار نعل بایسو و آنسو می تاختم ناگهان پیادان اتوانی و درماندگی آن دختر اقتادم و شادیم باندوه و ترحم مبدل شد. تا قبل از آشنایی با آن خانواده و تصادف با آن دختر افلیج من هیچگونه دغدغه خاطری در زندگی نداشتم و هیچ روز در مکر روز بعد نبودم. من فقط بچیزهایی توجه داشتم که رفقا و افسران مافوق من آنرا مایه عیش و تفریح یا دارای اهمیت میدانستند ولی علاقه شخصی به هیچ چیز نداشتم و پای بند محبت کسی هم نبودم. زندگی من طبق نقشه ثابت و معینی طی میشد. ولی اینک تحولی ناگهانی و مرموز در افکار من ایجاد شده بود . آن نگاه خشم آلود ، آن لحظه ای که من در چشم آن دختر مفلوج اعماق تألمات و مصائب بشری را مشاهده کردم ، در قلب من رسوخ و ناگهان حرارتی در وجود من ایجاد کرد . من بی بردم که دیگر از محیط افکار و زندگی سابق خارج و در عالم تازه وارد شده ام که مانند هر چیز تازه و نو ظهوری هیجان آور و در همین حال تشویش انگیز بود. با اینحال دوندای درونی مرا درمانده و سرگردان ساخته بود ، یکی مرا بر فتن نزد آن دختر مفلوج امر و دیگری این عمل را

نهی مینمود.

خوشبختانه اختیار تصمیم در این مورد از من سلب شد چون سه روز بعد نامه از (ککسفالوا) در روی میز خود یافتیم که مرا برای روز یکشنبه بصرف شام دعوت کرده بود. بطوریکه از آن دعوت نامه بر میآمد فقط مردها در این مهمانی دعوت داشتند، از جمله سرهنک دوم ف. .. عضو وزارت جنگ که (ککسفالوا) قبلاراجع با او بامن صحبت کرده بود. راستش را بنخواهید من از این دعوت خیلی بغض بالیدم و از آنجا که سرهنک دوم ف. هم جزء مدعوین بودی بردم که (ککسفالوا) سعی دارد دوستان متنفذی برای من فراهم کند. من از پذیرفتن آن دعوت بهیچوجه پشیمان نشدم چون آنشب حقیقتاً شب بسیار خوشی بود. من که افسری جزء و شخص فاقد اهمیتی بودم آنشب خود را بالطف و صمیمیت مدعوین که همه از اشخاص معمر و برجسته بودند مواجه دیدم سرهنک دوم ف. راجع بوضع هنک و ترفیع من سؤالاتی نمود و ضمناً توصیه کرد که هر وقت به (وین) رفتم یا احتیاج بکمکی داشتم از مراجه باو مضایقه نکنم. سایر مدعوین که یکی از آنها صاحب دفتر و دیگری رئیس کارخانه قند بود مرا طرف صحبت قرار دادند و بمنازل خویش دعوت نمودند. دیری نگذشت که يك حس اعتماد بنفس کامل در من ایجاد شد و پس از نیمساعت مجالست توانستم بدون شرم حضور و ناراحتی با آنها وارد صحبت شوم.

این بار هم اغذیه و نگارنك و لذیذی که من در عمرم ندیده و فقط اسمی از آنها شنیده بودم بر سر میز آمد. باخود میگفتم کاش رفقای من میآمدند و میدیدند که من در چه مجلسی نشستم و چطور يك سرهنک دوم ستاد با کمال خوشرومی و گرمی بامن صحبت میکنند!

قهوه و کنیاك هم در اطاق نشیمن صرف شد و پس از آن (ککسفالوا) سردرگوش من گذاشت و پرسید که آیا مايلم در بازی ورق با آقایان شرکت کنم یا در همان اطاق بمانم و بصحبت و گفتگو با خانها مشغول شوم البته من شوق دوم را قبول کردم چون اگر در بازی شرکت میکردم و میبردم که سرهنک دلگیر میشد و اگر میباختم که دیگر هیچ، حقوق یکماه من بر باد میرفت.

بهر حال در موقعی که میز ورق در اطاق مجاور چیده میشد من در کنار آن دو دختر قرار گرفتم. نمیدانم اثر شراب بود یا حالت خوش من که همه چیز را قشنگ جلوه میداد زیرا هر دو دختر (ایلونا) و (ادیت) آنشب فوق العاده زیبا مینمودند

(ادیت) دیگر مانند آخرین باری که او را دیده بودم پریده رنگ و زرد و پژمرده نبود. (ایلونا) آن دختر زیبا و شهرت انگیز هم که آنشب گمان میکنم کمی مست بود چشمانش چون لؤلؤ میدرخشید.

من معمولاً خوب صحبت میکنم مگر در مواقعی که شرم حضور مانع شود، اما آنشب که اذباده ناب سرمست بودم دهانم گرم و نقطم گویاشده بود البته موضوع صحبت من از اتفاقات اخیر هنک و داستانهای از حماقت سر بازان دهاتی بود ولی با نهایت تعجب متوجه شدم که این صحبت های عادی و داستانهای پیش پا افتاده من بقدری آنها را سرگرم و مشغول ساخته بود که حتی یک لحظه هم از خنده و گاهی قهقهه باز نمیایستادند. آری ماسه فرمانده شاگردان مدرسه در آن گوشه اطاق سرگرم بچ بچ و قهقهه بودیم. . حال درحین که من مشغول خنده و شوخی و ظاهراً از اطراف خود بیخبر بودم حس میکردم حکه دو چشم از زیر عینک مواظب و مراقب حرکات من است این دو چشم (ککسفالوا) پدر (ادیت) بود که از سرمیز ورق بمانگاہ میکرد و نگاههایش حکایت از وجود و ضعف درونی مینمود.

این بیکوی و بخند ما تقریباً تا نیمه شب ادامه داشت و تا آن هنگام نه تنها من بلکه آن دختر نیز آزادانه از آن مشروبات گوارای انگلیسی پیایی مینوشیدند. بالاخره هنگام خدا حافظی فرار سید و (ادیت) و (ایلونا) مانند دوستانی صمیمی و قدیمی دست مرا فشردند. البته من هم قول دادم که هر چه زودتر دوباره بدیدار آنها بروم. در سالن من مشغول پوشیدن کت خود بودم که غفلتاً احساس کردم شخصی مرا در پوشیدن کت کمک میکند و چون روی برگرداندم دیدم (ککسفالوا) است؛ من با سراسیمگی باین عمل اعتراض کردم زیرا من، یک جوان بیقدر و ناچیز، چگونه میتوانستم بگندارم پیر مردی اصیل و عالیقدر مانند خدمتکاری در پوشیدن کت من کمک کند؛ اما پیر مرد با صدائی آهسته و لحنی خجولانه در گوش من گفت:

«سر کارستوان شما نمیدانید، شما نمیتوانید تجسم کنید که من امشب تا چه حد خوشحال و مسرور شدم از اینکه میدیدم این دختر مانند سابق دوباره از ته دل میخندد:» تفریح و شادی او در زندگی بسیار محدود است اما امشب او مثل ایام سابق خود شده بود.

در این موقع سر هنک هم باملاحظه شد و گفت: «خوب بفرماید برویم.»

البته (ککسفالوا) در حضور او دیگر نتوانست بحرهای خود ادامه دهد. در اینموقع احساس کردم که پیرمرد با آرامی و ملایمت، مانند کسی که بچه را نوازش بدهد دست نوازش با آستینهای من میکشد. این نوازش چنان حاکی از شادی در عین حال یأس و ناامیدی بود که من مجدداً دچار هیجان و انقلاب درونی فراوان گردیدم بطوریکه در حین مشایعت سرهنک تادم اتومبیل ناچار شدم خود را جمع کنم تا کسی متوجه حال آشفته و منقلب من نشود.

آتش من نتوانستم فوراً بخواب بروم زیرا فکرم بسیار مغشوش بود. نوازش محبت آمیز آن پیرمرد از خاطرم دور نمیشد. برای اولین بار در زندگی اطمینان حاصل کردم که وجود من بحال موجودی مفید بوده است. پیش خود فکرمی کردم که من، یک نفر افسر جوان بی قدر و اهمیت. واقعاً دارای قدرتی هستم که میتوانم دلی را شاد سازم و از این فکر تعجب من حد و اندازه نداشت.

دلائر شور و هیجانی که از این فکر در من ایجاد شده بود خیا بانهای تاریک را چنان تند طی کردم که کاملاً گرم شدم. از وجد و شغف در پوست نمیگنجیدم. از طرفی با خود میاندیشیدم و تعجب میکردم که جلب دوستی این اشخاص بیگانه چقدر سهل و آسان بوده است! من فقط یک اظهار همدردی نموده و دوش را بخوشی در آغوش گذرانده بودم و همین برای خشنود کردن آتش کافی بوده است. از آن لحظه تصمیم گرفتم که بجای رفت و آمد بکافه و وقت بیطالت گذراندن اغلب بدیدار آن دختر مغلوب بروم و سعی کنم همیشه در محضر آن دو دختر حرفهایی بزنیم که مورد پسند آنها واقع شود. حتی فکر کمک بدیگران شور و حرارتی عجیب در من ایجاد نموده بود. آری انسان تا نفهمد که وجودش فایده و اهمیتی برای دیگران دارد زندگی در نظر او مفهوم و معنایی نخواهد داشت.

این افکار و جریانات سبب شدند که من اغلب اوقات عصر و اوایل شب را در منزل (ککسفالوا) بگذرانم. دیری نگذشت که این آمد و شد های دوستانه برای من عادی شد که در عین حال خالی از خطر نبود و حتی در ساعت چهار و نیم بعد از ظهر خدمات هنگی تمام میشد من یکراست بطرف آن خانه میرفتم و هنوز حلقه در را بلند نکرده بودم که (ژوزف) با گشاده رویی در را باز میکرد

گویی از پشت در مراقب و منتظر آمدن من بود. هنگامیکه که وارد آن خانه میشدم هر چه میخواستم برایم آماده بود. در آنجا با فراغت خاطر مینشستم و هر طور خلق و حالتم اقتضاء میکرد بصحبت و شوخی میپرداختم. برای اولین بار دریافتم که هرگونه قید و ملاحظه نهی واقعی روح را محبوس و مقید میسازد و ارزش و استعداد حقیقی انسان وقتی ظاهر و آشکار میشود که قید و ملاحظه نداشته باشد.

یکی از علل دیگر حظ و لذت من از مصاحبت آن دودختر این بود که من از او اهل زندگی دائماً در محیط مردان و دور از زنان زندگی نموده بودم. از شب تا صبح، در آسایشگاه دانشکده افسری، در سربازخانه، در اردوگاه و در اطاق درس همیشه نفس مردان را استنشاق کرده بودم و بهرکات مردانه آنها، به صدای خشن و بوی سیگار دهان آنها، براه رفتن محکم و پرمعنی از آنها و خشنوت رفتار آن ها معتاد شده بودم. البته من نسبت به بعضی از همقطاران خود علاقه و افری داشتم و آنها هم نسبت بن صمیمی و هلاقمند بودند ولی این محیط مردان یک چیز کم داشت و آن قوه برانگیختن شور و احساسات، تقویت روح و ایجاد نشاط و حرارت بود، بطوریکه حتی خوشترین اوقات ما در محیط نظام ناکه روح و نشاطی بود که حضور یا حتی نزدیک بودن زن به محافل و مجالس میبخشد. ما که در پس پرده های آهنین محبوس بودیم باین پربوشان کوتاه دامن چوب بموجوداتی خیالی خیره میشدیم و حتی صحبت بایک فرد از افراد جنس لطیف و معال و متمتع مینداشتیم. روی این طرز تربیت بعدها هر وقت من بر حسب اتفاق بدختری معرفی میشدم زبانم بلکننت میافتاد.

ولی حالا آرزوی دیرینه من باینکه بجای همنشینی با افسران سیبل کلفت و خشن و بدمنظر باموجوداتی از جنس لطیف معشور باشم برآورده شده بود. هر روز عصر در کنار آنها بدون تشویش و اضطراب خاطر می نشستم و صدای زمانه آنها نشاط فراوانی در من ایجاد مینمود. اما در ساعات ممتدی که ما بگفتگو میگذرانیدیم آن جوش و غلیانی که معمولاً مجالست خالی از اغیار و جنس مخالف را خطرناک میسازد در محیط مجلس ما بهیچوجه وجود نداشت. در اینجا ناچارم اعتراض کنم که در اوایل لبان شهوت انگیز و بازوان پر گوشت و سیمین (ایلو) چنان مرا تحریک کرده بود که چندین بار برخلاف ندای عقل قصد کردم آن موجود گرم و نرم و سیاه چشم را سخت در آغوش بفشارم و لبان

اورا غرق بوسه های آتشین کنم. اما (ایلونا) از همان ابتدای آشنائی مرا خاطر جمع ساخت که از دو سال قبل با یک نفر دانشجوی حقوق عقد نامزدی بسته و فقط منتظر است حال مزاجی (ادیت) کاملاً بهبودی یابد تا بعداً با نامزد خود ازدواج کند. من استنباط کردم که (ککسفالوا) با و وعده داده است که چنانچه تا بهبودی کامل (ادیت) صبر کند چه چیز خوبی با و بدهد. گذشته از این ما چطور میتوانستیم در قفای آن دختر عاجز و درمانده که به بستر بیماری زنجیر شده بود به عاشقه و مغالزه زیر جلی پیردا زیم. دیری نگذشت که جاذبه جنسی (ایلونا) دیگر مرا آزار نداد و من تمام حس محبت و رحم و شفقت خود را به آن موجود علیل و ناتوان که روزگار آنطور بیرحمانه با او رفتار کرده بود معطوف و متمرکز ساختم. آری حس نرحم و شفقت دو باره در وجود من بیدار شده بود و با خود میگفتم از این بیعت تا آنجا که میتوانم باید به تمام هم و جان خود کمک کنم. دیگر نباید خون سرد و بی اعتناء باشم و از راه نرحم و شفقت بایستی بکلیه درجه -ات مصائب و آلام بشری پی ببرم و دشواریهای این کار را هم تحمل کنم.

ولی از آنجایی که من میبایستی بزودی از این رؤیای شیرین و فریبنده بیدار شوم یک روز غروب من در منزل (ککسفالوا) با آن دو دختر بخته نرد بازی مشغول بودم و بعداً اوقات را چنان بخوشی و لذت گذرانده بودیم که هیچکدام از وقت خبری نداشتیم. بالاخره در ساعت یازده و نیم من بساعت نگاه کردم و چون وقت خیلی دیر بود با عجله از آنها جدا حافظی نمودم ولی چون خواستم از منزل خارج شوم متوجه شدم که باران بشدت میبارد. (ککسفالوا) بن اطمینان خاطر داد که اتومبیل مرا به منزل خواهد رسانید. من ابتداء باین امر رضایت ندادم ولی بعداً فکر لمیدن در یک اتومبیل گرم و نرم در آن هوای بارانی مرا بوسه و انداخت و پیشنهاد او را پذیرفتم. با وجودیکه باران با شدت هر چه تمام تر میبارید پیر مرد تادم اتومبیل مرا مشایعت کرد و حتی تخته پوست را بادست خود روی پاهای من انداخت و بلافاصله اتومبیل به حرکت افتاد.

وقتی بشهر رسیدیم و کم کم سر بازخانه نزدیک میشدیم من پیش خود فکر کردم که عبور از جلوی سر بازخانه با یک اتومبیل شیک برای من در انتظار صورت خوشی ندارد و براننده دستور دادم وقتی بغیا بان (راتوز پلاتر) رسیدیم توقف کند. شوهر اطاعت کرد و در همان خیابان که با سر بازخانه دو خیابان

فاصله داشت توقف کرد . من از اتومبیل پیاده شدم ولی دوست در همان موقع باران شدت یافت و من فکر کردم که بهتر است چند دقیقه در پناه خانه توقف کنم تا باران قطع شود . در این اثنا متوجه شدم که کافه که محل تجمع و میعاد گاه من و رفقاء بود هنوز باز است زیرا روشنائی ضعیفی از داخل آن دیده میشد . پیش خود فکر کردم که ممکن است چند نفر از رفقاء هنوز آنجا باشند . من دیروز و پریروز بلکه تمام هفته از محفل آنها غائب بودم و حالا موقع آنست که خود را آفتابی کنم و عذر غیبت مبتد خود را بخواهم .

در را باز کردم . چراغهای قسمت جلوی کافه بمنظور صرفه جویی خاموش بودند و فقط در اطاق پیلیارد که در عقب کافه واقع شده بود من توانستم برق تکه‌های لباسهای افسری را در زیر روشنائی ضعیف تشخیص بدهم . آری (یوتزی) و (فرنچ) و (گولد بوم) پزشک هنگ هنوز در کافه بودند (فرنچ) بعضی اینکه مراد بد بر قافا گفت: «آه (تونی) آمد!» پزشک هنگ گفت: «به چه افتخار بزرگی برای کلبه محقر ما ! خوش آمدید ! خوش آمدید !» در این حال شش چشم خواب آلود بمن خیره شدند و تبسمی بین صاحبان آن ردوبدل کردند . من از اینکه آنها از دیدن من شاد شده بودند خوشحال شدم و پس از آنکه در روی صندلی خود قرار گرفتم گفتم: «خوب خبر تازه چه دارید ؟» (فرنچ) بادی بگونه ها انداخت و گفت :

«خبر تازه این است که عالیجناب کلبه محقر ما را بقدم مبارک خود مزین فرموده اند !»

پزشک هم در حالیکه بعقب تکیه میداد این عبارات را از (گوته) شاعر معروف آلمانی نقل قول نمود : « (ماهادوه) خداوند ارض برای آخرین بار بزمین نازل شده که خود را بشکل تو در آورد و در غم و شادی با تو شرکت کند .»

هر سه نفر بآلبغند تمسخر آمیز و پیرمانه ای بمن نگاه کردند بطوریکه قلبم یکباره فرو ریخت . با خود گفتم بهتر است قبل از آنکه آن‌ها علت غیبت این چند روزه مرا جو یا شوند زود از آنجا فرار نمایم ولی پیش از آنکه بتوانم حواس خود را جمع کنم (فرنچ) چشمکی بر قفای خود زد و گفت :

«آه به بینید (تونی) در این هوای خراب و کیف کفش برقی و لباس کاملاً رسمی پوشیده آری (تونی) ما برای خودش مردی است و جای خوبی

خود را جا کرده . دارو فروش محل میگوید در آن خانه بهترین خود را کھا و مکيفترين سيگارها مثل آب فراوان است. راستيکه ما (توني) را يکدستي گرفته بوديم . حقيقتاً که خيلي چيزها سرش ميشود !»

(يوتزي) هم دنباله حرف رفيقش را گرفت و گفت :

«فقط چيزي که هست (توني) رفيق يفتكري است . آري (توني) چون بجای اينکه توبآن يارو بگوئي من چند نفر رفيق اهل و خوش مشرب دارم و يك روز آنهارا با خود باي نجاميا ورم خودت ميروي و همه چيز را تنها تنها ميخوري و هيچ فكمار ا نبيكني؟ بارك الله ! الحق كه خوب حق رفاقت را بجامياوري! خوب كمات ميكنم تو اقلاً يكدانه از آن سيگارهاي بر ك ضخيم براي ما آورده باشي .

در اين موقع هر سه نفر قهقهه را سردادند ولي من تابنا گوش سرخ شدم ، زيرا متعجب بودم كه چطور اين ناجنس حدس زده كه (ككسفالوا) مطابق معمول يكي از بهترين سيگارهاي خود را در موقع خروج من از منزل پنهاني در جيب من گذاشته است ؟ شايد سيگار بين تكه هاي كت من چسبيده ؟ در هر حال تبسمي زور كي كردم و گفتم : «البته بفرمائيد ، سيگار بسيار خوشي است اما بايد با هم قسمت كنيد .»

اينرا گفتم و قوطي سيگارم را نرديك او بردم ولي ناگهان دست خود را عقب كشيدم زيرا بغا طر آوردم كه پريروز روزيست و پنجدين سال تولد من بود . دخترها بشعوى اين موضوع را ملتفت شده بودند و در سر شام در حينى كه من دستمال سرميز را از روى بشقاب خود برميداشتم حس کرده بودم كه شيشي سنگين در آن پيچيده شده و آن يك قوطي سيگار بعنوان هديه روز تولد من بود . اما (فرنج) ديگر آنرا داده بود و مخفي كردن آن فايده نداشت . (فرنج) فرياد زد: «آه اينديگر چيست ؟» و فوراً قوطي سيگار را از دست من گرفت ، معاينه نمود ، در كف دست خود آنها را وزن كرد و بعد به پز شك ه نك گفت :

«يا خوب اينرا بين . شنيدهام پدر تو در اين رشته كسب ميكند و حتماً تو هم بايد از اينكار سر رشته داشته باشي .

پز شك ه نك كه پسر يك زر گر كليعي بود عينك بيدسته خود را بروي دماغ بر كوشتش گذاشت ، قوطي سيگار را از او گرفت ، آنرا وزن كرد ، تمام

جاهای آنرا معاینه نمود و بالاخره گفت :
«طای اصل وخیلی هم سنگین وزن است ودر حدود هشتصد (کرون)

ارزش دارد .»

پس از این ارزیابی که خود مراهم متعجب ساخت (زیرا تا آنوقت خیال میکردم فقط روکش طلا دارد) پزشک هنگ قوطی را به (یوتزی) داد . (یوتزی) هم بآن خیره شد ، از آن تعریف کرد ، چند (تلنکر) بآن زد و بالاخره در آنرا باز کرد و بانمجب گفت :

آه توی آن عبارت‌نی حکاکی شده ! گوش بدهید ! برای شما میخوانم :
« به دوست عزیزمات (آنتون هوفیلر) پیاد بود روز تولدش .

ایلوئا- ادیت .»

در اینموقع هرسه نفر بمح خیره شدند . بالاخره (فرنج) گفت :
« آفریت ! تو این روزها دوستان خوبی انتخاب میکنی . تبریک عرض میکنم !»

من گرفتگی سختی در گلویم احساس نمودم . باخود فکر میکردم که فردا تمام هنگ‌ا از این قضیه آگاه خواهند شد و عبارت حکاکی شده را از بر خواهند نمود .

آنها مدتی بشوخی و مسخرگی خود ادامه دادند تا اینکه پیشخدمت آمد و تعطیل شدن کافه را اعلام کرد .

البته آنها از این حرفها سوء نیتی نداشتند ولی مسخرگیهای آنها يك چیز را از من سلب نموده بود و آن حس اعتماد بنفس بود ، زیرا تا آنموقع معاشرت من با خانواده (ککسفالوا) این حس را فوق‌العاده در من تقویت نموده بود و برای اولین بار در زندگی خود را شخصی دهنده و دستگیر میدانستم . ولی اینك ملتفت شده بودم سابرین که اراسرار نهانی اطلاعی ندارند این روابط را چگونه تلقی مینمایند و این رفت و آمد من در خارج چه انعکاسی دارد . زیرا آنها از کجا میدانستند که من اسیر حس ترحم خود شده‌ام ؟ و بدون تردید تصور مینمودند که من از آنجهت باب مراده و رفت و آمد با آن خانه اشرافی و مہسان نواز باز نموده‌ام که از خوان نعمت آنها برخوردار شوم ، مغارج خوراك شبانه‌ام را صرفه‌جویی کنم و از آنها هدائی دریافت دارم .

مسلم رفقای من از این بابت نسبت بمن حسادت نمی داشتند و محققاً خیال بدی در باره من نمی کردند . اما چیزی که واقعا مرا رنج میداد آن بود که من خودم هم در منظور و هدف خود دچار شك و تردید شده بودم . با خود میگفتم که آیا من با تمام این ترهه ها طفیلی این خانواده نشده ام ؟ آیا از من که بکنفرانس و شخص بالنی هستم قبیح نیست که هر شب عنان معده خود را بخوردن ما کولات و نوشیدنی مشروبات در خانه آنها سازم ؟ من نمیتوانم آن قوطی سیگار طلا قبول کرده باشم ؟ از شخصی بمن قبیح است بگذارد دیگران سیگار در موقع خروج در جیبش بگذارند که در راه بکشد .

بعداً بغاطر می آوردم که چگونه آن پیر مرد مرا نوازش میداد و چطور هر موقع من وارد خانه میشدم برق شادی از چشمانش جستن میشد و سپس با خود میگفتم این افکار بوج و بیهوده است زیرا آن پیر مرد از پدر هم نسبت بمن مهربان تر می باشد . اما این تلقینات هیچ فائده نداشت زیرا افکار من متزلزل شده بود .

تمسخر و استهزای رفقاه را بغاطر می آوردم و از خود می پرسیدم : آیا واقعا توقف از راه ترحم و دل سوژی بهال این خانواده متحمل بآنجا میروی ؟ آیا توانا حدی برای خوشگذرانی بغانه آنها رفت و آمد نمیکنی ؟ در هر صورت من باید کار را اصلاح کنم . اولین فکری که سطر م رسید این بود که رفت و آمد خود را با خانواده (ککسفالوا) محدود کنیم .

بهین جهت روز بعد از رفتن به منزل آنها خود داری کردم . هینکه ساعت خدمت تمام شد با (پوتزی) و (مریچ) قدم زنان بطرف کافه رفتیم و در آنجا به خواندن روز نامه ها و بازی ورق مشغول شدیم ولی من بقدری بد باری میکردم که رفقاه مرا بیاد سرزنش گرفتند زیرا ساعت دیواری بزرگی رو بروی من قرار گرفته بود و هر دقیقه که میگذاشت التهاب درونی من افزایش می یافت . بالاخره ساعت ۷ نیم هر سه نفر از کافه بیرون آمدیم ولی هنوز از کافه خارج نشده بودیم که دو چشم آشنا نگاه سریعی بن افکند و بسرعت از پهلوی ما گذشت من فوراً ملتفت شدم که صاحب آن چشمها (ایلونا) بود ! لذا از دوستان مبهوت خود خدا حافظی نمودم و با شتاب بدنبال آن دختر روانه شدم و گفتم : «ایلونا ! ایلونا ! کمی صبر کن ! توقف کن !»

ایلونا با سرعت عجیبی راه میرفت . بالاخره توقف کرد ولی هیچگونه

اثری از تعجب از دیدن من در چهره اش ظاهر نبود. او حتماً مراد رحین عبور دیده بود. چون نزدیک رسیدم گفتم:

«ایلونا واقعاً ملاقات تو در شهر افتخار و سعادت بزرگی است. من مدت‌ها میل داشتم نر برای گردش با اطراف شهر با عظمت خود ببرم. آیا مایلی با هم بکافه برویم و لحظه در آنجا بنشینیم؟»

او با کمی اضطراب گفت: «خیر غیر من عجله دارم. آنها منتظر من هستند.» من گفتم: «بسیار خوب پس آنها می‌توانند پنجاه دقیقه بیشتر انتظار بکشند. اگر وضع بداند برتر شود من معذرت نامه خواهم نوشت که با خود به منزل ببری تا آنها تو را سرزنش نکنند. بیا برویم و ضمناً اینطور جدی بن نگاه نکن.» اما (ایلونا) هنوز عصبانی بود گفت:

«نه من حتماً باید بروم. اتومبیل در آنجا منتظر من است.»

راست‌هم می‌گفت چون شوهر از آنطرف خیابان سلامی بها داد.

گفتم «پس اجازه بده تا دم اتومبیل ترا مشایعت کنم.»

(ایلونا) در زیر لب گفت: «البته... البته... ضمناً بفرمایید»

به بینم چرا امروز بعد از ظهر نیامدید؟

من در حالیکه به حافظه خود برای یافتن دروغی فشار می‌آوردم گفتم:

«امروز عصر را می‌گوئی؟ امروز عصر؟ آه! امروز عصر گرفتار کار مزخرفی شده بودم. سر هنک می‌خواست اسب جدیدی بفرد و ما هم همه دستور داشتیم با او برویم و آنرا امتحان کنیم.» (ایلونا) مکث کرد و می‌خواست جوابی بدهد. از حرکات او معلوم بود که خیلی عصبانی است. بالاخره گفت: «اقلابرای صرف شام با من آنجا نمی‌آید؟»

من فوراً بخود گفتم: «جدی باش. تسلیم نشو. اقلایکروز خود داری و مقاومت کن» بعداً با آه تأسف آمیزی گفتم: «خیلی باهت تأسف است. من بسیار مایلم بیایم چون با رفقاء قراری گذاشته‌ام آمدنم ممکن نیست.» (ایلونا) نگاه‌تند و خشم آلودی بمن کرد ولی حرفی نزد. پس از آنکه سوار اتومبیل شد و شوهر در راست از پنجره اتومبیل پرسید: «فردا خواهید آمد؟»

من گفتم: «البته فردا خواهم آمد.» سپس ماشین به حرکت افتاد. اگر چه به (ایلونا) وعده داده بودم که فردا عصر بوقت معمول بمنزل آنها بروم

ممهنا صلاح در آن دیدم که تشریفات را رعایت و قبلا ُزنك بزمن . من میخواستم این موضوع کاملاروشن و آشکار شود که هرگز مصاحبت و معاشرت خود را بر کسی در منزل تحمیل نمیکنم و از آن موقع بیحد میل داشتم بقین حاصل نمایم که هر وقت بآنجام بروم آنها باخوشوقتی انتظار مرا دارند. (ژوزف) دم در منتظر من بود و فوراً گفت : «مادموازل در بالای برج هستند و دستور داده اند هرقت سرکارستان تشریف آوردند یکراست بالا بروند. تصور نمیکنم سرکارستان تا حالا بالای آن برج رفته باشند ولی حتما از زیبایی و دلگشایی آن تعجب خواهند کرد.»

(ژوزف) راست میگفت من هرگز در روی آن مهتابی که بر فراز برج برای خاطر (ادیت) ساخته شده بودن رفته بودم اگر چه این بنای اسرار آمیز بارها حس کنجکاوی مرا تحریک نموده بود.

ژوزف پیشنهاد کرد که مرا با (آسانسور) بالای برج رساند ولی پس از آنکه فهمیدم برج پلکان مارپیچی هم دارد تصمیم گرفتم از راه پلکان به مهتابی بروم زیرا بهتر میتوانستم منظره اطراف را تماشا کنم. پس از آنکه از نود پله بالا رفتم بالاخره به مهتابی رسیدم. ابتداء اثری از (ادیت) ندیدم زیرا نمیتوانستی که او در روی آن معمولا استراحت میکرد پشتش بطرف من بود ولی در روی میزی که پهلوی نیمکت قرار داشت مقداری کتاب و یک دستگاه گرامافون بود که نشان میداد (ادیت) در آنجا است. من از نزدیک رفتن از پشت سر خود داری نمودم زیرا فکر کردم اگر در خواب باشد از خواب خواهد پرید بنا بر این مهتابی را دور زدم تا از مقابل با او مواجه شوم ولی وقتی که به جلوی او رسیدم دیدم در خواب است.

من بی اختیار مکث نمودم تا در آن چند لحظه انتظار (ادیت) را در حال خواب تماشا کنم چون در تمام مدتی که ما باهم گذرانده بودیم من فرصتی پیدا نکرده بودم مستقیماً با او نگاه کنم حتی در مواقعی که اسان با او حرف میزد اگر اتفاقاً لحظه با او نگاه میکرد فوراً گریه می کرد که حاکم از خشم بود بر پیشانی اش ظاهر میگردد بد پلک چشمش بهم میخورد و لبهایش جمع میشد. ولی حالا که او در خواب و چشمش بسته بود من میتوانستم قیافه معصوم و بیچگانه او را بدقت به بینم لبهای او مانند کسی که عطش داشته باشد کمی از هم باز بودند. آهسته نفس میکشید ولی همین عمل سهل و کوچک سینه لاغر و بیچگانه او را پائین و بالا میبرد من پیش خود فکر میکردم این بدن سبک و ظریف و پریوش که گویی برای

رقصیدن برای پرواز و برای جست و خیز آفریده شده چرا بایستی اینطور بیستر بیماری و ناتوانی زنجیر شده باشد؟ از این فکر باز حس ترحم برو وجود من مستولی شد بطوریکه قصد کردم بعضی اینک بیدار شود و مرا بشناسد دست نوازش بر بازوان او بکشم بطرف او خم شوم و با اصطلاح تبسمی از زبان او بیرون بیاورم. میل به ابراز مهربانی و نوازش و شور و احساساتی ~~که~~ آمیخته با ترحم بود مرا وادار کرد که نزدیکتر بروم ولی فکر کردم که من نباید آن دخترک بیمار و ناتوان را از این خوابی که او را از حقیقت دردناک و تلخ زندگی برای مدت کوتاهی غافل و بیخبر ساخته بود بیدار سازم. در این موقع بی اختیار چشم منتهی پستی افتاد که بر روی زنان او گسترده شده بود بغض و آزار آوردم که چگونه این شئی سنگین در هر قدم چون بار گرانی بر روی پاهای مفلوج او افتاده است و چه طور این دختر بیگناه محکوم است برای همیشه آن عصاهای نفرت انگیز و پر صدا را در زیر بغل باینطرف و آنطرف بکشانند.

از این فکر چنان ریشه ای بوجود افتاد که مهمیزهایم آهسته بصداد آمد. در این هنگام دستهای (ادیت) شروع بحرکت نمود. نفس بلند و ناراحتی کشید ولی چشمهایش هنوز باز نشده بود بعداً پلکهایش باز بسته شد و با طراف خود با تعجب نگاه نمود. ناگهان چشمش بمن افتاد، خیره خیره مرا سگریست، با سراسیمگی از خواب کاملاً بیدار شد و چون مرا درست شناخت خون مانند شرابی که در گیلان بلور ریخته شود دو گونه هایش جریان پیدا کرد. در حالیکه گره بریشانی داشت گفت: «گفت چه کار احمقانه، زمن سر زده! چه کار احمقانه!» در این اثناء با عصبانیت تخته پوست را که از روی زانوهایش افتاده بود برداشت و نزدیک خود برد، گومی من او را در حال برهنگی دیده بودم. بعد بالعنی تعرض آمیز گفت:

«چرا مرا زود بیدار نکردید؟ شما نباید بشخصی که در خواب است نگاه کنید، این کار پسندیده ای نیست. انسان وقتی خواب است خیلی عجیب و مضحك بنظر میآید!»

من که از این رنجش او بیکه خورده بودم خواستم کار را با یک لطیفه کوچک اصلاح نمایم و گفتم: «اگر انسان در موقع خواب مضحك باشد بهتر است تا در بیداری.»

ولی در این موقع گره های پیشانی دختر عمیقتر شد و بانگاهی کنجکاوانه

پرسید : «خوب چرا دیروز بعد از ظهر نیامدید ؟»
این حمله او بقدری ناگهانی بود که من نتوانستم فوراً جوابی بدهم.
و قبل از آنکه مجال جواب پیدا کنم او بستن خود ادامه داد و گفت :
«حتماً علتی داشت که شما ما را در انتظار گذاشتید و گرنه لااقل ممکن
بود تلفنی بکنید.»

من احمق که هیچ این سؤال را پیش نینمی‌گذاشتم بودم بالکنت زبان
همان بهانه و سابق را پیش آوردم که دیروز بدون خبر، بازرس برای بازرسی
اسبها آمده بود و من میخواستم ساعت پنج از هنگ خارج شوم اما سرهنگ
احتیاج بیک اسب دیگر داشت و مرا مأمور.....

هرچه من بیشتر دروغ بافی میکردم او بیشتر عصبانی میشد و بالاخره در
حالی که دستکشهایش را محکم بروی می‌میزد گفت :

«این دروغهای شاخدار بس است ! يك كلمه از حرفهای شما حقیقت
ندارد . شما دیروز در آموزشگاه اسب سواری نبودید و بازرسی هم
در کار نبود . چطور جرأت میکنید بایک مشت مزخرفات مرا اغفال کنید؟
دیروز ساعت چهار و نیم شما در کافه نشسته بودید و تاجایی که من میدانم در
کافه اسب خرید و فروش نمیشود. شوقرما بر حسب اتفاق شما را دیده بود که
مشغول ورق بازی بودید.»

من هنوز قدرت تکلم نداشتم ولی او از راه دیگر به صحبت خود
ادامه داد و گفت:

« اصلاً چه لزومی دارد که من بشما دروغ بگویم؟ من از گفتن حقیقت
باکی ندارم پس بدانید که شوقرما بر حسب اتفاق شما را ندیده بلکه
من او را عمداً فرستاده بودم که ببیند چه اتفاقی برای شما روی داده که حتی
تلفن هم بمن نکردید. . . . آری من دیگر تحمل انتظار کشیدن ندارم و
به همین علت بود که شوقرمان را بشهر فرستادم ، ولی در سر باز خانه گفتند که
سرکارستان حالشان کاملاً خوست و در کافه مشغول ورق بازی هستند. بعد من
از (ایلوئا) خواهش کردم بروم و تحقیق کند که چرا شما اینطور برخلاف
آداب و معاشرت با ما رفتار میکنید ! مگر من جسارتی بشما کرده بودم؟»
من میخواستم با جواب بدهم و حتی جرأت داشتم که حرفهای
آنت شب رفته را برای او بازگو کنم ولی (ادیت) بمن مهلت

نداد و گفت :

«خواهش میکنم بازقصه پردازی نکنید و دروغ های تازه نبافید !
من از بس دروغ ازاين و آن شنیده ام خسته و مريض شده ام - چرا شما صاف و
پوست کنده بمن نميگوئيد که ديرو زوقت نداشتيد يا نخواستيد بياييد ؟ ما که
مجالست شما را (آيهونه) نشده ايم . آيا خيال ميکنيد من اينقدر
احمق هستم که نيفهم شما گاهي اوقات از نشستن در کنار يک دختر بيمار کسل
ميشويد ؟ آيا تمهـ و ر ميکنيد که وقتی من عصاهای خود را برميدارم متوجه
نگاه های اضطراب آميز شما نميشوم و نمی بینم که شما با چه عجله صحبت
ميکنيد که من متوجه حال شما بشوم ؟ من بخوبی ميدانم که وقتی از خانه ما
خارج ميشويد نفسی براحتی ميکشيد و خیلی خوشوقت هستيد از اينکه يکی
دو ساعت از وقت خود را صـــــــــــــــــرف تسلي خاطر يك بيمار عاجز
نموده ايد . ولی بدانيد که من بقدر سرموئی بترحم شما احتياج ندارم . اگر
ميل داريد بمنزل ما بياييد که بسيار خوب و اگر بی ميل هستيد شمارا بخدا قسم
رك و راست باشيد و قصه پردازی نکنيد . من نمیتوانم اين دروغها را تحمل کنم .»
(اديت) کلمات آخر را با فرياد اداء نمود . چشماش سرخ و چهره اش
کبود شده بود . سپس با گهان خشم او فرو نشست و با صدائی آهسته بطور يکه
گوئی از رفتار خود خجل شده باشد گفت :

«حرف من هيئت بود . من می بايستی اين را يکوقت بشما بگويم .
حالا گذشته گذشت و ديگر صحبتی از آن نکنيم . يك يك سيار
بمن بدهيد .»

در اين موقع حال عجيبي بمن دست داد . با وجود يکه من اعصابی
قوی و دستپايم محکم داشتم ، و سرزنش های آن دختر چنان مرا از پا
در آورده بود که گفتم تمام اعضای بدنم فلج شده است . باز حمت سيگاری
از قوطی سيگارم در آورده باو دادم و کبريتی آتش زدم اما انگشتانم چنان
بشدت ميلرزيد که کبريت را نمیتوانستم درست در دست نگاهدارم و شعله
آن خاموش شد . کبريت ديگری آتش زدم آن هم خاموش شد . (اديت)
متوجه حال من شد و اين بار با لحنی نرم که در عين حال آميخته با
تعجب و ناراحتی بود پرسيد :

«شمارا چه میشود؟ چه چیز حال شمارا اینطور منقلب کرده؟ چرا میگذارد، حرفهای احمقانه من حال شمارا چنین مغشوش کند؟ پدرم راست میگوید. شما واقعاً آدم خیلی عجیبی هستید!»

کبریت خاموش شد و من ساکت روی صندلی نشستم.
دو آن لحظه صدای اژپشت سر ما بگوش رسید. اینصدا (اسانسور) بود که بطرف مهتابی میآمد. (ژوزف) دورا باز کرد و (ککسفالوا) از اطلاق خارج شد و بطرف دختر مفلوج خود آمد.
من برسم احترام ازجا برخاستم. (ککسفالوا) سری بسوی من تکان داد و خم شد تا پیشانی (ادیت) را ببوسد. ازقرار معلوم پیرمرد ازمشاجره بین ما آگاهی داشت زیرا سرگردان بود و نمیدانست چه بکند و چه بگوید. من حس کردم که او میل دارد از آن محل بگریزد. و بالاخره (ادیت) سعی کرد سکوت را خاتمه بدهد و گفت:

«پاپا هیچ فکر میکردی که این اولین بار است که آقای (هوفیلر) به مهتابی آمده اند.»

منهم گفتم: «واقعاً جای قشنگ و زیبایی است!»
(ککسفالوا) برای اینکه اضطراب خود را پنهان سازد بطرف (ادیت) خم شد و گفت.

«عنقریب هوا سرد خواهد شد. آیا بهتر نیست پائین برویم؟»
(ادیت) جواب مثبت داد.

پس ازچند دقیقه (اسانسور) بالا کنان بالا آمد و ژوزف (ادیت) را همانطوری که بر روی صندلی چرخدار نشسته بود نا احتیاط بداخل (اسانسور) برد.
(ککسفالوا) دستهای خود را از روی محبت بطرف (ادیت) تکان داد و گفت: «مایک دقیقه دیگر باین خواهیم آمد. تو لباس را برای شام عوض کن. ضمناً من و آقای (هوفیلر) میخواهیم کمی اطراف باغ گردش کنیم.»

(اسانسور) پائین رفت و ما هر دو خاموش بودیم ولی ناگهان متوجه شدم که (ککسفالوا) بطرف من میآید و چون نزدیک شد گفت:

«در کارستان اگر موافقت کنید من میخواهم راجع بموضوعی باشما گفتگو کنم. . . یعنی خواهشی از شما بکنم. چنانچه برای شما زحمتی

نباشد ممکن است باطلاق کارمن که در عقب این باغ واقع شده برویم، در این صورت البته ما میتوانیم دربارک هم گردش بکنیم.»
 من پاسخ دادم: «آقا اختیار دارید، چه زحمتی؟ این برای من افتخار بزرگی است.»

در آنوقت (اسانسور) دوباره بالا آمد که مارا پایین ببرد. چون به پایین رسیدیم از حیاط گذشتیم و طرف ساختمان پشت باغ رفتیم. من از طرز راه رفتن او تعجب کردم زیرا موقعی که میخواست از خانه عبور کند پاورچین پاورچین قدم برمیداشت تا کوچکترین صدایی از پای او بگوش نرسد. در اینجا من هم بدون اراده از او تقلید کردم.

بالاخره در انتهای آن عمارت دری را باز کرد و مرا بداخل دفتر خود که اناتیه آن چندان بهتر از اناتیه اطلاق کارمن در سربازخانه نبود راهنمایی نمود. از میز قراضه و صندلی های مرسوده و از وضع درهم و برهم اطلاق فهمیدم که او تمام تجملات را نثار دختر مفلوج خود کرده و خودش مانند دهقان فقیری زندگی می کند. آن روز موقعی که او جلوی من راه میرفت برای اولین بار متوجه شدم که کتی که او بر تن داشت بقدری مستعمل و از رنگ و رو رفته بود که گویی پانزده سال است آنرا بر تن دارد.

(ککسفالوا) یکی از صندلی ها را که از سایرین بهتر بود پیش کشید و گفت: «سرکارستوان بفرمائید. خواهش میکنم بفرمائید.»

سپس خودش هم در روی صندلی دیگری قرار گرفت. هر دو نزدیک هم نشسته بودیم و من با اضطراب و نگرانی منتظر بودم به بینم این مرد متمول، این مرد میلیونر، از من که يك افسر جزء هستم چه خواهشی دارد، ولی او سر خود را بزمیر انداخته بود.

بالاخره پیشانی خود را که از قطرات عرق پوشیده شده بود بلند کرد و عینکش را از چشم برداشت. در آن لحظه قیامه او با چشمان برهنه رقت آور تر شده بود. باز احساس کردم که آت حس ترحم و وجود غلبه کرده است.

سرانجام پیر مرد سینه خود را صاف کرد و با صدای لرزانی گفت:
 «سرکارستوان من میخواهم از شما استدعای مرحمت بزرگی بکنم....»

البته من میدانم حق ندارم شمارا زحمت بدهم چون شمانازه باما آشنا شده‌اید وانگهی شما میتوانید ازقبول آن امتناع کنید ممکنست این خواهش من جسارتی باشد ولی از همان نخستین لحظه‌ای که شمارا دیدم حس اعتمادی نسبت بشما درمن تولید شد . آری شما آدم نیک نفسی هستید که همیشه حاضرید بدیگران کمک کنید. گاهی اوقات من فکر میکنم که شما از جانب خدا برای من فرستاده شده‌اید که می توانم رک وبدون پرده با شما صحبت کنم . بعلاوه خواهشی که من از شما دارم زیاد مهم ومشکل نیست

وقتی انسان پیر میشود اشخاص را بایک نظر بغوی می‌شناسد . منهم اشخاص خوب را بایک نظر می‌شناسم و اینرا زن مرحومه ام بن یاد داد . خداوند روحش را قرین آرامش کند ! آری فوت او اولین مصیبت غم انگیز زندگی من بود ولی من همیشه باحود می‌اندیشم که شاید خوب شد او زنده نماند تا مصیبتی را که دخترش بآن دچار شده به بیند، زیرا او قدرت تحمل آنرا نمیداشت پنج سال پیش که دختر معصوم من گرفتار این فاجعه شد هیچ فکر نمی‌کردم که بیماری او زیاد طول بکشد زیرا انسان چگونه میتواند فکر کند که دختری که مانند سایر اطفال شاد و خندان باین سوو آن سو میدوید، برای همیشه از پدر آید؟ آنوقت ما تمام پزشکان حاذقی را که می‌شناختیم با در روزنامه هاذکری از مجزات و کرامات آنها شنیده بودیم به بالین این دختر معصوم دعوت کردیم. همه آمدند ، کلمات با مفهومی گفتند با هم مشورت کردند معالجاتی تجویز نمودند ، حق الزحمه های کلانی گرفتند و رفتند ولی بیماری همچنان بحال خود باقی ماند. فقط یک نفر از آن دکترها هنوز میآید و معالجاتی میکند و آن دکتر (کاندور) است که البته شما او را نمی‌شناسید چون بحمد الله از نعمت تندرستی کامل بهره مند هستید و احتیاجی بزیشان یا شناختن آنها ندارید .

«مسلماً من نمیتوانم بگویم که اطلاعات او از سایر دکترها بیشتر است ولی طبعش از آنها بهتر است . واقعا مرد خوبی است که از مساعدت بهیچکس دریغ نمیکند. مثلاً وقتی همین دکتر بزیکه در شرف نایی نای بود و عده معالجه و بهبودی کامل داده بود و چون نتوانست بوعده خود وفا کند وزن بالاخره ناینا شد، او آن زن را که هفت سال از خودش مسن تر بود و ضمناً هیچگونه زیبایی

و تمول هم نداشت بقصد خود در آورد در صورتیکه آن زن نابینا اکنون کوچکترین اظهار حق شناسی از او نمیکند. از همینجا معلوم میشود که دکتر (کاندور) تا چه حد مهربان و فداکار است.

«حالا سر کارستان من از شما یک خواهش دارم. فردا دکترا (کاندور) باینجا خواهد آمد تا بعد از ظهر (ادیت) را معاینه کنند. من اینطور بفکرم رسیده است که اگر شما که هیچگونه ارتباطی با موضوع ندارید و او حتی شمارا نمی شناسد از او بطور سرسری راجع بوضع ناخوشی (ادیت) استفساری کنید و پرسید که آیا او بهبودی ... بهبودی کامل خواهد یافت یا نه و معالجه او چه مدت طول خواهد کشید، گمان نمیکنم او بشما دروغ بگوید البته شما نباید طوری وانمود کنید که گمان ببرد من از شما چنین خواهشی را کرده ام، بلکه باید این موضوع را کاملا بطور سرسری از او جوبا شوید، همانطوریکه یک نفر ناشناس ممکن است سؤالاتی از دکتر بنماید. آیا... آیا اینکار را انجام خواهید داد؟»

من گفتم: «این کار هیچ زحمتی ندارد ... خیلی جزئی و بی اهمیت است.»
پیرمرد گفت: «خیر، جزئی نیست، بلکه خدمت بسیار بسیار بزرگی است که شما برای من انجام میدهید»

سپس هینک خود را با انگشتانی لرزان در روی بینی قرارداد و گفت:
بهتر است زود تر بغانه برویم زیرا (ادیت) بفکر میافتد که ما چرا اینقدر دیر کرده ایم.»

بلافاصله بطرف منزل حرکت کردیم. (ادیت) در سالن منتظر بود و در جنبی که ما وارد شدیم نگاه کنجکارانه ای بها کرد، گویی میخواست افکار ما را از خطوط پیشانیمان بخواند. چون ما هیچ اشاره بموضوع ننمودیم تا آخر شب خیلی کم حرف بود و از وارد شدن در صحنه های ما خودداری مینمود.

روز بعد من پس از انجام خدمات هنکی زود تر از وقت معمول بمنزل (ککسفالوا) رفتم. (ایلوئا) پذیرایی من شتافت و گفت: «دکتر از (وین) آمده و فعلا دو ساعت است که مشغول معاینه (ادیت) میباشد. چون احتمال دارد (ادیت) بعد از خاتمه معاینه خیلی خسته باشد و نتواند بها ملحق شود، لذا

در صورتیکه مایل باشید ممکن است وقت را در مصاحبت من بگذرانید. >
 من و (ایلونا) خود را یازی شطرنج مشغول نمودیم تا اینکه بعد از مدتی
 صدای باز اطاق مجاور بگوش رسید و بالاخره (ککسفالوا) و دکتر (کاندور)
 در حالیکه گرم صحبت بودند وارد شدند. من با نهایت تعجب دریافتم که دکتر
 (کاندور) برخلاف تصوری که من از روی تعریف و توصیف (ککسفالوا) در مخیله
 خود ترسیم کرده بودم يك پزشك ایده آلی نبود. مردی خپله، کوتاه قد و
 نزدیک بین بود. لباسش از یک کورقه خاکستر پوشیده بود کراواتی کج و معوج
 بگردن داشت. قبل از آنکه (ککسفالوا) فرصتی برای معرفی پیدا کند،
 دکتر دستی بمن داد و بلافاصله بطرف میزرفت و سیگاری برداشت. سپس
 روی صندلی نشست و پاهای خود را دراز کرد و به (ککسفالوا) گفت:
 >من دارم از گرسنگی هلاک می شوم. اگر شام حاضر نیست به (ژوزف)
 بگوئید بکدانه ساندویچ برای من بیاورد. این قطار صاحب مرده يك بوفه
 ندارد! <

در این موقع (ژوزف) در اطاق ناهار خوری را باز کرد و دکتر بی
 هیچگونه تعارف و تشریفات بطرف میزرفت و بدون اینکه منتظر ما بشود با
 صدایی که شنونده را مشمزم می ساخت شروع بسر کشیدن سوپ نمود. در تمام
 مدتیکه آن مرد مشغول غذا خوردن بود حتی يك کلمه هم با ما حرف نزد و تمام
 فکر حواسش متوجه ظروف غذا و بطریهای شراب بود.

پس از خوردن سوپ چند گلاس متوالی شراب نوشید و سپس سراغ
 دیس خوراک روت و بدون آنکه کوچکترین ناراحتی از حضور ما در آنجا
 احساس کند شروع بخوردن بلکه آشخوار کردن نمود. بطوریکه من از
 طرژ غذا خوردن او عصبی شدم.

چون شام صرف شده همه از جا برخاستیم و برای نوشیدن قهوه بسالین
 رفتیم. دکتر (کاندور) سیگار ضخیمی آتش زد و پس از آنکه مدتی با
 (ککسفالوا) راجع بحال مزاجی (ادیت) صحبت کرد و سوالات کنجگاوانه و
 مصرانه پیرمرد را پاسخ داد برای خدا حافظی از جا برخاست و گفت:

>خوب من حالا باید بروم. البته من نمیخواهم این آقا را با خود ببرم
 و در صورتیکه شما قصد خوابیدن نداشته باشید ممکن است ایشان دو ساعت

دیگرا در مصاحبت شما بگذرانند .»

در این حال من پیاد مأموریت خود افتادم و گفتم چونت باید صبح زود سر خدمت حاضر باشم امشب بهتر است هر چه زودتر بهنگ بروم .
دکتر گفت: «در اینصورت چنانچه مایل باشید در راه با هم خواهیم بود.»

تامن و دکتر (کاندور) از در بزرگ منزل خارج نشدیم و در خانه پشت سر ما بسته نشد ، هیچ کدام حرفی بدیگری نزدیم . همینکه در ، پشت سر ما بسته شد ، سکوت هم شکسته شد و دکتر رو بمن کرد و گفت :

«بیچاره (ککسفالوا) ! من دائم خود را سرزنش میکنم که چرانبست باو با خشکی و خشونت رفتار کرده ام . البته من میدانم که او میل دارد ساعت ها مرا نگاه دارد و صدها سؤال از من میکند ولی من دیگر نمیتوانستم تأمل کنم ، زیرا امروز صبح تا بحال در بالین بیماران بوده ام . بعضی روزها من میتوانم در مقابل اصرار و ابرام این مرد پایداری کنم . در حرفه ما دکترها اشکال از ناحیه بیماران نیست زیرا بالاخره ما می دانیم چگونه آنها را آرام و امیدوار کنیم و چنانچه بیماران شکوه داشته باشند و یا ما را با سؤالات خود بستوه و یا ورنه ما اینرا مانند سردرد و بالا رفتن درجه حرارت بدن ، جزء حالات آنها میدانیم . و قبلا بی تابی آنها را در نظر میگیریم و بعضی عبارات تسکین دهنده و دروغهای مصلحت آمیز حاضر داریم تا در جای خود مانند داروهای مسکن بغور د آنها بدهیم . ولی کسانی که جان ما را بلب میآورند همانا خویشاوندان و دوستان بیمار هستند که بین بیمار و پزشك واسطه میشوند و برای پی بردن به حقیقت امر غوغا بپامیکنند .

من از بابات (ککسفالوا) بیش از آنچه او فکر میکند در نشو وشم .
جای خوشوقتی است که او نمیداند اوضاع چقدر وخیم است !»

از جمله آخر سخنان دکتر من یکه خوردم . پیش خود گفتم آری اوضاع وخیم است و (کاندور) اطلاعاتی را که من میبایستی از او بخواهم خودش صاف و پوست کنده بمن گفت . در حالیکه فوق العاد . مشوش شده بودم سعی کردم او را بیشتر به حرف در بیاورم و لذا گفتم :

« بیخشید آقای دکتر ، البته میدانید که اطلاع از این موضوع چگونه

حال مرا منقلب نموده . من هیچوقت فکر نمی کردم که وضع مزاجی (ادیت) تا این اندازه لرناک است .

'دکتر (کاندور) با تعجب فراوان رو من کرد و گفت :

« (ادیت) ؟ مقصودتان چیست ؟ من راجع به (ادیت) حرفی نزدم . خیر ، خیر ، حال مزاجی ادیت متأسفانه مثل سابق است و هیچ فرقی نکرده است . تشویش من از بابات (ککسفالوا) است که روز بروز هفته به هفته ضعیف تر و هلیل تر می شود . برای اشخاصی که مثل (ککسفالوا) در گذشته فعال و ضعیف افتاده و عاطف بوده اند اینطور تسلیم احساسات شدن اثرات وخیمی دارد . مردك با این خون دل خوردن و بی قراری کردن دارد تپش برپشه حیات خود میزند . سرکار ستوان ، باور کنید نگرانی من از بابات (ادیت) نیست بلکه برای (ککسفالوا) می باشد . با کمال تأسف باید بگویم که از هر او چیزی باقی نمانده است . »
از این حرف بوحشت افتادم ، من هرگز چنین خیالی را بغیر خود راه نداده بودم ، زیرا در آن موقع من بیست و پنج سال داشتم و هرگز کسی از نزدیکان خود را در حال مردك ندیده بودم . لذا با حال آشفته سعی کردم جوابی باو داده باشم و گفتم :

« واه که چه خبر رقت انگیزی است ! واقعا جای تأسف است که چنین مرد برجسته ، سخاوتمند ، رؤف ، اصیل زاده و اشرافی که من تا کنون نظیرش را ندیده ام دچار چنین فاجعه ای بشود . »

همینکه این جملات از دهان من خارج شد . دکتر (کاندور) چنان ناگهانی قدم از حرکت باز داشت که من هم بلا اراده از او تقلید کردم .

لحظه خیره خیره بر من نگریست ، چند نفس عمیق کشید و سپس با نهایت تعجب پرسید :

« اصیل زاده ؟ اشرافی ؟ (ککسفالوا) را می گوئید ؟ بیخشید سرکار ستوان ، آیا این حرفهای شما جدی است ؟ آیا واقعا (ککسفالوا) را يك اشراف زاده حقیقی میدانید ؟ »

من از سؤال او سردر نیاوردم ولی احساس کردم که حرف مهم و احمقانه ای زده ام ، لذا با لحن اضطراب آمیزی جواب دادم :

« من فقط میتوانم از مشاهدات شخصی خود در باره مردم قضاوت کنم و در نظر من

(ككسفالوا) مرد فوق العاده اصیل و شریفی است . من....من....
 در اینجا حرف خود را قطع کردم ، زیرا حس می نمودم که دکتر هنوز
 چشمان خود را بن دوخته است چهره گرد او در زیر ماهتاب میدرخشید و چشمانش
 در پس عینك از شدت تعجب درشت تر شده بود . پس از چند دقیقه سكوت
 دكتر (كاندور) سر خود را ب زیر انداخت و در زیر لب مانند کسی که با خود حرف
 میزند گفت :

« ببخشید ، واقعا شما آدم عجیبی هستید شما چندین هفته است که با
 این خانه رفت و آمد پیدا کرده اید و علاوه بر این در شهر کوچکی زندگی میکنید
 که همه یکدیگر را میشناسند و روزی هزاران حرف در اطراف هم میزنند .
 با این وجود شما (ككسفالوا) را يك نفر اصیل زاده و اشرافی میدانید ؟ آیا
 از همقطاران و رفقای خوچی در اطراف او نشنیده اید ؟
 در اینجا دكتر (كاندور) که تا آن موقع بدون آنکه بن نگاه کند با قدمهای
 تند و بلند راه میرفت گامهای خود را آهسته کرد و گفت :

« گوش بدهید سرکارستان ! کارهای نیمه تمام و حرفهای ناتمام همیشه
 بدو زبان آور است چون من فعلا حس کنجکاویشما را تحريك کرده ام و از
 طرفی انسان با هر خانه رفت و آمد می کند در درجه اول باید ساکنین آن خانه
 را بشناسد لهذا در صورتیکه مایل باشید ممکن است من این شخص را بطور
 کامل بشما معرفی بکنم . من تا آمدن ترن دو ساعت دقت دارم ولی ضمناً شارع
 هان هم برای این قبیل صحبت ها مناسب نیست . آیا شما جای خلوت و آرامی را
 سراغ دارید که مادر آنجا بتوانیم آزادانه صحبت کنیم ؟

من دكتر (كاندور) را بکافه کوچکی که در پیچ و خم کوچه دور افتاده
 واقع و بعلت دور افتادگی و ارزانی و داشتن اطاقهای خلوت ، میعادگاه عشاق
 بود بردم . در آنجا گوشه خلوتی اختیار کردیم و پس از خواستن چند بطر شراب
 ناب به پیشخدمتهای کافه دستور دادیم که بهیچوجه مزاحم ما نشوند . دكتر (كاندور)
 گیلاسی پر از شراب کرده و لاجرم سر کشیده و سپس سخن آغاز نمود :

« قبل از آنکه شروع به شرح سرگذشت بکنیم باید اسم (هرلایوس
 فون ككسفالوا) را که يك نام واقب اشرافی یكلی فراموش ننایم ؛ زیرا در
 موقعی که داستان ما شروع میشود چنین شخصی وجود نداشته بلکه در يك
 دهکده کوچکی واقع در مرز مجارستان و اسلواک پسر بچه یهودی باریک اندام

وتیز چشمی بنام (کانیتز) میزیسته است .
 من از اولین جملات صحبت (کاندور) بکه خوردم زیر انتظار شنیدن هر چیزی
 را داشتم جز اینرا، و میخواستم اعتراضی بکنم ولی دکتر باتسمی بسنخنان خود
 ادامه داد و گفت :

آری (لئوپولد کانیتز) من نمیتوانم این اسم را تغییر بدهم زیرا چندین
 سال بعد از تاریخ شروع داستان ما بود که بنا بر توصیه یکی از وزراء این اسم
 تبدیل بنام اشرافی (هرفون ککسفالوا) گردید .

« پدر (کانیتز) یهودی فقیری بود و در خارج شهر میخانهٔ کوچککی داشت
 که محل تجمع و باده گساری سورچی ها و همزم شکن ها و غیره بود و بالاخره در
 نزاعی که در اثر مستی بین مشتریان در گرفت کشته شد . چون پدر (کانیتز)
 مالی از خود باقی نگذاشته بود ، مادرش از راه دخت شرمی و خدمتکاری و کارهای
 شاق دیگر معاش خود و فرزندش را تأمین میکرد و گاهی اوقات نیز به دوره -
 فروشی میبرد و دخت که در این قبیل مواقع (کانیتز) احناس او را حمل میکرد . بعد از
 چندی پسرک در یکی از دکانهای محل شغلی پیدا کرد و بعضی اوقات هم در مقابل
 اجرت ناچیزی پیام اشخاص را از دهی بده دیگر میبرد و در سنی که بچه ها هنوز
 با فراغت فکر و بشاشت خاضر در خیا بانها و کوچه ها تپله بازی میکردند (کانیتز)
 قیمت تمام اجناس و راه و رسم خرید و فروش و استفاده را به خوبی میدانست .
 با وجود مشاغل متعددی که او برای امرار معاش در پیش گرفته بود ، گاه گاهی هم
 به تحصیل علم میپرداخت . ابتداء خواندن و نوشتن را نزد معلمی آموخت و بقدری
 باهوش و پشتکار دار بود که در سن سیزده سالگی توانست کارهای دفتری یکنفر
 وکیل دادگستری را به عهده بگیرد . »

« اینکه او بچه نحو از آن قریه (اسلواکی) به (وین) آمد من اطلاع
 ندارم . همیشه میدانم که وقتی او باین شهر وارد شد بیست سال داشت و در
 آن موقع نماینده یکی از شرکتهای معتبر بیمه بود و ضمنادر هر کسبی وارد میگردد
 و در هر معامله ای واسطه میشد . »

« ابتدا مردم در شهر (وین) با او اهمیتی نمیدادند ولی هوش و استعداد
 و زرنگی و فعالیت او کم کم نظر عموم را جلب نمود ، زیرا او از همه چیز اطلاع داشت
 و در همه کارها خبره بود . مثلاً اگر زن بیوه میخواست دختر خود را شوهر دهد
 او دل دلال ازداج را بازی میکرد و اگر کسی مایل به مهاجرت به آمریکا بود ،

برای تهیه اوراق لازمه باورجوع میشود . در عین حال همه گونه اجناس از لباس مستعمل گرفته تا اثاثیه عتیقه خرید و فروش میکرد .

با اینهمه درآمد بقدری خسیس و بودا گه تنها چیزی که برای وجود خود خرید همین کت بلند و عینک حاشیه طلایی بود که هنوز هم مورد استفاده اوست . بزودی کاروبار او رونق بسزائی گرفت و دشت بمعاملات عمده ای از قبیل خرید و فروش انبیه و اراضی و املاک زد ، حتی چند معامله مقاطعه کاری با ارتش کرده ای با وجودیکه در آن موقع بیش از نیم میلیون ثروت داشت مردم این حوالی هنوز او را دلال ناچیزی پیش نمیشماردند و بطور سرسری با او سلام و تعارف میکردند ، تا بالاخره آخرین تیری که در ترکش داشت رها کرد و نام خود را به (هرفون ککسفالوا) تبدیل نمود .

در اینجا کتر (کاندور) سخن خود را قطع کرد و پس از چند لحظه گفت سکوت: «آنچه تا اینجا برای شما نقل کردم جریانی بود که دیگران بمن گفته اند. آنچه از این بیعده میگویم از زبان خود او شنیده ام . که بعد از آنکه زنش در زیر عمل جراحی فوت نمود برای من نقل کرد . «اینکه چگونه (لئولد کانیتز) مالک مطلق و صاحب بی رقیب قصبه (ککسفالوا) گردید داستان دارد که در ترن بطی السیری که از (بوداپست) بسمت (وین) می رفت آغاز می شود . آن شب در ترن (کانیتز) بر خلاف معمول خوابش نمی برد ، چون سه نفر از همسفران او راجع بکسب و کار و پول صحبت میکردند .

«موضوع صحبت آنها این بود که شاهزاده خانم (اوسوار) که در موقع مهاجرت از (اوگراین) روسیه ، ثروتی بیکران داشته و چندین سال پس از مرگ شوهرش بانهایت خست و امساک زندگی کرده ، اخیراً در گذشته و کلیه خویشاوندان خود را از ارث محروم کرده و تمامی اموال خود را بندیمه باوای خود که زنی افتاده و ساده لوح و بیخبر از همه جا است واگذا نموده است .

«(کانیتز) که در تمام مدت صحبت آنها خورا بخواب زده بود ، جزئیات گفتگوی آنها را بغضاطر میسارد و چون ترن بایستگاه خود در قریه (ککسفالوا) میرسد (کانیتز) فوراً کت سیاه کنائی خود را در بر میکند و بیکراست به منزل ندیمه پرنسس متوفی میرود و چون او را زنی فوق العاده ضعیف النفس و ساده و بی اطلاع از امور می بیند فریض میدهد و قریه (ککسفالوا) را به ثمن

بغسی خریداری میکنند و با هزاران حقه و نیرنگ سندرسمی از او میگیرد. بعداً فریفته حجب و سادگی او میشود، باو پیشنهاد ازدواج میکنند و او را بقدر خود در میآورد و کلیه اموال موروثی او را که شامل کارخانه، ملک، خانه، اراضی و اثاثیه بود تصاحب میکند.»

در اینجا دکتر (کاندور) کمی مکث کرد و سپس گفت: «بیا گیلان دیگری بنوشیم، چون من بانهای داستان خود رسیده‌ام. ضمناً این نکته را ناگفته نگذارم که در بین مردم این حوالی چنین شایع است که (کانیتز) برای تصاحب میراث آن زن با او ازدواج کرد، ولی این شایعه برخلاف حقیقت است. ویرا بطوری که قبلاً گفتم او برای تصاحب آن ملک کلیه تشریفات لازم را انجام داده بود و دیگر احتیاجی با ازدواج با او نداشت بلکه (کانیتز) با وجودی که از کسود کی فقط پول را مبعود و معشوق میسر مدعیه نسبت بآن زن ساده دل و معجوب علاقه حقیقی وی آلاشی پیدا کرد و تنها همین علاقه معرک ازدواج او بود.

» تمجب در اینجا است که از آن خواستگاری و معاشقه مضحک يك زن ناشومی قرین با سعادت و بوجود آمد. (کانیتز) کیش سابق خود را ترك گفت و به دین مسیح درآمد و با ثروت پیکرانی که در دست داشت نام سابق خویش را بنام اشرافی (ککسفالوا) تبدیل نمود. مع الوصف سعادت حقیقی موقعی بآن زن و شوهر روی آورد که طفلی از آن‌ها با بر صمه وجود گذاشت. در این مدت (ککسفالوا) با شور و حرارت بیسابقه‌ای دست بکار زد، کارخانه‌ها را طبق اصول فنی جدید سروسامان داد و امور مالی و اقتصادی خود را تحت نظم و ترتیب درآورد.

» هنوز چند سالی از تولد طفل نوزاد نگذشته بود که دست تقدیر او را لاین ضربه مهلك را بر نهال امید او وارد آورد، یعنی زن محبوب و با وفایش که مبتلا بجراحت معده بود در زیر عمل جراحی در گذشت.

» پس از این واقعه تغییری کلی و دایمی در زندگی او بوجود آمد، (ککسفالوا) علاقه خود را از همه چیز دنیا حتی پول که عادت بیرستش آن داشت قطع نمود. حالاً دیگر فقط يك چیز در زندگی او اهمیت داشت و آن طفل خردسالش بود بطوری که حتی ازدادن جان در راه او دریغ نمیداشت. دخترک زیبای خود را در سن نه سالگی برای سیروس سیاحت بشمار شهرهای مهم و تماشای اروپا روانه

کرد و در منزل همه گونه وسایل تفریح و تفنن برای او فراهم ساخت ولی دست روزگار ناگهان دومین ضرب را بر قلب مجروح او وارد ساخت و فرزند دلبندهش را به مصیبتی که مبینید دچار ساخت. او هرگز نمیتوانست باور کند که از بین تمام دختران، دختر زیبا و محبوب او برای همیشه مفلوج و زمین گیر شود. شما نمیتوانید تجسم کنید که او چطور دیوانه وار تمام پزشکانت حاذق جهان را بیالین او دعوت کرد و همه ما و همه داد که در صورتیکه دخترش را معالجه فوری بکنیم مبالغی باور نکردنی بپردازد، ولی فایده نبخشید. حتی مبالغی هنگفتی تدریجاً و هم کتبیسه ها کرد زیرا از شدت استیصال و درماندگی نمیدانست بکدام خدا روی آورد، بخدای والدین و نیاکانش یا بخدایی که دین جدیدش باو شناسانده بود؟

«البته سرکارستوان شما میدانید که مقصود من از این حرفها غیبت و بدگویی نیست ولی خواهش میکنم آنچه امشب بشما گفتم بین خودمان بماند.»

منکه تا آن موقع با حال بهت و حیرت بعرفهای او گوش میدادم گفتم:

«البته اطاعت میشود.»

در این موقع دکتر نگاهی بساعت خود کرد و گفت: «چیزی بوقت نمانده.» سپس هردواز جابر خاستیم، از کافه بیرون آمدیم و قدم براه نهادیم. در بین راه من بخود جرأت داده و گفتم: «آقای دکتر ببخشید، البته آنچه شما امشب فرمودید برای من کمال اهمیت را داشت ولی من میخواستم بدانم که آیا بیماری (ادیت) مرتفع خواهد شد یا علاج ناپذیر است؟ دکتر بعد از کمی تأمل گفت:

«این سؤالی است که من نمیتوانم جواب صریح بآن بدهم. يك پزشك با وجدان محققاً باید از ادای کلمات «علاج پذیر» یا «علاج ناپذیر» احتراز جوید. بعقیده من پزشکی که از ابتدای امر، مرضی را «علاج ناپذیر» تصور کند، مانند کسی است که قبل از شروع جنگ تسلیم شود. در نظر علم پزشکی که دامنه آن دائماً در حال توسعه است بعضی از امراض ممکن است بطور موقت یعنی در حدود معلومات فعلی و نظر محدود ما علاج ناپذیر باشد. از صدها بیماری که ما امروز درمانی برای آن سراغ نداریم فردا ممکن است راه علاجه پیدا کنیم زیرا علم طب قدمهای بلندی بسوی تکامل بر میدارد، بنابراین

این در نظر من هیچ مرضی «علاج ناپذیر» نیست و هیچکس نمیتواند ایست
کده را از زبان من بیرون بکشد، زیرا هیچ بیماری برای همیشه درمان
ناپذیر نخواهد ماند.

«شاید من مقصود خود را با اصطلاحاتی بفرنج و پیچیده بیان میکنم
ولی برای اینکه شما درست بقصود من پی ببرید مثالی میآورم :
«بیست و دو سال قبل که من دانشجوی سال دوم طب بودم پدرم که من
بسرحد پرستش دوستش میداشتم دچار بیماری سختی شد . پزشکان بیماری
او را مرض قند تشخیص دادند یعنی موحشترین و موذی ترین مرضی که
ممکن است نوع بشر را گرفتار سازد . بدن مبتلایان باین مرض بدون هیچ
علت آشکاری از تحلیل غذا باز میایستد و چربی و مواد قندی را جذب نمیکند و
بالنتیجه مریض در اثر گرسنگی و امساک در خوراک دچار یک مرگ تدریجی
میشود. بهر حال این بیماری پدر، سه سال از سنین جوانی را بکام من تلخ و
ناگوار ساخت . در آن موقع هنوز برای مرض قند درمانی کشف نشده بود
بلکه فقط غذای مریض را فوق العاده محدود میکردند و سبابت دیگر او را
از گرسنگی میکشند . من که در آن موقع دانشجوی دانشکده طب بودم با
حال پریشان بنزد تمام متخصصین فن رفتم و تمام کتب طبی را زیر و رو
کردم ولی در همه جا فقط بایک کلمه برخورد میکردم و آن «علاج ناپذیر»
بود ! بالاخره پدرم با وضع دقت آوری جهان را وداع گفت و از آن موقع تا
بهال ازاين کلمه شوم «علاج ناپذیر» متنفر شده ام .

اما پربروز یکی از پزشکان مجرب در انجمن پزشکی مقاله یکی از
روزنامه های خارجی را میخواند و میگفت در امریکا و همچنین در آزمایشگاههای
یکی دو کشور دیگر، پزشکان مشغول پیدا کردن يك (هواره غددي) برای درمان
مرض قند میباشند و مساعی آنها با موفقیت شایانی مواجه شده است . ننیدانید
من از این فکر چه قدر حال منقلب شد که اگر در آن موقع چند صد گرم از ماده
مخصوصی وجود می داشت من میتوانستم جان عزیز ترین کسان خود را از خطر
مرگ نجات دهم .

«در هر حال مقصودم اینست که مرضی را که ما امروز غیر قابل علاج
میدانیم ممکن است فردا درمانی برای آن کشف شود. آیا شما تصور میکنید
که اگر من امید داشتم باینکه بالاخره روزی این دختر معصوم را مداوا کنم
اینقدر او را شکنجه و عذاب میدادم ؟»

تا اینجا من بادقت بحرفهای دکتر گوش داده بودم ولی تمام مطالبی را که گفته بود نفهمیده بودم . در اینموقع مجدداً بیاد سماجت و سرسختی (ککسفالوا) افتادم و برای اینکه حرفهای بیشتری از زبان دکتر بشنوم پرسیدم :
 « پس بعقیده شما احتمال بهبودی هست و فعلاً شما تا حدی درمعالجه (ادیت) موفقیت حاصل کرده اید ؟ »

دکتر چند لحظه ساکت ماند . حرفهای من ظاهراً او را ملول کرده بود . بعد گفت :

« شما از کجا میدانید که من درمعالجه (ادیت) موفقیت حاصل کرده ام ؟ مگر شما متوجه آن شده اید ؟ بعلاوه شما بیش از چند هفته نیست که با بیمار آشنائی پیدا کرده اید و حال آنکه من متجاوز از پنج سال است او را معالجه میکنم . خواست برای آخرین بار شما بگویم که من درمعالجه این دختر هیچگونه موفقیتی بدست نیاورده ام و آنچه تا کنون کرده ام آزمایشی بیش نبوده است . این حمام و ماساژ برقی همه ریشخند است آیا شما خیال میکنید که فلج ستون فقرات با این مزخرفات معالجه میشود ؟ وقتی که ما پزشکان از درمان بعضی دردها عاجز میشویم برای اینکه مریض پی به عجز و درماندگی ما نبرد او را هزار جور ریشخند میدهیم . خوشبختانه در بعضی موارد طبیعت هم ما را در خدمه و نیرنگمان کمک میکند و شریک جرم ما میشود . تلقین بنفس نیز بزرگترین یار و یاور ما است که حتی به احمق ترین پزشکان یاری مینماید .

« این چوب ژربفل و سایر ادوات که من تجویز کرده ام همه حقه بازی است که تنها بمن کمک میکنند نه بآن دختر ! اینجا فقط بمنزله عروسکی است که او پدرش را ساکت میکند . منم چاره ای جز این ندارم زیرا نمیتوانم در مقابل اصرار (ککسفالوا) مقاومت کنم و بهیچوجه هم از این نیرنگ های خود خجل نیستم . »

دکتر (کاندور) در اینجا حرف خود را قطع کرد و کلاهش را برداشت تا بادست عرق پیشانی خود را پاک کند . سپس از گوشه چشم نگاهی بمن افکند و گفت :

« گمان میکنم شما از حرف های من خوشتان نیامده چون عقیده شما را به اینکه پزشک یار و یاور نوع بشر است متزلزل کرده ام و نظر شما را نسبت به (ککسفالوا) که او را مردی اصیل و اشرافی میدانستید تغییر داده ام

من از بابت او خیلی متأسفم ولی علم طب هیچگونه ارتباطی با اخلاقیات ندارد زیرا هر مرض بالنفسه لطیفانی علیه طبیعت است و شخص باید کلیه وسائل را برای مبارزه با آن بکار برد. از طرفی نباید به بیمار ترحم کرد چون او خود را از حدود قانون خارج میداند و همواره به نظام طبیعت تجاوز مینماید و برای اعاده نظم و آرامش، اسان باید بیرحمانه حمله کند و کلیه وسائل و لوازمی را که در اختیار دارد بکار برد زیرا حقیقت و صداقت تا کنون موفق به مداوای هیچ یک از امراض بشر نگردیده است. مثلاً اگر افسون و نیرنگ مؤثر باشد آن را دیگر نباید از لحاظ اخلاقی مذموم شمرد بلکه باید بعنوان داروی معالج بکار برد. در مورد (ادیت) من واقعاً از اینکه تا کنون هیچگونه موفقیتی در بهبودی او حاصل ننموده‌ام خجالم ولی از طرفی هم نمیخواهم شما تصور کنید که از معالجه او مأیوس شده‌ام. از حسن اتفاق دیروز در یکی از مجلات پاریس مقاله‌ای بدین مضمون خواندم که (پروفسور وینو) موفق شده است پسری چهارده ساله را که دو سال تمام در اثر ابتلاء بفلج قادر بر حرکت نبوده طوری معالجه کند که در ظرف چهار ماه آن طفل توانسته است از پنج بلگان با کمال راحتی بالا برود. البته جزئیات حالت و بیماری مریض و طرز معالجه او بر من معلوم نیست ولی با مای مستقیماً پروفسور با من در نوشته تقاضای ارسال اطلاعات دقیق کرده‌ام زیرا تا اطلاعات صحیح در دست نباشد قیاس حالات دو بیمار میسر نخواهد گردید. بنا بر این ملاحظه میکنید که من هیچوجه از معالجه (ادیت) مأیوس نشده‌ام بلکه بهر پرکاری متشبث می‌شوم. در این معالجه جدید ممکن است امیدی برای ما باشد. بهر حال امروز خیلی حرف زدم، دیگر بس است.

در این موقع بایستگاه نزدیک شده بودیم و گفتگوی ما عنقریب تمام میشد؛ لذا مصرانه پرسیدم: «شما تصور میکنید که...»
دکتر کاندور سخن مرا قطع کرد و با خشونت گفت:

«من هیچ تصویری نمیکنم! عجب کاریست! آخر شما ها از جان من بیچاره چه میخواهید؟ مگر من ارتباط تلفنی با خدا دارم. من هیچ حرف قطعی و صریحی ندرده‌ام. هیچ قولی بشما نمیدهم و هیچ تصویری هم نمی‌کنم. من امروز خیلی و راجی کرده‌ام، دیگر کافی است. خیالی از مصاحبت شما ممنون. شما هم بهتر است هرچه زودتر مراجعت کنید والا سرتا پا خیس

خواهید شد .»

این را گفت و بدون دست دادن با عجله بطرف ایستگاه رفت .

پیش‌بینی دکتر (کاندور) درست بود. وقوع طوفانی که از چند ساعت پیش آتارش آشکار بود هر لحظه نزدیکتر میشد. خیابانها از جمعیت خالی شده بود و من هم بعجله بطرف سربازخانه روانه شدم تا گرفتار طوفان نشوم .

بارك کوچکی که در جلوی سربازخانه مآواقم شده بود غرق در تاریکی بود. من از زیر درخت‌ها بسرعت گذشتم ولی هنوز بمدخل سربازخانه نرسیده بودم که شعبی از پشت درختان ظاهر شد. من ناپستادم زیرا تصور کردم فاحشه‌ایست که در تاریکی کدین سربازی را می‌کشد اما اندکی بعد متوجه شدم که ناشناس بسرعت مرا دنبال میکند . من برگشتم تا سزای آن شخص گستاخ را کف دستش بگذارم ولی در زیر پر تو رعد و برق که همان‌وقت تاریکی را در هم شکافت ، با نهایت تعجب معلوم شد که آن شخص (ککسفالوا) است !

ابتداء خیال میکردم دچار توهم شده‌ام زیرا بهیچوجه نمیتوانستم باور کنم که (ککسفالوا) بمحوطه سربازخانه ما آمده باشد لکن بعد دیدم که درست خود اوست و پس باتعجب گفتم :

«جناب (ککسفالوا) ! شما را بخدا چه طور یا اینجا آمدید؟ شما در آن‌موقع خیلی خسته بودید. پس چرا نرفتید بخواهید؟»

در پاسخ گفت: «نتوانستم بخواهم. اول باید.... باید....»
گفتم :

«شما هرچه زودتر باید خودتان را بمنزل برسانید، زیرا اعتقرب طوفان در میگیرد. اتومبیل‌تان کجاست؟»

گفت: «اینجا است .»

گفتم: «بسیار خوب! پس عجله کنید. اگر تندبا اتومبیل بروید بموقع بمنزل خواهید رسید. زود باشید!» اینرا گفتم و چون دیدم مکث میکند بازویش را گرفتم و بدون تشریفات او را بطرف اتومبیل کشانیدم. ولی (ککسفالوا) بازوی خود را از چنك من رها کرد و گفت:

«یکدقیقه تأمل کنید و بعد من خواهم رفت ، ولی اول بگوئید به بینم او چه گفت ؟»

من با تعجب پرسیدم : «از کیست ؟»
گفت : «مقصودم دکتر (کاندور) است . آیا با او راجع به آن موضوع صحبت کردید ؟»

آنوقت مقصود او را فهمیدم . آری آن پیرمرد علیل سه ساعت تمام در توی پارک جلوی سر باز خانه با انتظار من نشسته بود که از وضع بیماری دخترش اطلاع پیدا کند .
من بالحن اطمینان بخشی گفتم :

«اوضاع کاملاً رضایت بخش است . فردا بعد از ظهر تمام جریان را برای شما شرح خواهم داد حالا شما بایستی هرچه زودتر خود را با تو میبل برسانید »
لکن پیرمرد قادر به حرکت نبود و خودش را روی یکی از نیمکت های پارک انداخت . وقتی آن مرد متول را دیدم بر نیمکتی نشسته که روی آن هنگام ظهر کارگران ناهار میخوردند و عصرها پیر مردان و زنان حامله برای استراحت می نشینند و شبها فواحش از سر بازان پذیرائی میکنند ، مجدداً حس ترحم بوجودم غلبه یافت . از طرفی فکر میکردم که این پیرمرد بعدی سمج است که من بهیچوجه نمیتوانم او را از آنجا دور کنم . لذا خم شدم و آنچه را که دکتر (کاندور) باقید هزاران احتیاط راجع به روش جدید معالجه (پروسور وینو) گفته بود من با آب و تاب و اغراق و مبالغه تمام برای او شرح دادم . حرف های من روح تازه ای بکالبد بیرمق او بخشید و خود را به من نزدیکتر کرد ، گویی میخواست از بدن من کسب حرارت کند . آری اینهم يك نشانه دیگر از ضعف نفس من بود که امیدهای واهی ناو میدادم برای این که نمی توانستم در مقابل حس ترحم خود مقاومت کنم .

پیرمرد از شنیدن سخنان امید بخش من نیروی تازه ای گرفت و در حالی که دستم زیر بغلش بود با اتفاق بطرف اتو میبل رفتم .
ولی همینکه خواستم تخته پوست را روی پاهای او بیندازم تا سرما نخورد ، او ناگهان دست های مرا از مج گرفت و قبل از آنکه بتوانم مانم بشوم آنها را بطرف دهان خود برد و هر دورا چندین بار بوسید و در حالی که ماشین بسرعت دور میشد گفت : «خدا حافظ تا فردا !»

خدا حافظ تا فردا ! >

من از شدت بهت و تعجب همچنان در جای خود خشک شده بودم ولی در همان موقع باران شروع شد و من بعلله بطرف سربازخانه رفتم، در حالیکه تمام فکرم متوجه احوال و اعمال آن پیر مرد بود . صبح روز بعد موقعی که از خواب برخاستم بدون فکر و تأمل بغاطر آوردم که آنروز روز تمرین اسب سواری است و بغیر شیووری که از محوطه سربازخانه بگوش میرسد این حدس را تأیید مینمود . «و آلباس خود را پوشیدم و سرعت بسوی میدان اسب سواری حرکت کردم . پس از چند دقیقه اسب ها ب حرکت افتادند .

آنروز هوا بسیار خوب بود و باران آخرین آثار مہراز دوده بود . من مانند مرغی سبکبال بر ترک زین نشسته در آن هوای روح پرور باینسوی و آنسو میتاختم و صدای سم صدها اسب چون نوای شورا انگیز موسیقی در اعماق قلبم دخنه مینمود . در آن هنگام تمام ناملایمات و غم و اندوه زندگی را بدست فراموشی سپرده بودم . شامگاهان که به سربازخانه مراجعت نمودم قلبم هنوز مملو از نشاط و طرب بود چون بدرا طاق خود رسیدم گماشته بهال خبردار ایستاد و گفت: «سرکارستان تلگرافی برای شمار سیده.»

این خبر مرا قدری ناراحت ساخت . با خود گفتم من کسی را ندارم که برایم تلگراف بفرستد . سپس بطرف میز رفتم، پاکت را برداشتم و با اکراه سر آنرا گشودم . مضمون تلگراف این بود: «(گکسفالوا) از من خواهش کرده فردا به ملاقات او بروم . ساعت پنج بعد از ظهر دم کافه (وینستوب) منتظر شما هستم . کاندور . >

کافه ایکه (کاندور) برای ملاقات تعیین نموده بود همان محل خلوت و آرامی بود که آنشب کتر اسرار خانواده (گکسفالوا) را نزد من افشاء کرده بود . بهر حال از آنجا ایکه بیصبری انسان را وقت شناس میکنند من بکمر بقبل از ساعت معهود خود را بکافه رساندم و درست سر ساعت مقرر در کتر (کاندور) با کالسکه دو اسبه از سمت ایستگاه ظاهر و دم کافه پیاده شد . سپس بکراسه بطرف من آمدم و بدون تعارف و تشریفات گفت: «چه خوب شد که شما سر ساعت آمدید . بهر حال بهتر است مادر همان گوشه خلوتی که آنشب اختیار کرده بودیم بنشینیم .

زیرا مطالبی را که من میخواهم بیان کنم دیگر آن نباید بشنوند .
 هر دو با عجله وارد کافه شدیم و گوشه خلوتی اختیار کردیم و پس از آنکه
 دستور آوردن یک لیتر شراب دادیم پیشخدمت را مرخص کردیم .
 همینکه پیشخدمت از آنجا دور شد دکتر کان دور گفت :

« خوب حالا بدون مقدمه برویم سراصل مطلب . دیروز صبح تلگرافی بمضمون
 زیر از (ککسفالوا) دریافت کردم :

« دوست عزیز ، خواهشمندیم در اولین فرصت ممکنه اینجانب تشریف بیاورید
 ما همه با نهایت بی صبری منتظر شما هستیم . امضاء (ککسفالوا) »

من از عبارت (اولین فرصت ممکنه) و (نهایت بی صبری) بهیچوجه خوشم
 نیامد . فکر کردم که بچه علت آنها ناگهان تا این حد بی صبر و حوصله شده اند ؟
 مگر من (ادیت) را چند روز قبل مه اینه نگرده بودم ؟ ابتداء تصور میکردم که
 شاید پیرمرد باز خوابهای تازه ای برای خود و دخترش دیده . ولی امروز صبح نامه
 بلند بالائی از (ادیت) دریافت کردم باینمضمون که اواز روز اول میدانسته که
 من ناجی او هستم و حاضر است هر گونه معالجه ای را که من تجویز کنم ولو هر قدر
 مشکل باشد تحمل کند و در خانه تقاضا کرده که هر چه زودتر معالجه جدید
 را شروع کنم زیرا او دارد در آتش بیقرا ری میسوزد و هکذا . . .

عبارت (معالجه جدید) موضوع را در نظر من کاملاً روشنگر کرد
 فوراً حدس زدم که شخصی این مطلب را به (ککسفالوا) یاد دخترش گوشزد
 کرده و این شخص هم البته هیچکس نیست جز سرکارستوان !
 من از جمله آخر کلام دکتر ، بکه خوردم و میخواستم حرفی بزنم ولی
 (کان دور) بستخان خود ادامه داد و گفت :

« خواهش میکنم دیگر معالجه نکنید چون من این موضوع را فقط بشما
 گفته بودم و بس پس در اینصورت اگر خانواده (ککسفالوا) این فکر را
 بخود راه دهند که بیماری (ادیت) در ظرف چند ماه بکلی بهبودی خواهد
 یافت ، فقط شما مسؤول عواقب آن هستید . بهر حال خوب است ملامت را کنار بگذاریم
 و دیگر در اطراف این موضوع صحبتی نکنیم ، زیرا هر دو مقصر هستیم .
 من امروز شما را باینجا نخوانده ام که کنفرانس بدهم بلکه چون دیدم
 در کار من دخالت کرده اید و وظیفه خود دانستم که شما را به حقایق امر آشنا
 کنم . من میدانم که مطالبی که الساء میخواهم بگویم بمذاق شما ناگوار

خواهد آمد ، ولی چنانکه گفتم حالا موقع ابراز احساسات نیست . هنگامی که من آن مقاله را در مجله پزشکی خواندم نامه ای مستقیماً به (پروفسور وینو) نوشتم و جزئیات امر را از او استفسار کردم . اتفاقاً پاسخ او امروز صبح با همان پستی رسید که نامه (ادیت) را آورده بود ولی متأسفانه روش معالجه او به هیچوجه در مورد (ادیت) بکار بستنی نیست . زیرا طرز معالجه او فقط در بیمارانی مؤثر واقع شده که مبتلاء با مراض نخاعی ناشیه از سل بوده اند اما در مورد (ادیت) که سلسله مرگزی اعصاب او از کار افتاده ، روش (پروفسور وینو) بهیچوجه اثر نخواهد بخشید . پس حالا متوجه شدید که اگر این امید پیوده ای که شما با و داده اید مبدل به یاس شود چه لطمه بزرگی بروح و پیکر او خواهد زد ؟

من برای اینکه دفاعی از خود کرده باشم گفتم : « آخر من که قصد بدی از این کار نداشتم . اگر چیزی به (ککسفالوا) گفتم فقط از راه ... از راه ... »

دکتر (کاندور) سخنان مرا قطع کرد و گفت : « میدانم . البته (ککسفالوا) این حرف را بزور از زبان شما بیرون آورده . من میدانم که شما اسیر حس ترحم خود شده اید ولی کسیکه نمیداند چگونه ترحم را بکار برد باید بکلی دل و دست از آن بشوید . ترحم مانند مرفین برای بیمار داروی مسکن است ولی اگر مقدار و موقع آن رعایت نشود سمی کشنده خواهد شد . چند ترزیق اول اثر خوب دارد ، اعصاب را تسکین میدهد و درد را با بود میکند اما گرفتاری در این است که بدن هم مثل روح ، طرز عجیبی باین داروی مسکن عادت میکند و همانطوریکه سلسله اعصاب روز بروز مرفین بیشتری میطلبد روح و احساسات بیمار هم روز بروز ترحم بیشتری می خواهد تا جاییکه از حدود قدرت شخص خسار می شود و ناچار است بگوید : « نه » آنوقت این امتناع ، برای بیمار و کسانش بسیار گران تمام می شود و در این صورت آنها بیشتر او را نفرت پیدا میکنند تا اگر از ابتداء کمکمی به آنها نکرده بود . آری سرکارستان ، انسان باید همان ترحم خود را کاملاً در دست داشته باشد والا ترحمیکه همانش از دست شخص خارج شود بیشتر از بیرحمی زبان میرساند . پزشکان و قضاه و مجریان قانون این نکته را خوب دریافته اند چه اگر همه آنها تسلیم حس ترحم خود بشوند آنوقت این دنیا تبدیل بجهنم میگردد ! حالا ملاحظه میفرمایید که ضعف نفس شما چه بار آورده ؟

گفتم: «آخر انسان نمیتواند کسیرا در حال یأس ترك کند.... بالاخره از این عمل من زبانی متوجه کسی نشده ...»
دکتر (کاندور) با خشونت گفت:

«اشتباه میکنید، زیان این عمل شما از حد بیرون است! شما که آدمی را از راه ترحم با دادن امید بیهوده گول میزنید، مسئولیت بسیار بزرگی بگردن میگیرید. من میدانم که ترحم شما را به اینکار واداشته ولی ترحم بر دو نوع است: یکی ترحم ناشی از ضعف و احساسات که هیچ نیست جز اینکه دل بیقرار است تا هرچه زودتر از چنگال عواطف دردناکی که از مشاهده بدبختی دیگری بر او چیره شده خود را خلاص کند. این نوع ترحم مترادف با مهر و عطوفت نیست بلکه يك میل غریزی بشر است باینکه روح خود را در مقابل رنجهای دیگران استعظام بخشد. و نوع دیگر ترحم عاری از احساسات و در عین حال هستی بخش است» که هدف خود را میداند و حاضر است باثبات قدم و شکیبایی تا آخرین حد قدرت خود و حتی فراتر از آن پایداری کند. انسان وقتی میتواند بهمنوعان خود خدمت کند که سرمایه ای پایان ناپذیر از صبر و شکیبایی داشته باشد که بتواند تا آخرین نفس در راه نیل بمنظور خود ایستادگی نماید یعنی فقط و فقط وقتی که حاضر شد حتی هستی خود را فدای حصول منظور کند!»

همین که جمله آخر از دهان دکتر خارج شد بی اختیار بیاد سخنان (ککسفالوا) افتادم که میگفت دکتر (کاندور) زنی نابینا دارد که بکفاره اینکه از عهده معالجه اش بر نیامده او را بقصد خود در آورده و این زن کور بجای آنکه نسبت با وحق شناس باشد بلای جان او شده است.

در این موقع دکتر با گرمی و محبت دست خود را روی بازوی من گذاشت و گفت: «مقصود من از این حرفها ملامت شما نیست، زیرا چنین واقعه ای ممکن است برای هر کس پیش بیاید. بهر حال برویم سراصل مطلب. البته میدانید که ما باید هرچه زودتر این فکر باطل را از مغز آن ها بیرون بیاوریم و برای اینکار لازم است که هر دو مشترکا بکار بپردازیم، چون اگر من هزار بار حقیقت موضوع را برای او تشریح کنم و حتی نامه جوابیه (پرفسور وینو) را به آن پیرمرد سمج نشان بدهم او باز قول و وعده شمارا بر رخ من خواهد کشید که «آخر، سرکار ستوان چنین و چنان گفت» و یا

« شما باو چنین وچنان وعده داده بودید .»

بنا براین من تا شمارا در حضور او بشهادت نگیرم نمیتوانم مجابش کنم زیرا ریشه کن کردن خیالات و امیدهای باطل مخصوصاً از مغز اشخاص خیال پرست بآسانی انجام پذیر نیست پس ما باید هر چه زود تر و بدون فوت وقت دست بکار شویم .

دکتر (کاندور) منتظر موافقت من بود ولی من سر بریر افکنده بودم و فکر میکردم که آیا سزاوار است با یک ضربت کاخ آرزوی آن دختر معصوم و مغفوج و درمانده را ویران و دوباره او را دروادی ناامیدی سرگردان سازم ؟ خیر من چنین کاری را نخواهم کرد . با این خیال باز بانی الکن به دکتر (کاندور) گفتم :

« آیا ... آیا ممکن است چند روزی ... لااقل چند روزی صبر کنیم و بعد این موضوع ... این موضوع را پیش بکشیم ؟ چون همین امید ، یک قوت روحی باو خواهد داد که در بهبود حالش اثر نیکویی خواهد بخشید . من بچشم خود دیدم که پس از شنیدن این خبر میتوانست راه برود . خوب است بگذاریم به بینیم نتیجه این امید چه خواهد شد .»
دکتر (کاندور) ابتداء قدری مرا تمسخر کرد و سپس سر خود را خاراند و گفت :

« راستی مثل اینکه فکری نیست . عجب اینجاست که وقتی من هم نامه (ادبیت) را دریافت کردم باین فکر افتادم که شاید بتوان از این ایمان قوی او به بهبودی سریع ، استفاده نمود . در هر حال ممکن است او را به قصبه ییلاقی (اسکادین) بفرستم . در آنجا دوستی دارم که بشغل پزشکی اشتغال دارد و (ادبیت) تصور خواهد کرد که ما معالجه جدید را شروع کرده ایم . البته اثر این کار در ابتدای امر معجز آسا خواهد بود زیرا امید و تغییر آب و هوا و تنوع مناظر و ازدیاد نیرو برای درمان هر بیماری فوق العاده مفید و مؤثر است . ولی بعد از همه اینها ، روزی باید حقیقت امر باو گفته شود که در آنصورت نومیدی آن هنگام براتب خطرناک تر از آنست که الساعه او را از اشتباه و عقیده باطل بیرون بیاوریم . آیا شما حاضرید این مسئولیت را بعهده بگیرید ؟ »

من بالهن جدی پاسخ دادم : « بلی من این مسئولیت را خود بعهده میگیرم و یقین میدانم که اگر ما او را در این امید بگذاریم که بیماریش بزودی پایان

خواهد یافت ، اثر خوبی در حال او خواهد بخشید . ضمناً چنانچه سرانجام لازم شود که حقیقت امر را به (ادیت) بگوئیم ، من حاضر مریحاً مسئولیت خود را تصدیق و تأیید نمایم .

دکتر (کاندور) پاسخ داد: «بسیار خوب اگر شما حاضر باشید این مسئولیت را به پده بگیرد آنوقت موضوع صورت دیگری بخود خواهد گرفت و ما ممکن است چند روزی صبر کنیم تا حالت عصبی او بهتر شود. ولی قبل از آنکه من از بیان حقایق به (ککسفالوا) صرف نظر کنم میخواهم بدانم که آیا میتوان اطمینان داشته باشم که شما از زیر بار مسئولیت شانه خالی نخواهید کرد ؟ من گفتم : «کاملاً مطمئن باشید .»

دکتر گفت: «بسیار خوب، امیدوارم که نتیجه خوب از این کار بگیریم.» سپس هر دو از جا برخاستیم و از کافه خارج شدیم. دکتر (کاندور) دردر شکم ای که در جلوی کافه منتظر بود سوار شد و بطرف منزل (ککسفالوا) حرکت کرد. من هم راه سر باز خانه را در پیش گرفتم. سه ساعت بعد يك نامه كه توسط شوفرى آورده شده بود در روی میز خود یافتم . سر نامه را گشودم، مضمون آن این بود: «فردا هر چه زودتر بمنزل ما بیایید. چیزهای گفتنی بسیار دارم. دکتر (کاندور) الساعه اینجا بود . تا ده روز دیگر ما حرکت خواهیم کرد . من فوق العاده خوشحال هستم .» امضاء (ادیت)

واقعاً تصادف بازی های عجیبی با بشر میکند. آن شب من چنان خسته بودم که نمیتوانستم بخوابم و نه میتوانستم درست فکر کنم. لذا بجستجوی کتابی پرداختم تا با خواندن آن بلکه بخواب بروم . کتاب هزار و یکشب را از روی رف برداشتم ، باین امید که حکایات ساده و شیرین آن قویترین اثر تخیل بری را خواهد داشت. کتاب را باز کردم و حکایت اول آنرا که راجع بشهر زاد و پادشاه بود خواندم و همینطور بخواندن ادامه دادم تا بحکایت عجیب آن جوانکی رسیدم که پیرمرد چلاقى را می بیند که در سر راه افتاده است. پیرمرد با حال یأس و نومیدی جوان را بكمك مى طلبد و از او خواهش میکند که چون چلاق است و قادر بر حرکت نیست او را بدوش خود بگیرد. جوانك هم باو رحم میکند و به نیت دستگیری از پیر ناتوان خم میشود و او را بدوش خود سوار میکند .

اما این مرد ظاهراً عاجز و ناتوان يك جن خبیث و يك جادوگر نابکار

بشی دوال پا بوده که بعضی سوار شدن بردوش جوان معصوم دوی خود را بدور کردن اوقلاب میکند و پیرحمانه آن جوان را که باو ترحم کرده، حیوان سواری خود میکند و باینسوی و آنسو میراند. جوان بیچاره هم ناچار میشود بدون يك لحظه استراحت آن پیرمرد ملعون را تا بدبهر کجا که میلش باشد ببرد و اگر لبانش از تشنگی خشکید اختیار نوشیدن آب را هم نداشته باشد و مادام المرغلام حلقه بگوش و حیوان بارکش آن پیرمرد نابکار بشود.

در اینجا دست از خواندن کتاب کشیدم. قلبم چنان بشدت می طپید که گویی می خواست از صندوق سینه ام کنده شود. در عالم خیال (ککسفالوا) را بصورت آن پیرمرد جادوگر مجسم کردم که پاهای خود را بگردن من قلاب کرده و مرا چون حیوانی از اینسو بآنسو میراند. چنان فشار پاهای او بدور گردنم محسوس بود که یارای نفس کشیدن نداشتم. کتاب از دستم افتاد و من باتنی سرد چون یخ بر روی تخت افتادم. صبح که از خواب برخاستم موهام همه از اثر عرق مرطوب بود و چنان خسته بودم که گویی راه بی پایانی را طی کرده ام.

آنروز بعد از اتمام خدمت بعضی اینکه راه خانه (ککسفالوا) را در پیش گرفتم فوراً پیاد آن بار سنگین شب گذشته افتادم زیرا در اعماق ضمیر ناراحت خود احساس میکردم که از آندقیقه بیعد مسئولیت فوق العاده سنگین تر و تازه تری بگردن دادم.

در منزل (ککسفالوا) وضعیت را طوری یافتم که خود پیش بینی کرده بودم. بعضی اینکه قدم در مهتابی گذاشتم با پذیرائی گرمی مواجه شدم. یکدسته گل با خود برده بودم که توجه آن ها را از خود منحرف کنم، ولی (ادیت) پس از آنکه علت آوردن گل را پرسید شروع به صحبت کرد و گفت: «دکتر (کاندور) همان مردی که نظیرش یافت نمیشود امید تازه ای بمن تلقین کرده و ما ناده روز دیگر به (انگادین) خواهیم رفت و حالا که میخواهند جداً شروع بمعالجه من میکنند چرا حتی یکروز از این ده روز را بیهوده تلف بکنم؟ تا بهال من میدانستم که روش معالجه آن ها صحیح نیست و این ماساژ و استحمام برقی فایده ای ندارد. من تا الساعه دوبار قصد کرده ام که به این زندگی تلخ خانه بدهم ولی موفق نشده ام آخر انسان که نمی تواند تا ابد با این وضع زندگی کند و یکدقیقه راحت نباشد. فایده

این زندگی چیست که باید همیشه باری بدوش دیگران باشم ؟ حالا موافق نجات من فرار سیده و شما خواهید دید که اگر روش درستی در پیش بگیرند من چه زود شفا پیدا میکنم . این بهبودی های جزئی در حال من اثری ندارد ، چون انسان تا سلامتی کامل حاصل نکند سالم نیست . آه نمیدانید که حتی پیش بینی این موضوع چقدر برای من لذت آور است .

(ادیت) همینطور باشور و هیجان حرف میزد و من مثل دکتری که بهذیان گویی یک مریض مالیغولیائی گوش بدهد بعرف های آن دخترک گوش میدادم و هر خنده ای که از دهانش خارج میشد رهش بر وجود من می انداخت زیرا میدانستم که او خود را فریب میدهد و ماهم او را فریب میدهم . بالاخره (ادیت) حرف خود را قطع کرد و گفت :

«نظر شما در اینخصوص چیست ؟ چرا با آن حالت احمقانه ، بیخشید ، وحشت زده آن گوشه نشسته اید ؟ چرا چیزی نمی گوئید ، چرا در شادی من شرکت نمیکنید ؟»

من از این تعرض ناگهانی مثل کسی که دروغش فاش شده باشد ، بکه خوردم و گفتم :

«این چه حرفی است شما میزنید ! علت سکوتم اینست که من از شنیدن این خبر ذوق زده شده ام ! در (وین) ضرب المثلی است که میگویند : خوشحالی زیاد انسان را گنگ و لال میکند . البته من هم از این بابت فوق العاده خوشحال هستم .»

این کلمات را بقدری خشک و مصنوعی ادا کردم که حال خودم را هم منقلب کرد . (ادیت) هم متوجه حال من شده بود ، چون رویه اش غفلتاً تغییر کرد و گفت : «من که خوشحالی فوق العاده شما را ندیدم .»
طعن او را در باقتم و برای استمالت او گفتم :

«آخر طفل عزیزم»

اما هنوز این حرف از دهان من خارج نشده بود که (ادیت) از جا در رفت و گفت : «خواهش میکنم اینقدر مرا « طفل عزیزم » خطاب نکنید که تاب تحملش را ندارم . علاوه مگر سن شما چقدر از من زیاد تر است ؟ تعجب میکنم که چطور شما از شنیدن این خبر خوشحال نشده اید و ابراز هلاقه بآن نمیکنید و حال آنکه اینخانه چند ماهی بسته خواهد شد و شما هم با رفتن ما

فراتنی پیدا میکنید که در کافه بشینید و بار قای خود بورق بازی مشغول
و از قید تشریفات فعلی آسوده شوید. من یقین دارم که شما از این موضوع
خوشحال و خرسندید زیرا اوقات خوش و خرمی در پیش دارید.»
لحن او بدری تیشدار بود که تا من از استخوان من نفوذ کرد و چون
به واقب و خیم عصبانیت او آشنا بودم سعی کردم کمی مزاح داخل صحبت کنم و گفتم:
آری شما غیر نظامی ها خیال میکنید که ما آسایش داریم. آیا تصور
میکنید که يك افسر سوار میتواند روی آسایش راه، حتی در خواب ببیند؟ از حالا
باید در فکر تهیه مقدمات ما نور باشیم. از صبح تا غروب افسرها و سربازها
خسته و کوفته، مشغول مشق و تمرین ورژه هستند و اینکار تا مساء سیتامبر
ادامه دارد.»

(ادیت) که گوی خیالی درس داشته باشد ناگهان بفکر فرورفت و
گفت: «تاماه سیتامبر! پس چه وقت بدیدن ما میآید؟»

من مقصود او را فهمیدم و با سادگی پرسیدم: «بکجا بیایم؟»
(ادیت) باردیگر گره برپیشانی افکند و گفت: «اینقدر سؤالات
احمقانه نکنید! مقصودم اینست که چه وقت بدیدن ما..... بدیدن من خواهید آمد؟»
- در (انگادین)؟

- پس کجا؟

نازه آنوقت منظور او را فهمیدم و برای من که آخرین هفت (گروفت)
خود را خرج خرید یک دسته گل کرده بودم حتی فکر مساهرت تفریعی هم
به (انگادیب) با وجود بنجاء در صدمه تخفیف در گرایه، محال بود.

بهر حال پس از آنکه عذر نداشتن پول وعدم امکان گرفتن مرخصی را
آوردم و (ادیت) هر دو عذر را رد کرد و وعده داد که پدرش با دوستانی که
در بین افسران ارشد دارد میتواند مرخصی بگیرد و خرج سفر را هم خود
آنها خواهند داد و من باز در حرف خود با فشاری کردم (ادیت) بالاخره
گفت:

- پس شما مایل به آمدن نیستید؟

- من نکتم مایل به آمدن نیستم، بلکه فقط علت نیامدن را برای

شما شرح دادم.

- اگر پدرم از شما تقاضا کند چه طور؟

- خیر حتی آنوقت هم نخواهم آمد .

- اگر من بعنوان دوست عزیزی از شما تقاضا کنم چطور ؟

- خواهش میکنم چنین خواهشی نکنید که بی فایده است !

(ادیت) سرخود را زیر انداخت . ولی من متوجه ارتعاش و جمع شدن لبهای او که حمله عصبی خطرناکی را خبر میداد شده بودم . آری این بچه ناز پرورده حکه تمام خانه دور وجود او میچرخید ، برای اولین بار کلمه «نه» شنیده بود . ناگهان دسته گل مرا از روی میز برداشت و با شدت تمام بطرف محجر پر تاب کرد و بالعنی عصبانی گفت :

- بسیار خوب ! حالا اولا فهمیدم که دوستی شما تاچه اندازه است ! و این

خواهش من خودش محکمی بود . شما باین هنرها متوسل میشوید تا مبادا رفقایان در کافه حرفهایی بزنند . بسیار خوب دیگر در اینخصوص بشما اصرار نمیکنم . شما نمیخواهید بیایید ؟ . . . بسیار خوب ، تمام شد و رفت ! من فهمیدم که هنوز آتش خشم و هیجان او کاملاً خاموش نشده زیرا بی درپی میگفت :

- بسیار خوب ! بسیار خوب ! موضوع خاتمه پیدا کرد . تقاضای عاجزانه ما مورد قبول ذات مبارک واقع نشد . شما از آمدن بدیدن ما امتناع میکنند ، برای اینکه اینکار با میل شما سازگار نیست . بسیار خوب ! اینطور باشد . ولی من میخواهم يك چیز را بدانم ، آیا قول میدهید كه رك و بی پرده من جواب بدهید ؟

- بلی البته .

- مقصودم اینست که از روی صداقت جواب بدهید . آیا قول شرف میدهید

که راستش را بگوئید ؟

- حالا حکه اصرار دارید میدهم .

- بسیار خوب . بسیار خوب . (او این عبارت برنده و گزنده را بی درپی مانند اینکه چیزی را با کارد خورد کنند تکرار میکرد) بسیار خوب نترسید . دیگر به آمدن عالیجناب اصرار نمیکنم ولی میخواهم يك چیز را بدانم و انتظار دارم که شما رك و پوست کنده بن جواب بدهید و آن اینست که : اصولاً شما بچه دلیل بدیدن ما میآئید ؟

من برای پاسخ بهر سوآلی حاضر بودم جز این ! و برای اینکه وقت فکر کردن پیدا کنم بالکنت زبان گفتم :

- به ! اینکه خیلی ساده است و احتیاج بگرفتن قول شرف ندارد .

- بسیار خوب ، چه از این بهتر ؟

دیدم که دیگر طفره زدنت محال است ولذا گفتم :

- مادموازل (ادیت) عزیزم ، آمدن من باینجا هیچگونه علت پنهانی

ندارد . بالاخره شما بخوبی میدانید من از آن اشخاصی نیستم که در باره

منظورهای خود فکر کنم و باین جهت نمیتوانم هیچگونه دلیل مربوط و مناسبی

برای رفت و آمد دائمی خودم باین خانه بگویم جز اینکه فقط دوست دارم به

اینجا بیایم و در اینجا صدها بار خوشتر از جاهای دیگر هستم و از طرفی

البته مرا از اینکه اینطور بی پرده حرف میزنم خواهید بخشید ... از طرفی

بیش خودم فکر میکنم که شما میل دارید من اینجا بیایم و در اینجا من صدها بار

راحت تر و آزاد تر از هر جای دیگر هستم و هر وقت بشما نگاه میکنم آنوقت

احساس میکنم که ... که در اینجا شخصی است که وجود من برای او

چندان بی اهمیت نیست . گاهی اوقات هم پیش خودم فکر میکنم که میادا

شما از من سیر بشوید ولی بعدا فکر میکنم که شما در این خانه بزرگ و خلوت

تک و تنها هستید و باین فکر میافتم که اگر کسی بدیدن شما بیاید شاید

خوشوقت بشوید . وقتی باینجا میآیم و شما را در اطاق یا مهابتی تنهایی بینم

بخودم میگویم : خوب شد که آمدم و او را تنها نگذاشتم . حالا فهمیدید که

منظورم از آمدن باینجا چیست ؟

این حرفها تأثیر غیرمنتظره ای در (ادیت) کرد . رنگ چشمانش از

خاکستری برنگ شیشه تار درآمد گویی حرفهای من مردمک چشم او را

تبدیل به سنک کرده . انگشتانش بیش از پیش بیقرار شد ، دهانش کمی از

شکل طبیعی خارج گردید و ناگهان گفت :

- بلی کاملاً فهمیدم . حالا باور میکنم که هرچه گفتید حقیقت داشت .

آری ، همانطوری که میگوئید شما باینجا میآئید برای اینکه من «تک و تنها»

هستم و یا بعبارت دیگر باین صندلی بسته شده ام آری ، شما فقط از راه ترحم

باینجا میآئید . شما از آن نوع اشخاص هستید که میل دارند مردم بگویند

«آه چه آدم نازنینی است !» این جور اشخاص بهر سبک و شغالی ترحم می

کنند تا چه رسد بیک دختر افلیج !

اینرا گفت و غفلتاً صاف و راست روی صندلی خود نشست و در حالی که رعه ای بدن نهیفش را تکان میداد گفت :

«خیلی متشکرم ! من از آن دوستی که فقط بعلت چلاق بودن من باشد بی نیازم . از مدتها پیش میدانستم که شما فقط از راه ترحم با منجا می آید و از اینها گذشته دلتان می خواهد که مردم شما را بیاس این فداکاری تحسین کنند ولی من بهیچکس اجازه نخواهم داد که بخاطر من فداکاری کند . خدا را شکر که من بوجود شما و امثال شما احتیاج ندارم و هر موقع نتوانستم زندگی را تحمل کنم میدانم چطور خود را از دست شماها خلاص کنم . »

در اینجا (ادیت) دست خود را بطرف من آورد و گفت : « نگاه کنید ! یکبار قصد انتحار کردم اما قیچی کند بود و من نتوانستم شریان خودم را قطع کنم او بدتراز همه، اهل خانه بموقع رسیدند و جلوگیری کردند والا تا بحال من از شر ترحم نحس همه شما خلاص شده بودم . ولی مطمئن باشید که این بار این کار را درست انجام میدهم . من مرگ را ترجیح می دهم با اینکه کسی بحال من ترحم کند . »

سپس دخترک ناگهان شلیک خنده را سرداد و گفت : « آنجا را نگاه کنید ! پدر فداکارم در مو قعی که این برج را برای خاطر من تبدیل به مهتابی کرد يك چیز از یادش رفت . مقصود او فقط این بود که مطابق دستور پزشك من از مناظر قشنگ اطراف و هوای آزاد و نور آفتاب بطور کامل استفاده کنم ولی نه دكتر و نه پدرم و نه معمار هیچكدام فكرشان باینجا نرسید که من يكروز چه استفاده ای ممكن است از این مهتابی بکنم . خوب نگاه کنید ! » بلافاصله (ادیت) قدر است کرد و بایك حرکت تشنج آمیز خود را بمعجز رسانید و با هر دو دست آنرا محکم گرفت و گفت :

« از اینجا تا سطح زمین پنج طبقه است و خدا را شکر که من هنوز آتقدور قوت در بدن دارم که خودم را بیالای معجز بکشم . آری راه رفتن با اعضا عضلات را ورزیده میکند ! فقط يك حرکت کافی است که از شر شما و ترحم نحس شما خلاص شوم . فقط کافی است که کمی خم شوم ... اینطور ... اینطور ! »

چون (ادیت) بطور خطرناکی در روی معجز خم شده بود من

سراسیمه از چای پریده بازوی او را محکم چسبیدم ولی او مثل اینکه آتش روی پوستش گذاشته باشند خود را بشدت کنار کشید و فریاد کرد :
 « گم شو ! بچه جرات بمن دست میزنی ! گم شو ! من اختیار کار خودم را دارم ! مرا ول کن ! مرا ول کن ! »

چون بحرف او گوش ندادم و خواستم او را از بالای محجر بزور باین بکشم ، او ضربه محکمی بر سینه من نواخت و در همین وقت دستش از محجر در رفت و توازنش بهم خورد ، زانوهاش سست شد و من دستم را برای نجات او دراز کردم ولی کار از کار گذشته بود و دخترک بسا حرکت تشنج آمیزی بسمت مهتابی سقوط کرد و در حین سقوط میز را هم باخودش بزمین انداخت . گلدان ، بشقابها ، فنجانها و قاشقها همه جرنگ کثافت بروی من و از آنجا بروی زمین ریخت . زنك مغرضی هم که روی میز بود بر زمین افتاد و صدای آن دو مهتابی طنین انداز شد .

در خلال این احوال (ادبیت) بوضع ترحم آوری بروی زمین افتاده بود و از شدت خشم و خجالت زاری میکرد . من سعی کردم بدن نحیف او را از روی زمین بلند کنم ولی او مرا از خود راند و گفت :
 « دور شو ! گم شو ! ای حیوان ! ای وحشی ! »

(ادبیت) میخواست بدون کمک من از جا بلند شود و هر بار که پیش می رفتم تا کمکش کنم ، او مرا بشدت ازخودش دور میکرد و فریاد میزد : « گم شو ! بمن دست زن ! از اینجا خارج شو ! »

در همان موقع صدای بالا آمدن آسانسور شنیده شد . حتماً صدای زنك ، (ژوزف) را که همیشه گوش بزنگ داشت با خبر کرده بود . (ژوزف) در حالیکه سر بزیر انداخته بود با عجله بسوی دختر در رفت و بدون اینکه نگاهی بمن بکند او را از زمین بلند کرد و آهسته بسمت آسانسور برد . یک دقیقه بعد آسانسور با هستگی باین میرفت و من در مقابل میز برگشته و ظروف شکسته تنها مانده بودم .

درست نمیدانم که تا چه وقت در میان آن ظروف شکسته با حال پریشان ایستادم . با خودم فکر میکردم که چه حرف احمقانه ای زده و چه حرکت

زشتی کردم که او اینقدر آنشی شد ولی کمی بعد آسانسور دوباره بالا آمد و (ژوزف) ناردیگر ظاهر شد و در حالیکه سرش را بزریر انداخته بود و آثار غم از چهره اش آشکار بود بطرف من آمد و دستمالی از زمین برداشته گفت :

«سرکارستوان ببخشید . اجازه بدهید لباستان را پاک کنم .»

تازه حالا متوجه شدم که دو لکه بزرگ روی کت افسری و شلووارم افتاده . حتماً وقتی خم شده بودم تا مانع از سقوط (ادیت) بشوم محتوی یکی از فنجان های چای در حین واژگون شدن میزروی لباسم ریخته بود . پس از چند لحظه (ژوزف) سرش را بلند کرد و گفت : «فایده ندارد بهتر است شوفر را سربارحانه فرستیم تا کت دیگری برای سرکارستوان بیاورد . سرکارستوان نمیتواند با اینوضع از منزل خارج شوند ، ولی به سرکارستوان قول میدهم که تا یک ساعت دیگر لباس هایشان را خشک کنم و اتوی گرمی هم بشوایشان بکشم .

باو گفتم اینکار اداً لازم نیست بلکه بهتر است درشکه ای صدا کند که من بیکراست بمنزل بروم ولی (ژوزف) صینه خود را صاف کرد و بالحنی که آمیخته به التماس بود گفت .

« سرکار . بتوان خواهش میکنم باین زودی بروید و گرنه حال مادموازل (ادیت) خیلی منقلب خواهد شد . مادموازل (ایلونا) بمن گفتند به سرکارستوان بگویم حتماً کمی تأمل کنند تا ایشان بیایند .»

با وجود آن احوال حرفهای پیشخدمت خیلی بمن اثر کرد . فکر میکردم که چطور همگی آن دختر بیمار را دوست دارند و برای رفتار او بهانه میتراشند . با این فکر دستی شاه او زدم و گفتم :

« (ژوزف) جان ' باشد عیبی ندارد . این لکهها در ظرف چند ثانیه در آفتاب خشک خواهند شد . امیدوارم چای شما آنقدر پر رنگ نباشد که اثری باقی بگذارد . من صبر می کنم تا مادموازل (ایلونا) بیایند .» (ژوزف) گفت :

«واقعاً سرکارستوان این کمال لطف شماست که باین زودی تشریف نمیبیرید . جناب (ککسفالوا) هم بزودی خواهند آمد و از دیدن شما خوشوقت خواهند شد .»

در این اثناء صدای بایی شنیده شد و سروکله (ایلونا) ظاهر گردید .

ایلوونا هم مثل (ژوزف) وقتی بطرف من میآمد سرش پائین بود و چون نزدیک شد گفت . « (ادیت) از شما خواهش میکند که چند دقیقه باطابق او بروید ، فقط چند دقیقه »

با هم از بلکان مارپیچ پائین آمدیم و بدون اینکه کلمه ای حرف بزنیم از اطاق های پذیرائی و نشیمن گذشتیم و بدالایی که مسلماً منتهی باطابق خواب (ادیت) میشد وارد شدیم . (ایلوونا) سردرگوش من گذاشت و گفت : « زیاد توقف نکنید . فقط چند دقیقه کافیه ... »

دورا آهسته باز کردم و ابتداء چیزی در آن اطاق یزک ندیدم چون پرده های اطاق افتاده بود ، ولی پس از چند دقیقه توانستم تحت خواب مستطیل شکل او را تشخیص دهم و از آنجا صدای آشنائی بگوشم خورد که گفت :

« لطفاً بفرمائید اینجا روی چهارپایه بنشینید . من بیشتر از چند دقیقه وقت شما را نخواهم گرفت . »

من بطرف تحت خواب اورفتم و او شروع بصحبت کرد و گفت :

– ببخشید که من در اینجا از شما پذیرائی میکنم ، راستی حال من خیلی آشفته بود . و نمیبایستی آن همه در آفتاب سوزان نشسته باشم چون همیشه سرم را آرام میدهد . حقیقتاً تصور میکنم سر عقل بودم وقتی که . . . ولی حتماً شما تمام جریان امروز را فراموش خواهید کرد ، اینطور نیست ؟ البته از گستاخی من نخواهید رنجید ؟

لحن کلام او همان توأم با التماس بود که من فوراً پاسخ دادم .

– شما چه فکرها میکنید ؟ تقصیر از من بود که نمیبایستی گذاشته باشم

شما آفتاب سوزان را فراموش کنید .

– پس از من رنجشی ندارید ؟

– اندک .

و دوباره مثل همیشه ، مرل ما خواهد آمد ؟

– بلی فقط بیک شرط .

– چه شرطی ؟

– این شرطی که شما بیشتر بمن اعتماد داشته باشید و همیشه این واهمه را بخودتان راه ندهید که مرا رنجیده خاطر کرده اید . آخر این حرفها

بین دوستان معنی ندارد . اگر بدانید که وقتی شما خودتان را از این قیدها آزاد میکنید و اوقاتتان خوش است چه در حالتان فرق میکند و تاجه اندازه همه ما شاد و خرم میشویم ؟

۲- آری من میدانم که این بد بینی و بهانه جوئی من یکنوع غرور احمقانه و کودکانه است و جز اینکه لطمه باعصاب من بزند فایده ای ندارد . اما از طرفی وقتی که معالجهٔ مرضی اینقدر طول میکشد انسان چطور میتواند پریشان نباشد . ایکاش این مرض شوم بر طرف میشد تا من میتوانستم دست از اینهمه ملعنت و درنده خویی و کج خلقی خودم بردارم !

پس از چند دقیقه من از جا برخاستم تا دست او را برای خدا حافظی
و شمارم ولی او ناگهان با تعجب پرسید :

- آه ! آن چیست روی لباس‌تان ریخته ؟

- چیزی نیست . اهمیتی ندارد . بچه شیطانای فنجان چای را روی لباسم برگردانده .

- و شما آن بیچه شیطان را تنبیه کردید ؟

- خیر لازم نبود ، چون مدتی است دوباره بچه خوبی شده .

۴۔ و شما دیگر از او رنجشی ندارید ؟

— ابدأ ، مگر نشیدید که با چه ملاحتی ارمن عذرخواهی کرد ؟

۲۔ حالا تکلیف آن راجہ چیست ؟

— همیشه صبور، خوشرفتار و بشاش باشد و حالاً هم باید بخوابد و دیگر

سرخودش را درد بیاورد ، شب بحیرا

۱۰ او دست دادم و با دلی شاد قصد خروج کردم ولی هــوز دستم

بدستگیره در نرسیده بود که صدای خنده ای از پشت سر خود شنیدم .

...گفتید آن بچه شیطان حالا خوب شده ؟

- بلی کاملاً - امره اخلاقش هم حیلی خوب است اما حالا بنحو ایند و

دیگر و احم ماین چیزهای بد فکر نکند .

دوباره صدائی ارتعاج و اب بگوش رسید که گفت .

- آیا فراموش کرده اید که بیک بیچه خوب قبل از خواب بیدن چه می دهند؟

— چوہ باوند بدھند ؟

- ياك بوسه شب بخير !

من اذاین تکلیف آخری زیاد خوشم نیامد ولی برای اینکه اوقات
اورا تلخ نکرده باشم گفتم :
- آری ، البته ! نزدیک بود فراموش کنم .

همچنانکه بطرف تختخواب او میرفتم از سکوت ناگهانی او تشخیص
دادم که نفسش را در سینه حبس کرده . من بروی او خم شده لبهایم را بطور
خفیف و سریع روی پیشانی او قرار دادم ولی دست های او که مسلماً
روی بالش در کمین بود غفلتاً بهوا جست و قبل از آنکه من بتوانم سرم
را کنار بکشم او شقیقه های مرا گیره مانند میان دو دست خود گرفت ، لبهایم
را از پیشانی برداشت و بطرف لسان خود کشید و چنان با حرارت و ولع بهم
فشار داد که دندانهایم بهم برخورد کرد . ضمناً سینه اش را با قوت و شدت بالا
میاورد تا بدن مرا در حالیکه بروی او خم شده بودم لمس کند . من هرگز در
همرم چنین بوسه و حشیانه ، جسورانه و سوزانی را که این دختر اهل بیج از من
در بود ، بیاد نداشتم

باین کار هم اکتفاء نکرد و بایک قوت مستانه مرا آنقدر بخود چسباند
تا نفسش قطع شد آنوقت دست هایش را از شقیقه هایم برداشت و در میان
موهایم فرو برد ولی هنوز مرا رها نمی کرد فقط یک لحظه دست های خود را
سست کرد و بعقب تکیه داده در چشمان من خیره شد ، گویی مسحور چشمان
من شده بود و بعد دوباره مرا سمت خود کشانید و بوسه های آتشین و
کود کورانه از گونه ها ، پیشانی ، چشمان و لبان من برداشت و هر مرتبه
سر مرا برای گرفتن بوسه پائین میآورد میگفت : « ای اناه ... ای بیخبر ..
ای بچه اناه » حمله او هر لحظه شدیدتر و حرص آلودتر و بوسه هایش
هر آن پر شورتر میشد تا بالاخره تشنجی بدنش را فرا گرفت آنوقت
مرا رها کرد ، سرش دوباره در روی بالش افتاد و فقط چشماش مطمرانه
بسوی من میدرخشید .

در این موقع ناگهان روی ازم بر گردانید و در حالیکه هم حسته بود
و هم شرمنده آهسته گفت . « حالاً رو ... بروای بچه نادان .. برو ! »

من تلوتلو خوران از اطاق خارج شدم . قبل از آنکه بانتهای دالان
تاریک برسم ، آخرین رمق قوت ازم سلب شد . سرم بدون افتاد بطوری

که ناچار شدم دستم را بدیوار بگیرم تا بتوانم تعادل را حفظ کنم. باخود گفتم: پس قضیه اذینقرار بود! پس راز ناراحتی و سرپر خاشجویی او که تا بحال بر من پنهان بوده و اکنون بکس کار از کار گذشته آشکار شده همین بود *

از این خیال برحشت افتادم. خود را مانند کسی میدیدم که بیخیال روی گلی خم شود و ماری او را بگززد. اگر این موجود حساس مرا زده بود، دشنام داده بود، رویم تف انداخته بود اینطور منقلب نمیشدم، من برای هر پش آمدی حاضر بودم جز اینکه يك دختر بیمار، يك اهلچ در مانده بتواند بکسی عشق بورزد و بخواهد او عشق بورزند، که این حمله، این موجود نابال و ضعیف پروای آ را داشته باشد که مانند يك زن بالغ سودای عشق شهوانی در سر پروراند. هراحتمالی را پیش بینی کرده بودم جز اینکه يك دختر خردسال، آنهم موجودی که دست تقدیر پاهای او را قطع کرده و قوت کشیدن جثه خود را ندارد، بتواند خواب معشوق به بیند و نیت شخصی چون من را که فقط اذرا ترحم بدیدنش میرفتم سوء تعبیر کند، ولی يك لحظه بعد باین مطلب پی بردم که همان ترحم دو آتشه من بیش از همه در این کار مقصر بوده. حتی برای يك لحظه هم این فکر را بخود راه نداده بودم که در زیر آن پوشاک، بدنی عریان نفس میکشد، حس میکند، انتظار می کشد و مانند بدن سایر موجودات هوس دارد و میخواهد هوس برانگیزد من هرگز حتی در عالم خواب هم فکر نکرده بودم که بیماران، چلاقان، کودکان نابالغ، وازدگان اجتماع و افراد طبقات پست چرا داشته باشند در سر سودای عشق پرورانند. زیرا يك جوان با آزموده همواره زندگی حقیقی را بنحوی بر لوح خاطر ترسیم میکنند که از دیگران شنیده و یاد کتاب ها خوانده، در کتابها، نمایشها و فیلمها که هر يك نوبه خود گوشه ای از صحنه زندگی حقیقی را نشان میدهد می بینیم که همیشه بدون استثناء حیوانات، زیبا یان و موجودات بجهان هستند که یکدیگر را دوست میدارند و از این جهت من پیش خود خیال کرده بودم که شخصی حتماً باید ربابا، ممتاز و ثروتمند باشد تا بتواند جلب نظر جنس مخالف را بکند. حالافهمیدم چرا در موقعی که سینه خود را بمن می چسباید میگفت: «ای بیخبر! ای ابله!» و حق داشت، من ابله و ادر همه جا بیخبر بودم تمام

اهل خانه ازار باب گرفته تا بکر همگی از همان ابتداء کار متوجه این موضوع شده بودند . فقط من احمق ، من نادانم که اسیر حس ترحم شده بودم از این ماجری خیر نداشتیم . در این موقع یکصد و یک تصویر گوناگون بمغز من هجوم آورده و من که گویی در اثر این بشار بمی از پا در آمده بودم بدیوار تکیه دادم ، نفس در سینه ام حبس و زانوهایم چون زانوهای (ادیت) سست و لرزان شده بود . دوبار سعی کردم که کور کورانه راه خود را در پیش گیرم و از آن خانه بیرون بروم و دفعه سوم بود که تاره موفق شدم دستم را بدستگیره در برسانم با خود گفتم که این در بسان باز میشود و من باید قفل از آنکه کسی از اهل خانه مرا نااینها زار ببیند خارج شوم ولی خیلی دیر شده بود چوب (ایلونا) در سالی انتظار میکشید و طاهر آ صدای پای مرا شنیده بود بعضی ایسکه چشمش بمن افتاد رنگ صورتش بریده گشت :

«آه شمارا چه میشود؟ رنگمان مثل رنگ مرده پریده آیا باز حال (ادیت) بد شده ؟»

گفتم «خیر، چیزی شده بصور میکنم حوا بیستده . بمکشید من باید بروم .» این جملات را من نالکنت زبان گفتم و خود را برای رفتن آماده کردم . ولی (ایلونا) مرا محکم گرفت و زور روی مبیل نشاند گفت :

« کمی نشینید حالتان اید حایماید . موهایتان چرا ایستور پریشان شده ؟ صبر کنید قدری کنیاك مرا بتان بیاورم .»
ایب را گفتم و با عجله بطرف قفسه رفت و گیلای کنیاك آورد که من لاجرم سر کشیدم مدتی ساکت و حادوش پهلوی من شست و بالاخره پرسید :

«آیا (ادیت) چیزی گفت ؟ مقصودم این است که راجع بشخص شما حرفی زد ؟»

ارطرز رفتار او پی بردم که تمام ماجری را حدس زده و من آنقدر ضعیف و ناتوان بودم که نتوانستم انکار کنم و ریر لب آهسته گفتم «آری !»
(ایلونا) نه نکای خورد و نه حرفی زد . فقط من متوجه شدم که ضربان قلبش شدیدتر گشت . سپس رو بمن کرد و گفت «آیا شما تاره حالا متوجه این موضوع شده اید ؟»

گفتم: «چطور میتواستم چنین فکر..... چنین فکر باطلی را بخودراه بدهم؟ چطور شده که او از بین تمام مردم نسبت بمن»

(ایلو نا) آهی کشید و گفت

«آری او تا بحال خیال میکرد که شما فقط بخاطر او باینجا میآئید و حال آنکه من ازروز اول ازطرز رفتار و گفتارشما پی برده بودم که فقط از راه ترحم باینجا آمد و ردت میکنید. ولی من چطور میتواستم او را از توهمی که باعث دلخوشی او بود منصرفش کنم.»

من که دیگر قدرت خودداری نداشتم گفتم: «شما بیدرک او را از این توهم بیرون بیاورید این خیال فقط یکنوع جنون و یک هوس بچگانه است. او شفته لباس افسری من شده و اگر فردا افسر دیگری اینجا بیاید حتما (ادیت) دلباخته او خواهد شد. شما باید تاوقت باقی است این فکر را از سراو بیرون کنید»

اما (ایلو نا) در پاسخ سر خود را مغمومانه تکان داد و گفت:

«خیر دوست عزیزم، خودتان را گول نزنید. حال (ادیت) خطرناک است و روز بروز خطرناکتر میشود. خیر، من نمیتوانم این گره کور را در یک آن برای شما باز کنم. اگر بدانید که در این خانه چه خبر است! (ادیت) شبها سه یا چهار مرتبه رنگ میزنند و بیرحمانه همه ما را از خواب بیدار میکنند و وقتی ما با عجله باطاق او میدویم تا بمبادا بلائی بر سر آمده باشد، می بینیم که او راست در روی تخت خواب خود شسته و بعضا خیره شده. آنوقت او مکرر از ما میپرسد که «آیا فکر میکنید که او کمی بمن علاقه مند باشد؟» و این سؤال را حتی از پدرش و پیشخدمتها هم میکنند.

تا حال او چهار بار بشما نامه نوشته و بعد آنها را پاره کرده گاهی اوقات از من خواهش میکند که بروم و ارشما بیرسم آیا نسبت باو علاقه دارید یا خیر؟ آیا او مزاحمتی برای شما ندارد؟ حتی مرا وادار میکند که عباراتی را که میخواهد شما پیغام دهد از بر کنم. ولی همیکه شوهر انومیل را حاضر میکند و من آماده حرکت میشوم یکدهه رنگ میزند و مرا از رفتن منع کرده سوگند میدهد که موضوع را بکلی فراموش کنم. راستی چطور شما میگوئید که تا بحال ایدا متوجه این موضوع شده اید؟

من فریاد زدم «بخداوند قسم که تا بحال هیچ از این قضیه خبر

نداشته ام! شما خیال میکنید که اگر کوچکترین خبری داشتم می آمدم
میشستم اینجا و شطرنج و تخته برد بازی و شنیدن صفعات گرامافون مشغول
میشدم؟ خیر، ابدأ، ابدأ!»

(ایلوئا) ساکت بود و بالاخره آهی کشید و گفت :

«بله، من از روز اول اینمطلب را میداستم و ترس رسیدن چنین
روزی را هم داشتم. آه خدایا! عاقبتش چه خواهد شد! از چه راهی حقیقت
مطلب را باو حالی کنیم؟

مدتی ساکت و خاموش شستم و بعد (ایلوئا) ناگهان از جا پرید و
بیدقت گوش داد. همانوقت صدای «پت پت» اتومبیلی ازخارج بگوشم رسید
و گفتم : این بایستی (ککسفالوا) باشد! (ایلوئا) عجله برخاست و گفت:
«بهتر است شما با او برخورد نکنید زیرا حالتان خیلی آشفته است
و نمیتوانید آرام صحبت کنید. من الساعه کلاه و شمشیرتان را می آورم
و شما اردرعب پارك خارج بشوید.»

(ایلوئا) بایک خیز کلاه و شمشیر مرا آورد و بدون آنکه کسی متوجه
شود برای دومین بار باورچین، باورچین از آن خانه شوم مثل دزدی فرار
کردم نمیتوانم تشریح کنم که آروز چطور شهر رسیدم. همینقدر میدانم که
با سرعتی هرچه تمامتر راه را طی میکردم و فقط يك فکر درمغز من بود که
با هر يك از ضربات بضم صدا میکرد: دور شو! دور شو! از این خانه. از این
دام بلا، بگریز، محو شو! این کلمات چون چکشی بر شقیقه هال من میخورد.
بعداً از گرد و عباری که در روی کفشم جمع شده بود پاره گیجائی که
در اثر تصادم با روتة های خار در شلواریم ایجاد شده بود، فهمیدم که من
پا شتاب و عجله از میان مزارع و چمنزارها و کوچه ها دویده ام. بهر حال
موقعیکه بشاهره رسیدم بدم خورشید غروب کرده بود. من مانند کسی
که در خواب راه برود قدم بر راه گذاشته که ناگهان شخصی دستی به پشت
من زد و گفت

«آه تویی تو ای بجائی؟ چه خوب موقعی پیدایت کردیم! ما تمام سوراخ
و سنبه هارا گشتیم و ترا پیدا نکردیم. حتی نزدیک بود به آن خانه اشرافی
تو هم نلغن نکنیم!

وقتی بخود آمدم خود را در میان چهارمهر از رفقای خود محصور

دیدم و یکی از آنها گفت :

« حالا بخودت بجنب! خبر خوشی برایت داریم! (بالینکی) بی خبر وارد شده و همه افسران را امشب بشام دعوت کرده سرهنك هم خواهد آمد و اگر بفهمد نویستی دادویدادش آسمان خواهد رفت. »
 من که هنوز حواس پریشام را جمع نکرده بودم باحالت منگی رسیدم:
 « گفتید کی آمده؟ »

گفتند : « نه ! (بالینکی) آمده ! لابد میخواهی بگوئی او را نمیشناسی ! »

من مدتی فکر خود فشار آوردم تا بالاخره (بالینکی) بفاطرم آمد. مدت‌ها قبل از انتقال من باین پادگان، با درجه ستوان دومی و بعد ستوان یکمی در این هنك خدمت کرده بود در سواری نظیر بداشت ، باصطلاح نظامیها بی مع ترین افسران هنك بود، دائم دنبال قمار وزن بود و بعداً تصادفی شد (البته من جزئیات قضیه را هنوز نپرسیده ام) که در طرف بیست و چهار ساعت لباس افسری را از تن کند و بحال آوارگی تمام نقاط جهان مسافرت کرد. شایعات عجیب و غریب زیادی راجع به کارهای او شنیده میشد تا بالاخره در مهمانخانه (اکسلسیور) قاهره يك بویه زن متمول هلندی را که دارای يك شرکت کشتیرانی مرکب از ۱۷ فروند کشتی و کشتزارهای وسیعی در (جاوه) و (سوماترا) بود باصطلاح بتوررد و با او اردواح کرد. از آن موقع ببعد (بالینکی) ولینعت نامرئی ما بود و هر وقت باطریش می آمد آنقدر برای همقطاران سابق خود خراش میگرد که تا چند هفته بعد ورد زبان خاص و عام میشد.

اگر هر موقع دیگری غیر از آروز بود من ازدیدن او فوق العاده خوشوقت میشدم ولی در آروز حالم بعدی بد بود که میدیدم بهیچوجه حوصله هیاوی مستانه و شیدن نقطهای بعد از شام آن مهمانی را ندارم بنابراین سعی کردم از زیر بار آن دعوت شانه خالی کنم و کسالت را بهانه کردم ولی رفقا آنقدر اصرار و سماجت کردند که بالاخره تسلیم شدم.

کلیه افسران مشغول تهیه مقدمات ضیافت بودند و سرباران نیز با عملیاتی هرچه تامتر با آنها کمک میکردند تا اینکه در ساعت هشت همه چیز حاضر شده بود و فقط لازم بود که ما بسر بازخانه بازگردیم، شست و شوئی

بکنیم و تغییر لباس بدهیم. همچنانکه در اطاق بكم گماشته ام مشغول شست و شو بودم در اطاق زده شد. بگماشته سفارش کردم ~~که~~ اگر کسی مرا خواست بگوید نیستم. گماشته با عجله از اطاق بیرون رفت و پس از چند لحظه با پاکت قطوری وارد شد پاکت را از او گرفتم و دیگر از وی نداشت که بخط نگاه کنم تا صاحبش را بشناسم. يك ندای درونی بمن امر میکرد: بگذار بعد! بگذار بعد! آنرا حالا بخوان ولی بر خلاف ندای عقل سرپاکت را گشودم.

نامه ای بود در ۱۶ صفحه که بهجمله و با دستی لرزان نوشته شده بود. مضمون نامه این بود :

« من تا حال شش نامه برای تو نوشته ام و همه را پاره کرده ام زیرا نمیخواستم راز دلم را فاش کنم. من تا آنجا که توانایی مقاومت داشتم پایداری کردم. هفته ها در کوشش و تلاش بودم تا احساسات خود را از تو پنهان سازم. هر وقت تو از راه دوستی و بی خبر از همه جا دیدن مامی آمدمی من بدست های خود امر میکردم که ثابت و آرام باشند و به نگاه خود فرمان میدادم که تظاهر به بی اعتنائی کند تا حال تو دگرگون شود . بسیاری از اوقات حتی من با تحقیر و خشونت با تو رفتار میکردم تا تو بی نبری که قلب من چگونه در آتش عشق تو میسوزد. من تا آنجا که در حدود توانایی يك فرد شراست و حتی فراتر از آن پایداری نمودم ولی آروز بر حسب اتفاق کاری که نباید بشود شد و من سوگند یاد میکنم که اینکار بر خلاف میل من انجام گرهت و مرا غافلگیر ساخت. حتی خودم هم نمیدانم چگونه تن به چنین کاری دادم بعداً هم بینهایت شرمسار شدم زیرا میدانم، آری میدانم که اینکار تا چه اندازه جنون آمیز است که من خود را جبراً بقو تحمیل کنم. يك موجود اقلیج، يك فرد چلاق مانند من، حق ندارد کسی را دوست داشته باشد. من که دختری درمانده و درهم شکسته هستم و حتی خودم هم از خویش بیزارم چگونه میتوانم جز يك بار گران چیزی برای نو باشم؟ میدانم که آدمی چون من حق ندارد کسی را دوست داشته باشد و یا آرزو کند که کسی دوستش داشته باشد. چنین موجودی باید سگوشه ای بخزد و ببرد و زندگی دیگران را با وجود خود تباه نسازد. من هرگز جرأت نمیکردم عشق خود را بتو ابراز کنم ولی تنها تو بودی که بمن اطمینان بخشیدی

که مادام‌العمر باین حال در ماندگی نخواهم ماند ، وخواهم توانست مانند سایر اشخاص ، مثل ملایو به مردم زائد دیگر که نمیدانند هر گامی برمیدارند نعمت و سعادت است ، حرکت کنم و راه بروم . من تصمیم آهنبین گرفته بودم که خاموشی اختیار کنم تا به مرحله ای برسم که وردی از افراد بشر باشم ، زنی مانند سایر زنان کردم و شاید ، محبوب من ، آتوقت شایسته همسری تو بشوم . اما بینایی من برای بهبودی بعدی جنون آمیز بود که وقتی تو بروی من خم شدی من خود را آن آدم سالم ، آن دختر دیگر ، آن موجود تازه تصور کردم . حالا فهمیدی ؟ من مدت ها آرزو میکردم که دوباره بهبودی یابم و آنگاه که تو بمن کاملاً نزدیک بودی من برای يك ثانیه آن پساهای منحوس خود را فراموش کردم ، فقط تو را میدیدم و خود را آن آدمی مینداشتم که برای وصال تو آرزوی بودنش را میکردم محبوب من ، باور کن که فقط ای دیگر جنون آمیز و این اندیشه باطل که من دیگر ابله یج نیستم ، ناقص - الخاقه ، مفور و واحورده بیستم آنطور غنان دل از دست من ربود و بچنان کاری وادارم ساخت . بدان که من از دیار بار دل در گروی عشق تو داشتم .

ولی حالا آنچه را که تا به بودی کامل من تو نمیایستی فهمیده باشی ، بهمیدی و بر میدانی که من برای خاطر چه کسی مایلم به بودی یا م یعنی فقط و فقط برای خاطر وجود تو . محبوب دل من ، از داشتن چنین عسفی مرا عمو کن و قتل از هر چیز از تو تقاضای عاجزانه دارم که از من وحشت و دوری کنی . هرگز این خیال را به خاطر راه نده که چون یکبار مزاحم تو شده ام همیشه مزاحم تو خواهم شد . به من سوگند یاد میکنم که هرگز خود را به تو تحمیل نکنم بلکه سعی خواهم کرد احساساتم را از تو پنهان بدارم . من میخواهم باشکیمائی در انتظار بشییم تا خداوند بمن ترحم کند و مرا صحت و سلامتی بخشد .

بنا بر این محبوب عزیزم از تو اسدعا دارم که از من هراسان نباشی . به خاطر داشته باش که تو بیش از هر کس دیگر بمن ترحم کرده ای در نظر داشته باش که من چطور عاجز و درمانده بهندلی زنجیر شده ام و قادر نیستم حتی یک قدم هم بدون کمک دیگری بردارم و توانائی آنرا ندارم که تو را تعقیب کنم و بدنامال تو بدوم . فراموش مکن که من محبوس هستم که بایستی

بهمیرانه همیشه در زندان خود منتظر باشم تا تو یک ساعت اروقت خود را بمن اعطاء کنی، تا بمن اجازه دهی که بتو نگاه کنم، صدای تورا بشنوم، بدانم تو همین هوارا استنشاق میکنی و وجود تورا احساس کنم. آری این تنها سعادت من است که بعد ارسالیان دراز صییب من شده است بخاطر بیایر در نظرت مجسم کن که من روز و شب که هر ساعتش سالی بمن میگذرد در اینجا چشم راه می‌بینم تا بالاخره تومیائی. ولی من نمیتوانم مانند زبان دیگر از جا بپریم و تورا سخت در آغوش گیرم بلکه باید بنشینم، خود را ضبط کنم بر احساسات خود چیره شوم و سکوت اختیار کنم و مراقب هر کلمه، هر نگاه و هر آهنگ صدای خود باشم تا تو ظن نری که من تورا دوست میدارم. ولی محبوب من، باور کن که حتی همین سوز و گداز هم برای من مایه لذت بوده و در این مدت هر مرتبه که من بخوابشتم داری توفیق می‌یافتی خود را تحسین میکردم و تو بدون این که بویی از عشق من بیری از منزل خارج میشدی.

حالا آنچه نباید بشود، شد و دیگر محبوب من، نمیتوانم احساسات خود را از تو مخفی سازم و از تو استدعا دارم که سبب بمن جفا کار نباشی. حتی بیچاره ترین فرد بشر برای خود عزت نفسی قائل است و اگر تو مرا بجرم ایسکه نتوانسته ام عنان دل در دست داشته باشم معذرتی، من تاب تحمل آبرو نخواهم داشت. من انتظار دارم که تو هم مرا دوست داشته باشی، به بخدائی که باید مرا شفا و نجات دهد سوگند که من پروای آبرو ندارم که چنین انتظاری را داشته باشم. حتی در عالم خواب هم من نمیتوانم امید داشته باشم که تو مرا با وضع و حال فعلی دوست داشته باشی و بطوریکه میدانی از تو تمای فداکاری و ترحم هم ندارم. تنها تمنای من اوست این است که اجازه بدهی من در سکوت و خاموشی با انتظار بنشینم و تکلی از من دوری نکنی. البته میدانم که این تمنای بیجائی است که من از تو میکنم ولی میخواهم بدانم که آیا چنین سعادت کوچکی را صییب یک فرد بشر کردن کار فوق العاده ایست؟ و حال آنکه انسان با کمال میل به سرسگی این سعادت را روا میدارد که گاهی گاهی گمک و اربصا حش بکاهی بکند! آیا ازومی دارد که کسی آن سگ را جبراً و بضرب شلاق از خود دور کند؟ تنها چیزی را که من نمیتوانم تحمل کنم این است که من بجرم این که راز دل خود را فاش نمودم، معذرت تو

واقع شوم و مرا تنبیه نمائی، زیرا اش رساری پشیمانی بعدی من خود بزرگترین تسمیه است که میتوانی برای من قائل شوی. در آن صورت من فقط يك راه درپیش خواهم داشت و تو آرا میدانی زیرا قبل از تو نشان داده ام.

اما متوحش مباش، نمیخواهم تو را تهدید کنم. من قصد ندارم تو را وحشت اندازم و بجای عشق ترحم، یعنی تنها چیزی که تو تا کنون بخیل خود بست بمن ابراز کرده ای و ادا کنم تو باید خود را کاملاً آزاد و بدون قید بدانی خدا می داند که من نمیخواهم نار خود را بدوش تو تحمیل و پشت تو را در زیر تکلیفی که بعهده نداری هم کنم. تنها چیزی که من خواهان آن هستم این است که تو ماحرای گذشته را فراموشی کنی و آنچه را که من بتو گفته ام و اسرار مرا که برد تو افشاء کرده ام به طاق بسپاری بمن فقط این قول را بده که ارمن متعمر شده ای و دوباره اسکاری که هیچ اتفاقی بهمانه بدن ما خواهی آمد. تو نمیتوانی تصور کنی که اردست دادن تو برای من چقدر سخت و ناگوار است ارهمن لحظه ای که در اطاق پشت سر تو بسته شد تا کنون من در بیم و اضطراب بوده ام که مبادا این آخرین دیدار ما باشد. موقعی که ترا از آغوش خود رها کردم، يك چهره ات چنان پریده و آثار وحشت بعدی از چشمانت آشکار بود که من با وجود آن همه حرارت چون یخ سراپا سرد شدم و میدانم (دبرا ژورف بمن گفت) که تو کلاه و شمشیرت را با عجله برداشتی و در يك چشم بهم زدن از منزل خارج شدی. او تمام خانه را جستجو کرد و اثری از تو نیافت و از اینجا فهمیدم که تو مانند کسی که از ونا و طاعون بگریزد از خانه ماکریختی. اما نه محبوب من، من ترا مقصر میدانم من که خودم از دیدن ورنه ای که پاهایم آویخته از خود مشمئز میسوم باید بفهمم که چرا مردم دیگر با وحشت از من میروند. آه من جویی میدانم که چرا مردم وقتی با موجود بافصل الحلقه چون من مواجه میشوند از او میگریزند با این حال از تو استدعا دارم مرا عفو کنی زیرا هیچ شب و هیچ روزی بدون تو برای من مفهوم نخواهد داشت جز باس و حرمان محض. فقط يك یادداشت، يك یادداشت کوچک و سراسری یا يك ورقه کاغذ سفید یا يك گل یا چیز دیگری برای من بفرست تا من بدانم که تو مرا وانزده ای و من مغفور تو واقع نشده ام. بخاطر داشته باش که تا چند روز دیگر من چندین ماه

بمساهرت خواهم رفت و تا يك هفته يا ده روز ديگر شكسجبه تو پايان خواهد يافت و اگر عذاب من يعنى عذاب هفته ها و ماه ها دورى از تو هزاران مرتبه افزون شود، فكر آنرا نكن. فقط در فكر خودت باش همچنانكه من هميشه فقط و فقط در فكر تو هستم. تا يك هفته ديگر تو آزاد خواهى شد پس دوباره بمنزل ما بيا و ضمناً پيغام مختصرى هم براى من بفرست. من نميتوانم فكر كنم، نميتوانم نفس بكنم، نمى توانم حواس خود را بكار ببندازم مگر وقتى مطمئن شوم كه مورد عفو تو واقع شده ام. اگر تو مرا از حق دوست داشتن خود مجبور سازى من نمى توانم بزندگى ادامه بدهم!

نامه را چندين بار از آغاز تا پايان خواندم. دستهايم ميلرزيد و ضربان رگهاى شقيه ام هر لحظه شديد تر ميشد و حشت من از اين طرز اظهار عشق به بحدى بود كه قابل وصف باشد.

در اثناييكه من در خواندن نامه مستغرق بودم، (فرنج) يكي از رفقائى سابق الذكر بيخبر وارد اتاق شده بود و پس از آنكه دست محكمى بپشت من بواخت گفت :

« به تو هنوز لباس را نپوشيده اى ؟ همه ما بيقرارى منتظر تو هستند. سرهنگ تا چند دقيقه ديگر خواهد و ميدانى كه اگر كسى دير بيايد چه غوغاى بيا مى كند. بچه ها مرا رستاده اند پيغم چه لائى سر تو آمده، اما حالا مى بينم كه داراى نامه عاشقانه مىخوانى ! بحدودت بجنب و الا سرهنگ خوب از حجات هردومان در خواهد آمد ! »

با شتاب هر چه تمامتر لباسهاى خود را پوشيدم و دوان دوان بطرف مجلس ضيافت روان شدم. افسران همه ساكت و خاموش مانند بچه هاى مدرسه ورود افسران ارشد ننشسته بودند

پس از چند لحظه انگهسانها در را باز كردند و سرهنگ و همراهاش وارد سالن شدند. همه برخاستيم و لحظه اى حال خبردار ايستاديم سرهنگ در طرف راست و سرگرد سمت چپ (بالينكى) نشست و بلافاصله صدائى كارو و چنگال و سبّاب و صحبت افسران فضاى سالن را پر كرد. فقط من ساكت در بين رومى شوخ خود نشسته بودم و پيچ چيز جز آن امه كه در جيب كتم بود فكر نمي كردم. از غذاها و مشروباتى كه جلويم گذاشته بودند هيچكدام را دست

زدم . پس از چند دقیقه سرهنك برای ایراد نطق ازجا برخاست . من فقط بعضی ابرعبارات نطق او را میشنیدم ولی در خلال جملات نطق سرهنك ، حملات دیگری از قبیل . «اگر تو مرا ارحق دوست داشتن خود محروم کنی ، ادامه زندگی برای من محال است !» در گوشم طنین می انداخت .

سرهنك بعد از پایان نطق گیلان خود را برداشت و سایر افسران هم بتبعیت از او گیلان های خود را برداشتند و بسلامتی (بالینکی) سر کشیدند . سپس تمام حاضرین شروع بخوابدن سرود هنکی و بعد سرود ملی کردند . متعاقب آن جناب سرگرد که اهر فرصتی برای ابراز قریحه شاعری خود استفاده میکرد از جا برخاست و قهقیده بلند بالائی را که آمیخته با بذله های شاعرانه بود در شرح زندگی (بالینکی) ایراد نمود . بعضی از رفقای پهلودست من یا برای خوش آمد افسر مافوق و یا از فرط مستی بهر مصرع از قهقیده جناب سرگرد هر هر میخندیدند تا بالاخره یکی از بذله های شاعر گرفت و فریاد « احسنت ! احسنت ! » از نهاد تمام حاضرین برخاست . در این موقع ناگهان حال من مقلب گردید . آن خنده های نامطبوع قلب مرا محروم ساخت . با خود میگفتم چائیکه شخصی در گوشه ای از شدت بومیدی مینالد و شکمچه های بی پایان میکشد ، اینها چگونه میتوانند اینطور بخندند ؟ دیگر مشاهده آن اشخاص شوخ برای من تحمل ناپذیر بود . فکر میکردم که مگر (ادیت) در نامه خود از من تقاضا نکرده بود که پیغام مختصری برای او بفرستم ؟ خوست بروم و تلمنی باو بکنم . اسان نباید کسی را اینطور در حال بلانکلی می بگذارد .

در این افکار مستغرق بودم که ناگهان شلیك « براوو » و « احسنت ! » و کف زدن در سالن طمس انداز گردید . دیگر تحمل آن همه و غوغا و قهقهه و تفریح برای من محسوس نبود . ازجا برخاستم و ارسالی خارج شدم . در آسایشگاههای سربازان گذشتم و چون بدراطاق خود رسیدم برای ایسکه گماشته ام را که در اطاق مجاور در جواب بود بداد بکسم باو که با وارد اطاق شدم و پس از آنکه شمشیر و بقیه خود را بیرون آوردم چراغ را روشن کردم تا اولین نامه دلگداری را که جوان حام و بی تجربه ای چون من از زنی دریافت داشته بود باز دیگر بخوانم .

ولی بعد از يك لحظه ارجای خود پریدم زیرا در روی من و در زیر

پرتو چراغ چشم بهمان نامه ای افتاد که تصور میکردم هنوز در جیب کت من پنهان است! آری همان پاکت آبی رنگ و چهار گوش با همان خط آشنا!

ابتداء تصور کردم که مست هستم یا در عالم بیداری خواب می بینم ولی چون بجیب خود دست زدم نامه را صحیح و سالم در آنجا یافته ام. تازه حالا فهمیدم که این باید يك نامه تازه باشد. گلویم از شدت خشم خشك شد زیرا فكر میکردم که از این بيمد هر شب و هر روز و هر ساعت و هر دقیقه (ادیت) برای من نامه پراکنی خواهد کرد. اگر من نامه برایش بنویسم او جواب خواهد داد و اگر ننویسم علتش را خواهد پرسید. بعد از این دیگر هر ساعت از من خواهشی خواهد نمود و بیگامها و تلفنهای او پایانی نخواهد داشت و در تمام اوقات مراقب حرکات و سکنات من خواهد بود.

ابتداء بخود امر میکردم: «آن نامه را بهیچوجه بخوان! خودت را بیش از این دچار گرفتاری نکن!»

ولی بعد فكر کردم که شاید (ادیت) بعلمت اینكه من پاسخ نامه اش را نداده ام، گزند و آسیبی بخود رسانده باشد. پس سر پاکت را پاره کردم و دیدم الحمدلله نامه مختصری است که روی يك ورقه کاغذ درده سطر نوشته شده و هنوانی هم ندارد. مضمون نامه این بود:

«نامه قبلی مرا فوراً پاره کنید. من در موقع نوشتن آن کاملاً دیوانه بودم آنچه نوشتم حقیقت نداشت و حواش می‌کرم فردا هم ندیدن ما بیايمد. من باید خود را بجرم اینكه تا این حد خوار و خفیف کرده ام تنبیه کنم. بنابراین بهیچوجه مایل نیستم که شما فردا بمنزل ما بیايد. به نامه منهم هیچ جوابی ندهید. نامه قبلی مرا بلا درك نابود سازید و تمام کلمات آنرا فراموش کنید و دیگر راجع بآن فكر نکنید.»

«دیگر در اطراف آن فكر نکنید!» چه امر بیچگانه ای! در حالیکه هنوز انگشتان من از کلمات آسین نامه او میسوخت، درحینى که تنها فكر من این بود که چگونه از این عشق منفور و افراط آمیز بگریزم، چگونه در برابر آن مقاومت کنم و چگونه خود را رها سازم، او بمن امر میکرد:

«دیگر در اطراف آن فكر نکنید.»

چراغ را خاموش کردم که این افکار را بدست فراموشی بسپارم^و

خود را بروی تخت خواب انداختم تا خواب بروم و حواس و مشاعر خود را از کاربندازم ولی افکارم آرام نمیشد و مانند خفاش دیوانه وار در اطراف مغزم پرپر میزد. بالاخره با هزار تقلا به خواب رفتم ولی در خواب هم آسوده نبودم و افکار پریشان چون مرشهای وحشی قشر سیاه فام خواب را میجویید و بهالم رؤیا رخنه کرده به مغزم پی در پی حمله میبرد، بطوریکه وقتی صبح از خواب بیدار شدم حالم طوری بود که گویی خفاشات حو آشام تمام رگهای بدنم را مکیده اند. بیداری در پس این قبیل شب های پرتشویش چقدر مایه آرامش جسم و تسکین روح است! نشست بر زین اسب و با سایرین باین سوی و آسوتاختن رداً آشام گوش بزرگ بودن، چه روح و نشاطی دارد؟ برای سه یا چهار ساعت آسان کاملاً از خود بیخبر است!

ابتداء کارهای ما همه بحسب بر گذار شد. در تمام مدت روز هک ما مشغول انجام مقدمات ما بود و در آخر کار نیز کلیه ستون های سوار از مقابل فر مانده هنگ رژه رفتند. افکار من بحدی متوجه وظایف محوله بود که همه چیز دیگر را فراموش نموده بودم. ولی هنگامی که ده دقیقه راحت باش برای رفع خستگی اسب ها داده شد، بر حسب اتفاق نظری باطراف افکندم. در نقاط دور دست، مزارع زیبایی با توده های خرمن در زیر پرتو آبی رنگ خورشید میدرخشید و افق بیم دایره کاملی در مقابل آسمان تشکیل داده بود. در ماوراء جنگلزار، برجستگی سایه مانند برجی که از دور اندازه يك حلال دندان كوچك شده بود، نمایان بود. با خود فكر كردم كه آن برج و مهتابی منزل (او) است حالا ساعت هشت است و او الساعه بیدار شده و در فكر من است. شاید پدرش بر بالیش نشسته و او راحه من صحبت میکند. شاید حالا ببالای برج رفته و آتجا حیره بسوی من نگاه میکند. اگر چه فرمان های نظامی از همه طرف داده میشوند و اگر چه واحدهای مختلف چهار نعل مشغول عملیات مقرره بودند و خود من هم در این معر که فرمانهای بیچ گرد! و براست گرد! میدادم ولی افکارم در جای دیگر بود. در اعماق ضمیر و در زوایای مغز خود، فقط به چیزی فكر می كردم كه نمایستی فكر كنم.

در این موقع غلظت آسرهك در حالیکه چهره اش از شدت خشم ارغوانی شده بود، چهار نعل بطرف میدان رژه آمد و فریادش تا آسمان بلند شد و

حق هم داشت . یکی از افسران حتماً فرمان عطلی داده بود ، چون دو گروهان که میبایستی براست برگردید و ستونهای تشکیل دهند بهم هجوم برده و بطور خطرناکی درهم افتاده بودند ؛ در نتیجه یکی دو اسب رم کرده و يك سربار بزیر سم اسبان افتاده بود . تلق و تلق حربه ها ، شیهه اسب ها و صدای سم ستوران چنان گوش خراش و مهیب بود که گویی چنگ واقعی در گرفته است . پس ارچند لحظه نغیر شیپورها در فضا طنین انداز شد و دسته ها دوباره بصفت ایستادند . متعاقب آن سکوت مدهشی حکم مرا گردید و سرهنگ در میان آن سکوت جابه ر سا اسب خود را به پیش راند و با صدای خشن و برنده ای که در سرتاسر میدان رژه منعکس شد فریاد زد :

« ستوان هومیلر ! »

تازه در این موقع بود که من ملتفت قضیه شدم . بدون تردید آن فرمان غلط را من داده بودم . حتما در آن موقع افکارم متوجه جاهای دیگر بود . آری تنها من در این کار مقصر بودم . خلاصه سرهنگ بهمدار آنکه در حضور تمام افسران و سرباران چندین دشنام آبدار ، ار آن دشنامهای آبداری که در چننه داشت ، شام نمود ، هنگ را بالحنی که شباهت به (اردگی) داشت مرحض کرد تا فردا آنطوری که باید و شاید بحسام برسد !

درحیی که شهر بر می گشتیم من در دل زمزمین و زمان دشنام میدادم . با خود می گفتم که باید از این محل دور شوم و بجائی بروم که از همه چیز و همه کس رهایی یابم و هیچکس را ببینم . چون بسر بارخانه رسیدم دهانه اسب خود را سرباری دادم و از محوطه خارج شدم ، و از ترس اینکه ساداموردتسخر هم قطاران واقع شوم تصمیم گرفتم که آنرورطه را به سالی غذاخوری بروم .

میدانستم یکجا بروم ، هیچ نسه و همدی نداشتم وضعیت من در هر دو محیط یعنی هم در محیط سربارخانه و هم دره محیط (ککسفالوا) غیر قابل تحمل شده بود . تمام افکارم در اطراف دور شدن از سربارخانه و شهر و گریختن از همه چیز و همه کس ، دور میزد . ناگهان صدای آشنائی از فاصله نزدیکی بمن سلام گشت . چون روی برگرداندم (بالینکی) را دیدم که با لباس شخصی پهلوی انومیلی ایستاده و دو نفر مکایک مشغول

وردرفتن با اتومبیل هستند . ناخنده اشاره به اتومبیل کرد و گفت
 « باز این اتومبیل لعنتی خراب شده . آردویدلم مانند که یکوقت
 نیم وحب راه با این بروم و عیبی پیدا نکند . گمان میکنم بیست سال دیگر
 طول نکشد تا ما بتوانیم با این ماشین های (بف بفی) دو قدم بی دودسر راه
 طی کنیم صد رحمت بیاو مردنی های سابق خودمان ! چون بار لااقل
 ما سوار کارها قلقشان را میدانستیم . »

از دیدن (بالینکی) فوراً بفکر افتادم که در کار خود اراو استخدام
 کنم ، چون میدانستم که او هم روزی بهمین درد من مبتلاء بوده و تاحال
 نیز به سیاری از همقطاران سابق خود مساعدت کرده است . پس بخود
 جرأت داده و گفتم :

« ببخشید ، آیا ممکن است پنج دقیقه از وقت خود را بمن بدهی ؟ »
 خندید و گفت

« البته ، باکمال میل برای انجام هر خدمتی حاضرم . » پس باتفاق
 باطابق او که در طبقه دوم مهمانخانه واقع شده بود رفتم .
 در آنجا بلافاصله بر سر مطلب رفتم و گفتم :

« خوب هوفیلر جان ، حالا چگونه بسم چه خدمتی از دست من برمی آید
 که در حق تو انجام بدهم ؟ »

پیش خود فکر کردم که باید در اینجا راست و پوست کنده صحبت
 کنم ، بنا بر این گفتم .

« من میخواهم خدمت آرتش را ترك كنم وار اطریش خارج شوم .
 ضمناً مایلیم بدانم که نظر تو در این خصوص چیست آیا میتوایی شغلی
 برای من پیدا کنی ؟ »

(بالینکی) در اینجا ناگهان قیافه جدی بخود گرفت و گفت
 - برای جوابی ملل تو این حرفها بیمه می است . مگر چه پیش آمده
 شده که تصمیم بحنین کاری گرفته ای ؟

- دوست عزیزم ، خواهش میکنم از من توضیح نخواهی هر کسی
 مصلحت خود را بهتر میداند و هیچکس نمیتواند از خارج در مورد کسی
 قضاوت کند . من حتماً باید خود را آزاد کنم .

- بسیار خوب حالا که اصرار داری من اعتراضی ندارم ولی تصور

می کنم امروز وقت نداشته باشی . مقصودم این است که خانم من هنوز در (وین) است و چون کارها در دست او است ، تصمیم نهائی را هم او باید اتخاذ کند و لازم است که من ترا پیش او ببرم .

- خیر امروز آزاد هستم .

- بسیار خوب ؛ بسیار خوب ؛ در اینصورت با هم سوار این اتومبیل میشویم و تا ساعت ۵ به (بریستول) خواهیم رسید .

من دست او را محکم گرفتم و با اتفاق از پلکان پائین آمدم . چون در آن موقع دیگر اتومبیل ، حاضر شده بود ، بلافاصله سوار شدیم و شوفر بسرعت برق آسائی ماشین را بحرکت درآورد .

ساعت پنج و بییم بود که ما سراپا پوشیده از گرد و غبار بمهاخانه (بریستول) رسیدیم . (بالینکی) گفت :

« تو با اینوضع نمیتوانی دیدن خانم من بیایی . مثل اینست که یک کیسه آرد رویت خالی کرده اند ؛ در هرصورت بهتر است من تنها نزد او بروم و ترتیب کار را بدهم . »

من در آنجا زیاد معطل نشدم چون (بالینکی) بعد از پنج دقیقه مراجعت کرد و در حالیکه تبسمی بر لب داشت گفت .

« خوب همانطور که گفتم ترتیب کار داده شد . تو میتوانی در اطراف موضوع کاملاً فکر کنی و هر موقع که خواستی تصمیم خودت را بمن اطلاع بدهی . شعلی که برایت در نظر گرفته شده این است که وارد یکی از کشتیهای ما بشوی تا فنون و رموز کار را فرا بگیری و در هند شرقی هلند نیز بکارهای مربوطه سرکشی کنی . بمنأی با سمت معاون امور حسابداری وارد خدمت خواهی شد ، لباس متحد الشکل خواهی پوشید و در سالن غذا خوری افسران حوراک خواهی خورد . بعداً شغل تاسی در هر قسمت مایل باشی برایت در نظر گرفته خواهد شد . »

- آه میدانم که چقدر از تو منشکرم ؛

- احتیاج به تشکر ندارد . این مساعدت من در حق تو یک امر عادی و طبیعی است ، ولی یکبار دیگر از تو تقاضا دارم که چنین تصمیم مهمی را بدون تأمل و در تحت تأثیر احساسات آمی بگیری . در هر صورت ممکن است پس فردا خودت را برای خدمت معرفی کنی . من هم برتیس مربوطه تلگراف خواهم کرد که اسمت را یادداشت کند .

ولی البته بهتر است که در اطراف اینموضوع بدقت فکر کنی بعقیده شخص من ، خدمت در ارتش برای تو بهتر است اما اینموضوع بستگی بذوق و سلیقه شخص دارد . دراینموقع (بالینکی) دست خودرا بطرف من دراز کرد و گفت :

« خوب ، خواه نتیجه تصمیم تو مثبت و خواه منفی باشد من بسیار خوشحالم ازاینکه توانسته‌ام بتوخدمتی بکنم . خدا حافظ ! »
همچنانکه باین مرد نیک سیرت که تقدیر بکمم من فرستاده بود نگاه میکردم ، قلبم بشدت تکان میخورد زیرا قسمت بزرگی از آن بارسنگین را ازدوش من برداشته بود . حالا تنها تکلیف من اینست که استعفای خودرا بنویسم و خود را آزاد و آسوده کنم .

اولین کاری که بلافاصله انجام دادم این بود از نزدیکترین مغازه لوازم التحریر فروشی دورق کاغذ (هرمی) و یک پاکت خریدم . بعداً بیک کافه ، یعنی جایی که تمام معاملات و کارهای کوچک و بزرگ مردم شهر (وین) در آنجا انجام میگردد ، رفتم . تا بیست دقیقه دیگر یعنی تا ساعت شش میبایستی استعفایم را بنویسم تا دوباره فقط و فقط بخودم تعلق داشته باشم .

خلاصه درحالیکه صد ها فکر گوناگون بمغزم هجوم آورده بود ، استعفای خودرا در بیست سطر نوشتم ، وبعد از امضاء آنرا تا کردم تا در حیب پیش سیاهام بگذارم ولی در انشای این عمل کاغذ بمایمی برخورد و وقتی دست بجیبم بردم تا ببیم که آن مانع چیست ، بیاختیار انگشتم را بعقب کشیدم چون فوراً دریافتم که محتویات حیب من دونا مه دیروزی (ادیت) است !

من نمیتوانم هیجانی را که بر اثر این یادآوری بمن دست داد ، درست تشریح کنم . در یک چشم بهم ردن باین سخته پی بردم که اعمال وافکار و محسوسات من در طرف دو ساعت اخیر همه کاملاً غیر واقعی بوده . فکر میکردم که اگر من میخواهم از خدمت ارتش خارج شوم نه برای این است که سرهنک بن توهین کرده ، زیرا این اتفاق در هر هفته برای همه کس پیش میآید ، بلکه در واقع من از خمانواده (ککسفالوا) و از ما درستی و از مسئولیت های خود میگریزم . همانطوریکه انسان در کشاکش یک بیماری مهلك ، درد های جابر سای خود را در اثر عارض شدن يك دیدان درد اتفاقی فراموش می کند ، من هم آنچه را که واقعاً زجر

شک‌نجه‌ام میداد و بگریز جن آمیز و ادارم ساخته بود ، فراموش کرده و یا میخواستم فراموش کنم و آن حادثه جزئی میدان رژه را بهانه استغای خود قرار داده بودم .

اما از آنجائی که هر عمل انجام شده تا حدی قطعیت دارد ، من هم چون استغای خود را نوشته بودم دیگر میل نداشتم در آن تجدید نظری کنم . با عصبانیت بخود می‌گفتم که: اگر (او) در انتظار و التهاب است بمن چه ارتباطی دارد ؟ آنها بقدر کافی مرا در زحمت و درد سر انداخته اند . اگر يك رن بیگانه و ناشناس عاشق من شده بمن چه مربوط است ؟ او با میلیونها تمول خود میتواند شخص دیگری را فوراً پیدا کند و اگر هم نتوانست بکند چه ربطی بمن دارد ؟ همین صرف نظر کردن از شغل و مقام برایم کافی است . بمن چه که او بهبودی خواهد یافت یا خیر ؟ مگر من دکتر هستم ؟

ولی از این کلمه «دکتر» فوراً بمکر (دکتر کاندور) افتادم و با خود گفتم این کار مربوط باواست ، او پول میگیرد که (ادیت) را معالجه کند . بهترین راه آنست که مستقیماً بنزد او بروم و باو بگویم که من دست خود را از این کار شسته ام .

در این موقع ساعت نگاه کردم و دیدم يك ربع به هفت مانده است . چون آدرس منزل او را نمیدانستم ، با عجله بطرف مرکز تلفن عمومی رفتم و پس از آنکه آدرس منزل او را پیدا کردم درشکه ای گرفتم و بطرف مقصد حرکت کردم . وقتی درشکه چی رسیدن بمقصد را اعلام نمود من با خود گفتم که بادرشکه چی اشتباه کرده یا من . آیا (دکتر کاندور) ممکن است در چنین محله پست و کیمی زندگی کند؟ ولی هیچکدام اشتباه نکرده بودیم و (دکتر کاندور) در همان محله زندگی میکرد ، زیرا در محل عمارت پلاك او دهنده میشد که در روی آن نوشته شده بود . «دکتر ارمیج کاندور طبقه سوم ، اوقات پذیرائی : دوتا چهار بعد از ظهر» ارحیاط عبور کردم و پس از بالا رفتن از يك پلکان شکسته و حراب بالاخره بطبقه سوم رسیدم . در اینجا بنزدالای بود که در دو طرف و وسط آن چندین در دهنده میشد . میخواستم کمریتی از جیم بیرون بیاورم تا نسیم در مطب دکتر کدام است که در این اساع يك کلفت شلخته از یکی از درهای طرف چپ بیرون آمد و

مشره ای حالی دردست داشت . من از اوسراغ دکتر کاندور را گرفتم . دخترک مرا با طلاق انتظار دگر که سبب سایر اطاقها آبرومندتر بود، راهنمایی کرد. در آنجا اشاره بطرف یکی از صندلی ها کرد و با لهجه شکسته ای که مخصوص اهالی چک است گفت « آنجا به نشینید . دکتر بهمین زودی خواهد آمد . »

من با حالتی عصبی که معمولاً در اطاق انتظار دگر همیشه بانسان دست میدهد، در آنجا با انتظار نشستم و برای اینکه ناراحتی و تشویش خود را پنهان سازم بدون آنکه قصد خواندن داشته باشم، شروع بوق زدن مجلات کهنه نمودم ، اما دائماً از حای خود بر میخاستم و دوباره میخاستم و بساعت نگاه میکردم .

بالاخره بعد از بیست دقیقه انتظار دیگر نتوانستم خودداری کنم . ازجا برخاستم و بطرف پنجره رفتم . پس از چندی دوباره ساعت نگاه کردم؛ نیمساعت از هفت گذشته و دیگر طاقت صبر و انتظار در من نمانده بود .

سرانجام صدای بهم خوردن دری از اطاق مجاور بگوش رسید و من بعضی راحت کشیدم . بلافاصله خود را جمع کردم و دائماً بخود تلقین مینمودم که « خود را شجاع و بیباک نشان بده . در مقابل او خونسرد و آرام باش . تا کمال حوسردی و بی اعتنائی ناو بگو که در موقع عبور از شهر برای خدا حافظی نزد او آمده ای و ضمناً از او خواهش کن که اگر در طرف چند روز بعد بممرل (ککسعالوا) رفت و در آنجا سوء طن و تردیدی دید بآنها توضیح بدهد که تو نایستی خدمت در ارتش را ترک کرده و به (هلند) بروی . » خدا یا پس چرا دکتر بیامد و مرا با انتظار گذاشت ؟ صدای کشیده شدن صندلی را بخوبی در اطاق مجاور میشنیدم؛ شاید کلفت احمق فراموش کرده بود آمدن مرا ناو اطلاع دهد .

قصد داشتم بروم و حضور خود را مجدداً ناو یادآوری کنم که ناگهان بکه خوردم ، زیرا شخصی که در اطاق مجاور راه میرفت (کاندور) نبود ، چون من بصدای پای او آشنا بودم نمیدانم چرا نا آن اضطراب و دقت نا این صداها ی پای ناشناس گوش میدادم . در این موقع ناگهان صدای خمیفی از در رخاست گویی شخصی دسته در را میگردد یا با آن نازی میکند . بالاخره در حرکت درآمد . من با خود میگفتم شاید باد است ،

زیرا هیچ شخص عادی جز دزد شیکرد هرگز در را اینطور (دزد کی) باز نمیکند . ولی خیر در بازتر شد ؛ حتماً دستی یا احتیاط در را باز میکرد و حتی در تاریکی شب آدمی تشخیص داده میشد . بعداً از وسط شکاف در صدای هراسان زنی بگوشم رسید که پرسید :

« در اینجا در اینجا کسی است ؟ »

من قدرت جواب نداشتم فوراً فهمیدم که فقط اشخاص نابینا اینطور صحبت میکنند و راه میروند و بلافاصله بخاطر آوردن که این زن دکتر (کاندور) است . بچشان خود فشار آوردن که شب او را در تاریکی به بینم و بالاخره زن لاعری را با پیراهن گشاد و موهای خاکستری و تقریباً ژولیده در تاریکی تشخیص دادم . خدایا ! چطور ممکن است این زن رشت و کریه المنظر همسر دکتر (کاندور) باشد ؟

مدتی ساکت ماندم ، بعد برخاستم و تعظیم کردم ، آری تعظیم کردم اگرچه تعظیم کردن به آدم کور کاملاً بیمعنی است ، و بالکننت زبان گفتم . « من ... من مستطرد دکتر (کاندور) هستم . »

زن نابینا در را در آن موقع کاملاً باز کرده بود ، بادست چپش هنوز دسته در را نگه داشته بود گوئی در طلعتی که او را احاطه کرده بود محل اتکائی میجست . سپس کور کورانه جلو آمد و با صدای خشنی گفت :

« مدت زیادی از اوقات پذیرائی گذشته . وقتی شوهر من بخانه میآید باید غذائی بحورد و استراحتی بکند . آیا ممکن نیست فردا بیایید ؟ »

دوباره در فضا تعظیمی کردم و گفتم .

« بپخشید ، البته من در این وقت شب قصد مشاوره طبی با شوهر شما ندارم بلکه فقط میخواهم راجع بیکى از مریض هایش نااو گفتگو کنم . »

زن در حالیکه آثار خشم زیاد ازلح کلامش آشکار بود گفت :

« مریض های او ؟ همیشه مریض های او ! دیشب ساعت دو و نیم بعد از نصف شب عیادت مریضی رفته و امروز هم ساعت هفت صبح که از منزل خارج شده همور برگشته . اگر او را راحت نگذارد حتماً خودش هم مریض خواهد شد ولی من دیگر نخواهم گذاشت . حالا اوقات پذیرائی گذشته ممکن است یادداشتی برای او بنویسید و اگر کارتان خیلی فوری

است نزد دکتر دیگری بروید. چیزی که در اینجاها پیدا میشود دگتر است؛ زن، کور کورانه بمن نزدیکتر میشد و من مانند کسیکه مرتکب گناهی شده باشد از دیدن چهره خشمناکش خود را عقب کشیدم. و او همچنان به عتاب و خطاب خود ادامه میداد.

« بشما میگویم بروید! دور شوید! بگذارید او هم مانند سایر مردم خواب و خوراکی داشته باشد. در نیمه های شب، اول صبح و در تمام مدت روز مریض پشت مریض او را میطلبد بروید و دست از سرا بردارید؛ او بدون جهت دارد خود را تمام می کند شما فقط برای این همه با و متوسل میشوید که میدانید آدم ضعیفی است. آه که چقدر پیر رحم و سنگدل هستید! شما جز بگرفتاریها و ناخوشی های خود بهیچ چیز دیگر فکر نمیکنید. ولی من نمیتوانم این چیزها را تحمل کنم. مورا از اینجا خارج شوید و او را راحت بگذارید! »
من بالحن پوزش آمیزی گفتم. « البته خانم، من کاملاً میدانم که آقای دکتر باید کمی راحتی داشته باشند... من شما را دیگر زحمت نخواهم داد... آیا اجازه میدهید یادداشتی برای او بگذارم یا تا نیم ساعت دیگر باو تلفن کنم؟ » در جواب گفتم:

« خیر، خیر! نباید تلفن هم کنید. تلفن در تمام ساعات روز زنك میزند و همه اراو چیزی میخواهند یا از چیزی شکایت دارند. هنوز يك لقمه بر نداشتند که صدای تلفن باید از جای خود بپرد. بروید و فردا دوبکی از ساعات پذیرائی بیایید. کار شما آنقدر هم فوری نیست. رود باشید خارج شوید. »
زن نابینا بامشت های گره کرده، کور کورانه بسوی من میآمد. منظره وحشتناکی بود. احساس کردم که او میخواهد نداشت های جلوه آمده اش گریبان مرا بچسبد. ولی در آن موقع صدای بهم خوردن در تالار بگوش رسید. این باید دکتر (کاندرو) باشد! زن نابینا گوش فرا داشت و متوحش شد. سراپای وجودش لرزه در آمد و دست های خود را که تا يك لحظه پیش گره کرده بود بعلامت التماس بهم چسباند و با صدای آهسته گفت:

« او را زیاد معطل نکید. چیزی باو بگوئید. او حتماً خسته است چون تمام مدت روز را سرپا بوده. خواهش میکنم قدری ملاحظه داشته باشید... رحم بکنید! »

درباز شد و (کاندرو) وارد اطاق شد. مسلماً او نایك نگاه قضیه را

دریافته بود ولی حتی برای يك لحظه هم خونسردی خود را از دست نداد و باحالتی صبیحانه و آرام که من فهمیدم برای اختفای اضطراب درونیش. بخود گرفته است گفت: « به ، از سر کارستان پذیرائی میکردی ؟ چه کار خوبی کردی (کلارا) !

سپس بطرف زن نایینا رفت و موهای خاکستری رنگ و ژولیده او را با ملاطفت نوازش داد از این نوازش قیافه زن بکلی تغییر یافت و اندوه و تشویشی که دهان بزرگ و گشاد او را کج معوج ساخته بود محو گردید و کمتر تبسم کثان دستهای خود را بگردن او حایل کرد و دوباره بالحن پر ملاطفتی گفت: « چه کار خوبی کردی (کلارا) . »

زن نایینا که مسلماً مایل بود از خشونت رفتار خود پوزش بخواهد گفت: « ببخشید ! من فقط میخواستم باین آقا توضیح بدهم که تاول باید غذایی بخوری، چون فوق العاده گرسنه ای معذرت میخواهم که باین آقا گفته ام فردا تشریف بیاورند . »

(کادور) خندید و برای اینکه زن ارخنده او آزرده نشود دوباره موهای او را نوازش داد و گفت: « طفل من، این مرتبه در مورد این آقا اشتباه کردی ستوان (هوفیلر) خوشبختانه مریض نیستند بلکه یکی از دوستان من اند که از مدت ها پیش بمن وعده داده اند هر وقت بشهر آمدند سری بیا بزنند . ایشان فقط شبها از کار فراغت پیدا میکنند، زیرا دو تمام مدت روز مشغول کارند . حالاشام خوبی حاضر داری که بیا بدهی ؟ »

از این سؤال دوباره آثار اضطراب و کدورت در چهره زن هویدا شد و اوهول و تکان بی اختیاری که باو دست داد من پی بردم که میخواهد با شوهرش که از صبح تا آن موقع از خانه دور بوده تنها باشد. پس با عجله گفتم: « خیر، خیر، متشکرم من باید هر چه زود تر بروم زیرا ممکن است بقطار انرسم. من فقط اینجا آمده ام که سلام (ککسفالو) را شما برسانم و اینکار بیش از یکی دودقیقه طول نخواهد کشید . »

دکتر (کادور) در حالیکه کجکاوانه چشم بچشم من دوخته بود پرسید: « اشاء الله خبر خوش است ^۱ » اوحتماً فهمیده بود که اتفاق سوئی روداده زیرا بلافاصله اضافه کرد: دوست عزیز، من باید اعتراف کنم که فوق العاده گرسنه ام و تاغذایی بخورم و سیگاری آتش نز نم وجودم خاصیتی نخواهد

داشت. (کلارا) ، اگر تو ایرادی نداری مامیرویم و شامی می خوریم . سرکار
ستوان هم در اینجا کمی صبر خواهند کرد تا من برگردم .
من گفتم . « خاتم ، من ایشان را بیش از ده دقیقه معطل نخواهم کرد
چون بعد از آن باید با عجله بایستگاه بروم .
از این حرف من ، چهره زن نابینا دوباره باز شد و با ملاحظت گفت:
« سرکار ستوان جای تأسف است که شما امشب با ما صرف شام نخواهید کرد ،
ولی امیدوارم که وقت دیگری باینجا تشریف بیاورید . »
اینرا گفت و دست خود را بطرف من دراز کرد و من آنرا با احترام
بوسیدم . سپس با یک حس احترام واقعی مشاهده نمودم که دکتر (کاندور) زن
نابینا را بطرف در اطاق راهنمایی میکند تا چیزی تصادم نکند .

من در روی یکی از مصل های اطلاق پذیرائی دراز کشیدم و دقایق
انتظار را در تاریکی میگذراندم . پس از مدتی که با افکار و تخیلات گوناگون
سرگرم و مشغول بودم ناگهان دستی در روی شانه های خود احساس
نمودم دکتر (کاندور) با قدمهای بسیار آهسته وارد آن اطاق تاریک
شده بود یا شاید من بحواب رفته بودم که متوجه ورود او نشده بودم
میخواستم از جای خود برخیزم ولی او مانع شد و گفت: « هاجا که هستی
باش ، منم میآیم و پهلوی تو مینشیم . گفتگو در تاریکی آسان تر است
فقط من یک خواهش از تو دارم و آن ایست که خیلی آهسته صحبت کنی چون
میدانید که حس سامعه کورها بسیار قوی است . بسیار خوب ، حالا تمام
جریان را بمن بگوئید و خجالت نکشید من از ظر اول فهمیدم که حال
خوشی ندارید »

منهم در آن تاریکی توأم با سکوت و خاموشی که هیچ چیز جز عذسیهای
عینک دکتر حرکت نمیکرد تمام قضایا را بی کم و کاست برای او نقل کردم .
متعاقب آن مدتی سکوت حکمفرما بود سپس دکتر (کاندور) بالحنی
که حکایت از عدم رضایت میکرد گفت « پس موضوع از این قرار بود! و من
چقدر احمق بودم که هیچ متوجه این نکته نشده بودم! آنروز که من برای
اولین بار پس از آشنائی شما باها بوده (که سعالوا) دختر را معاينه نمودم
فورا احساس کردم که در حال (ادیت) تغییری حاصل شده . اگر بخاطر
داشته باشید من آنروز بعد از معاينه از پیرمرد پرسیدم که آیا دکتر دیگری

برای معاینه دخترش دعوت کرده ؟ چون من ازمیل شدید او به اینکه در يك چشم بهم ردن بهبودی یابد مبهوت شده بودم . پس کاملاً درست حدس زده بودم که شخص غیری در این قضیه دخالت داشته، منتها از حماقت تصور میکردم که این شخص غیر باید يك پزشك قلبی و یا يك (هینویست) باشد ولی هرگز متوجه این نکته بسیار ساده و منطقی نشده بودم . آری این دختر درست در سن و مرحله بروز غریزه جنسی و عشق ورزی وارد شده است . حای تأسف اینجا است که این قضیه دوچنین موقع و با چنین شدتی اتفاق افتاده است . طفلك بیچاره ! >

در این موقع دکتر از حابر خاست و در اطاق شروع به قدم ردن نمود . سپس آهی کشید و گفت : « واقعاً جای نگرانی است که این اتفاق درست در موقعی رخ داده که ما ترتیب مسافرت او را به انگلستان داده ایم بدیختی اینجا است که حالا که او تا این حد بلند پروازی کرده ، به بهبودی مختصر و متوسط اکتفاء نخواهد کرد . خدایا چه مسئولیت سنگین و هولناکی ما بمعهده گرفته ایم ! >

در این موقع يك حس عصیان بر وجود من چیره شد و از اینکه دکتر پای مرا هم در این قضیه بمیان کشیده بود فوق العاده خشمگین شدم ، زیرا من باینجا آمده بودم که خود را آزاد کنم نه اینکه گرفتار بشوم پس نا لحنی جدی گفتم . « مهم کاملاً ناشما همعقیده هستم . عواقب این کار را نمیتوان پیش بینی نمود . ما باید در موقع مناسب از این دیوانگی جلوگیری کنیم . شما باید جدی باشید . شما باید باو بگوئید ... >

— باو بگویم چه ؟

— بگوئید که این شیفتگی صرفاً يك فکر پوح و بیچگانه است . شما باید او را با حرف از این فکر منصرف کنید .

— او را منصرف کنم ؟ از چه چیز منصرف کنم ؟ زنی را با حرف از دوست داشتن منصرف کنم ؟ باو بگویم که احساسات خود را تغییر دهد ؟ باو بگویم وقتی دوست دارد دوست نداشته باشد ؟ چنین کاری بدترین و احمقانه ترین کارها است . آیا شما تاکنون شنیده اید که منطق بر عشق و شهوت هائى آبد ؟ آیا شنیده اید کسی به تب بگوید : « ای تب ، قطع شو ! > یا با آتش بگوید « ای آتش ، سو ران ! > واقعاً چه فکر عاقلانه ایست که

انسان درگوش یکنفر بیمار، یکنفر اعلیح فریاد کند: «ترا بخدا هرگز این خیال را بمغز خود راه نده که توهم میتوانی ماسد سایر مردم کسی را دوست داشته باشی! این گستاخی و جسارت است که تو موجود اعلیح ابراز احساسات کنی و انتظار داشته باشی که مردم هم نسبت به احساسات نشان بدهند. تو باید بگوشه‌ای بروی و فکر عشق را بکلی ادرست بیرون کنی.» آری طاهر! توقع دارید که من این قبیل حرفها را بآن دختر بدبخت تحویل دهم ولی لطفاً عواقب و اثرات این عمل را هم در نظر بگیرید!

- ولی این وطیعه شماست که ...

- چرا وظیفه من است؟ شما صریحاً تمام مسئولیت ها را بعهده گرفتید حالا چرا من آرا بگردن بگیرم؟

- برای ایسکه من نمیتوانم ناو گویم که ...

- بیاید هم بگوئید: اول او را دیوانه میکنید و بعد انتظار دارید که نایک حمله بیرحمانه مشاعر از دست رفته اش را نازیابد! لازم بند کربست که شما شاید حرفی بنزیم یارفتاری کنید که او گمان سرد که شما از ابراز عشق او منصرف هستید چنین عملی بمنزله اینست که شما او را باضربه تبری از پا ده بیاورید

- ولی آخریکه هر ناید باو حالی کند که ..

- چه چیز را حالی کند؟ ممکن است تصور خود را واضح تر بیان کنید؟

- مقصودم اینست که . . . که این فکر، محلاً حام . . . که لا ماطل است . . . اگر من اگر من . . .

صدا بم درایست اتباع شد . (کاندید) هم ساکت . . . وود مسلمان انتظار داشت

من سخنان خود ادامه دهم و بعد طاهر را که از عذر توبه دو قدم بلند بسوی در برداشت و دست خور را بروی کلید گذاشت . بلافاصله سه شعله سعید خیره کننده در لامپها پدیدار و اطاق مانند روز روشن شد . سپس بالحن مهربانی گفت :

- همان ! حالا اطاق روشن شد ، سرکارستان ! البته شما از این روشنایی زیاد راحت نیستید . پنهان شدن در پناه تاریکی بسیار آسانست و

در بعضی موارد بهتر است اشخاص چشم به چشم هم بدوزند. شما نمیتوانید مرا متقاعد کنید که فقط برای شان دادن این نامه نایبجا آمده اید. حتماً زیر این کاسه بیم کاسه ای هست. یا باید حقیقت امر را صریحاً بمن بگریزید و الا ناچارم از شما تقاضا کنم که از اینجا خارج شوید.

شیشه های عینک او برق میزد؛ من از عدسی های پر برق عینک او هراسناک بودم و سر خود را زیر انداختم.

- سرکارستولن این سکوت شما تأثیر خوشی در من ندارد. این سکوت حکایت از آسودگی وجدان نمیکند. من حدساً میدانم که چه سری در کار است. خواهش میکنم طفره نروید. آیا بعزت و وصول این نامه قصد دارید با اصطلاح دوستی خود را با این خانواده قطع کنید؟ آیا میدانید که این کناره- جوئی چه عواقبی در بر خواهد داشت؟ پس بگذارید عقیده شخصی خود را راجع باین رویه شما بیان کنم. اینطور گریختن يك عمل نزدانه و نامردانه است. پس بیائید، بیائید و این لباس نظامی را از تن بیرون آورید. پس باید قانون شرافت افسری را بدور بیندازید. کار باین سادگی که شما تصور میکنید نیست، زیرا سعادت يك موجود جوان وزنده که من مسئول او هستم در مخاطره است. در چنین مواقع من تعارف و ادب را بکار نمیگذارم فرار کردن شما در چنین موقع باریکی يك جنایت جین آمیز نسبت بیک موجود بیگناه است.»

آمنردخپله و کوتاه قد در حالیکه چون مشت زیبی مشتهارا گره کرده بود بطرف من آمد و فریاد کرد:

«این عمل بمنزله قتل نفس است! فهمیدید؟! آیا خیال می کنید اگر يك موجود فوق العاده حساس و پرغرور برای اولین بار سبیت بمردی اظهار عشق کند و آن مرد شعاع' ماسد کسی که جن دیده در حواب عشق او پابگریز بگذارد، دیگر آن موجود میتواند تحمل زندگی را بکند؟ در این صورت اگر هول و تکان او را از پا در بیاورد بدست خودش بزبدگی خاتمه خواهد داد و چون شما از این موضوع با اطلاع هستید فرار شما به تهاذلات رضع نفس و جن شما خواهد نمود بلکه در حکم يك قتل عمدی و ناجوانمردانه خواهد بود.»

من مجدداً بیکه خوردم. از شنیدن کلمه «قتل»، منظر مهجور و پتایی

برج در نظرم مجسم شده که (ادیت) با هر دو دست بآن آویخته شده بودمیدانستم که، دکتر ا عراق میگوید

(کاندور) دوباره بستخان خود ادامه داد و گفت :

- آیا میتوانید این موضوع را انکار کنید؟ آخر قدری از آشجاعت سر بازی که ادعا میکنید بهماشان بدهید!

- آقای دکتر تکلیف من چیست؟ من نمیتوانم چیزی برخلاف فکر و عقیده ام بگویم. چطور من میتوانم طوری رفتار کنم که او به پروا ندن این خیال باطل و اندیشه خام تشویق شود؟ خیر، خیر! من نمیتوانم! من تاب تحملش را ندارم!

حتماً، ناوچ صدای خود میپادزده بودم، چون دکتر (کاندور) بازوی مرا با پنجه آهنین خود محکم گرفت و گفت: « ترا بخدا آرام باش! » سپس، طرف کلید پرید و چراغها را دوباره خاموش کرد و گفت

- لعنت بر این کار و بار! آدم ناید باشما مثل يك نفر مریض رفتار کند. بگیری آرام در آنجا بنشینید روی این صندلی مسائل بسیار مهمتر از این مطرح شده است. خواهش میکنم زیاد جوش نز نید و آهسته و آرام صحبت کنید؟ من باید بدانم چه چیز است که شما نمیتوانید تحمل کنید؟ آیا ... البته نمیشود این مقاصد را با کلام بیان کرد ... آیا نقص جسمانی (ادیت) فقرت در شما ایجاد کرده است؟

من با نهایت شدت باین سؤال او اعتراض کردم و گفتم

- خیر، انداء، هرگز! چطور شما چنین فکری بخود راه میدهید؟

- بسیار خوب از این لحاظ تا حدی مطمئن شدم، چون در مورد بعضی از مردما کوچکترین نقص بدنی يك زن مانع از برقراری روابط شقی میباشد من بسیار خوشوقتیم که اندلیج بودن (ادیت) بالعمه ما به فقرت از بار شما بیست. در اینصورت فقط من میتوانم اینطور تصور کنم که اجازه میدهید رک و پوست کنده صحبت کنم؟
- البته.

- که شما از عشق این دختر معصوم متوحش نیستید بلکه از عواقب ن. بی از طمن و تمسخر مردم مخصوصاً همقطاران خود هراسانید.
از این حرف چنان حالتی بمن دست داد که گوئی دکتر یکی از

نشرهای خود را در قلب من فرو برده. چون چیزی را که او حالا میگفت من از مدت‌ها پیش در ضمیر باطن احساس کرده بودم ولی اجازه تصور آن را هم بخود نداده بودم. از همان ابتداء من میترسیدم که مبادا همقطار ام روابط مرا با آن دختر معلوج مورد تمسخر قرار دهند. (کاندور) درست حدس زده بود. از همان لحظه ای که من به عشق پر شور و حرارت آن دختر واقف گردیده بودم، بیشتر از فکرهائی که ممکن بود مردم در اطراف این قضیه بکنند معذب شده بودم.

در این اثناء تماس مغناطیسی دست های (کاندور) را در روی زانوهای خود احساس کردم.

- نه خجالت نکشید. من میتوانم به بیم و هراسی که انسان از زبان مردم دارد، پی ببرم. شما زن مرادیده اید، ایطوریست؟ هیچکس نتوانست بفهمد که من با او ازدواج کردم هر چیزی که از مسیر مستقیم و طبیعی خود منحرف شود ابتداء مردم را کنجکاو و عند عصای میکند همکاران فوراً این طور قضاوت کردند که من در حالیه او خط و ناشی گری کردم و از شدت ترس با او ازدواج نمودم آشنا با هم از طرف دیگر شایع ساخته که زن من پول فروان داشت و یا در انتظار ارث کلایی بود حتی مادرم هم تا دو سال از پذیرفتن عروسی امتناع میکرد زیرا دختر پرور و معروفی را برای من در نظر گرفته بود که اگر با او ازدواج کرده بودم در ظرف سه هفته يك سمت داشت و ری در دانشگاه احرار میگردم، بعد استاد دانشگاه میشدم و بقیه عمر را بحوشی و آسایش سر میبرد. ولی من میدانستم که اگر زنم را در آن برپا سازم، حلی و درماندگی ترك میگردم حتما از بین میرفته او امید و اعتمادش فقط من بود و اگر من این امید را از او سلب میگردم، ادامه زندگی برای او امکان نداشت. ضمناً باید اعتراف کنم که من هرگز از این باب خود ندانستم، ندارم زیرا باور کنید که از بین تمام مردم دكترها کمتر و سندر و وحدان پاك و آسوده دارند، در این حرفه، انسان پی میبرد که کارهائی که برای کمک بدیگران انجام میدهد تا چه اندازه ناچیز است و يك شخص نمیتواند بر کلیه بدبختیها و گرفتاریها هائیکه در این دنیا شررا احاطه نموده اند فائق آید. يك پزشك فقط چند قطره ای از اقیانوس ژرف و بیکران بدبختی را آنهم با انگشتان بیرون

میریزد و کسانی را که تصور میکنند امروز معالجه کرده فردا بدرد دیگری. دچار میشوند. از طرف دیگر خبط های حرمه ای است که يك پزشك بناچار مرتکب میشود. و بنا بر این چه خوبست که انسان بداند که اقلا يك نفر را نجات داده، نسبت به يك نفر وفادار مانده و لااقل يك کار بخوبی انجام داده است. بشر باید بالاخره بداند که آیا عمر خود را بعطالت و بطالت گذرانده و یاد رزندگی هدف و منظوری داشته است. باور کنید که بعده گرفتن کاری که خوشبختی و راحتی دیگری را تأمین کند و او هر قدر دشوار باشد. قدر و ارزش دارد.

لحن عمیق و مرتعش صدای او مرا سخت تکان داد. احساس کردم که نزدیک است باز حس ترحم بر وجودم علیه کند و مقاومت مرا در هم شکند. ولی بخود تلقین کردم: «تسلیم شو. نگذار دوباره پایت بمیان کشیده شود.» پس بالحنی حدی گفتم.

- آقای دکتر هر کس تا اندازه ای حدود قدرت و توانائی خود را میداند بنا بر این باید بشما گوشزد کنم که دیگر من هیچگونه امید و اتکائی نداشته باشید. حالا وظیفه شماست که به (ادیت) کمک کنید نه وظیفه من. من بیش از آنچه باید و شاید در این قضیه آلوده شده ام و اکنون بی رودرماستی بگویم که برخلاف تصور شما من آدم نوع پرست و از خود گذشته ای نیستم. حالا دیگر کاسه بردباری و پایداری من لبریز شده و اگر شما الان بحقیقت قضیه پی ببرید بهتر است تا اینکه بعد رنجیده و مایوس شوید. بشرافت سر بازیم سوگند که وقتی بگویم من امید و پشت گرمی نداشته باشید عین حقیقت را میگویم.

- از حرفهای شما هیچوجه ملوّه است که يك تصمیم قطعی گرفته اید. در اینصورت خواهش میکنم حقیقت مطلب را بی کم و کاست بگوئید. آیا تصمیم قطعی و برگشت ناپذیری از طرف شما گرفته شده؟

من استغفانه را از جیب بیرون آورده گفتم: -

- بلی، اینست تصمیم من! بگیریید و ملاحظه فرمائید!

(کانه دور) با دودلی ورقه را از دست من گرفت و در زیر پرتو چراغ

آهسته آنرا خواند و بعد تا کرد و با کمال خونسردی گفت: -

- بسیار خوب، ولی باتوجهاتی که داده شد خیال میکنم دیگر

یو اقب اینکا پی برده باشید
ما باین نتیجه رسیدیم که در ارشما در حکم قتل فاس خواهد بود، یا
هتجر بانتجار خواهد شد.

من باسخی بدادم و (کاندور) دوباره گفت :
- سرکار متوان، ستوالی از شما کردم و آرا تکرار میکنم. آیا
شما از عواقب اینکار آگاهید؟ آیا مسئولیت آرا بمیده وجدافت خود
میگیرید؟
بارهن خاموش بودم. او نزدیکتر آمد و مدرک را بطرف من دراز
کرد و گفت :

- پس، بگیریید من بکلی دست از این کار میشویم، بگیریید .
دستم خشک شده بود . به قدرت داشتم که آن تکه کاغذ را بگیرم و نه
جرات داشتم که بچشمان کنجکاو او نگاه کنم .
دکتر پرسید :

- پس قصد ندارید این حکم قتل را صادر کنید؟
من برگشتم و دستهایم را بیشت کمر خود زدم . او موضوع را دریافت
و گفت : «پس اجازه میدهید آرا پاره کنم؟»
- بلی، خواهش میکنم .

دکتر (کاندور) بسمت میز رفت و من بدون اینکه سرم را بلند کنم
صدای پاره شدن استماع نامه و افتادن تکه های آرا در توی سبد زیر میز
شنیدم . برای دومین بار در آروز پر حوادث، تصمیمی بوکالت اد جانب
من اتخاذ شد. آری حودم نمیبایستی شخصاً آن تصمیم را بگیرم (کاندور)
دوباره بسوی من آمد و با ملاطفت مرا روی میز نشاند و گفت

- خوب، ما امروز ارفاجه بررگی حلوگیری کردیم . پس حالا گوش
کنید، من از شما تکلیف دشواری انتظار ندارم جز اینکه فقط لارمترین
قسمت اینکار را انجام دهید . بطوریکه میدانید ما به (ادیت) ای بطور و انود
کردیم که روش تازه ای برای معالجه او در پیش خواهیم گرفت و او برای خاطر
شما تا یک هفته دیگر چندین ماه بمسافرت خواهد رفت . تنها خواهش من
اینست که در ظرف این یک هفته حرفی نزید یا رفتاری نکنید که حاکی از
تقفر شما نسبت به اظهار عشق آن دختر بیچاره باشد . عجلالتا همین کافی

است و درحائیکه جان يك آدميزاد در خطر است ، گمان نمیکنم یکمفته بردباری کار دشواری باشد .

- بسیار خوب ، بعداً چه ؟

- عجالتاً فکر آرا نمیکنیم . وقتی کسی ما را بكم میطلبد فقط يك وظیفه داریم و آن اینست که بدون مكث و تردید دست سکار بزمیم در تمام موارد راه صحیح و معقولی جزاین در میان نیست و بقیه سکارها دردست سرنوشت و یا باصطلاح اشخاص مقدس ، دردست خداوند است . شاید در ظرف این چند ماه ، حل او رودتراز آنچه من پیش ایسی میکنم خوب بشود ، شاید آتش عشق اوسبت بشما فروبنشید من نمیتوانم تمام احتمالات را پیش بینی کنم و شما هم نباید درصدد چنین عملی برآئید . تمام قوای خودتان را صرف ایسکار کنید تا سگدارید درطی این مدت بهرانی او متوجه بشود که ازاطهار عشقش منزجر و ناراحت هستید . دائم بخودتان تلقین کنید که : تایکمفته دیگر موجودی را اربستی سجات حواهم داد و دراین مدت او را رعبیده ، آزرده ، پریشان و مأیوس بحواهم کرد . آیا شما میتواید ازعهده اینکار برآئید ؟

ازهمان آن که فهمیدم برای تکلیف محوله بس حدودی قائل شده اند بیروی تازه ای درخود یافتم پس بالهن جدی گفتم :

- ملی ، البته ! البته که میتوانم !

- بسیارخوب ، پس قصایا حل شد و اکنون میتوانیم نزد (کلارا) برویم . ولی (کاندور) هنوزازجا بلند شده بودومن تشجیص دادم که گرفتار تردید است سپس باصدائی آهسته گفت :

- يك موضوع دیگرهم ناقیست . مادکترها ناید حتی احتمالات را هم پیش یسی سکیم و برای مواحه با هرگونه اتفاق غیرمعتطره خودرا آماده سازیم اگر درطرف اینمدت اتفاقا حربان سوئی پیش آمد ، معصودم اینست که اگر بیروی خودداری ارشما سلب شد و یا سوء طل (ادیت) به بروز بهرابی منجرشد ، شما ناید فوراً من اطلاع بدهید چون حرئی ترین اتفاقی ممکن است عواقب وحیم بباریاورد . اگر درانجام این تکلیف خودرا عاجز دیدید و یا مشتتای پیش « ادیت » بارشد ، ترا بجدا خجالت نکشید . من بدبهای عربان و دل های شکسته فراوان دیده ام . هر آن که لازم شد ممکن است

سری بمن زنید یا تلفنی بکنید و منهم همیشه برای کمک بشما حاضر خواهم بود.»

در این موقع دکتر از جایش برخاست و ما با اتفاق از اطاق مشاوره خارج و وارد اطاق دیگری شدیم که (کلارا) در آنجا نشسته و بافتن سرگرم بود. (کاندور) بطرف او رفت و با ملاحظت گفت :

- (کلارا) اگر بدای من از آمدن سرکار ستوان باینجا چقدر خوشوقتم! ضمناً باید بگویم که محل خدمت ایشان در همان شهری است که خانواده (ککسفالوا) در آن منزل دارند. آیا آن مریض کوچک من یادت هست؟
- آه، آن طفل معصوم چلاق را میگوئی؟

- آری، من بعی اینک خودم بآنجا بروم، گاهیگاهی سرکار ستوان باینجا قدم رجه میکنند که من از حال مراجعی او باخبر شوم.
زن نابینا سر خود را بطرفیکه خیال میکرد من نشسته‌ام، برگردانید و در حالیکه فروغ، مهربانی چهره زخمیتش را روشن کرده بود گفت:
- سرکار ستوان شما چه کار توانی میکنید؟ من میدام که این مهر بانیهای شما تا چه اندازه دل آن دختر معصوم را تسکین میدهد.

(کاندور) سخن خود ادامه داد و گفت :

- آری این عمل ایشان بحال من هم فایده دارد، والا من میبایستی شخصاً برای دلداری و امیدواری او هر روز بآنجا بروم. البته سروکله ردن با آن دختر کار آسانی نیست، ولی ستوان (هوفمیلر) شیوه مخصوصی در رام کردن او دارد، و من میدام که ایشان روی من را زمین نخواهند گذاشت من بیشتر اتمام دستیاران و همکاران خودم بایشان اعتماد دارم

فهمیدم که دکتر (کاندور) سعی دارد با گرفتن قول درجه، ریکرن درمانده دیگر، مرا در عهد خود راسخ تر کند. ولی من بملخه : قبول را تأیید کرده گفتم:

- البته آقای دکتر شما میتوانید بمن اطمینان داشته باشید. من در این هفته آخر، هر روز بدین درخواست رفته و اگر کوچکترین اتفاق سوئی پیش بیاید شما را با خبر خواهم کرد.

ایشان گفتند و بقصد خدا حافظی ارجا برخاستم. زن نابینا سر خود را بلند کرد و گفت :

-آیا حتماً باید تشریف ببرید؟ چقدر مایه تاسف است! البته هر چه زود تر باز اینجا تشریف میآورید؟
 در این جا پیش خودم فکر کردم که چه سری در وجود من است که همه بمن اعتماد دارند؟ که این زن نابینا چشمهای پیغروغش را با خوشحالی متوجه من کرده و اینمرد، که کاملاً بمن بیگانه است، دستش را دوستانه بروی شانه من گذاشته؟ وقتی از بلکان پائین آمدم، دیگر نمیدانستم برای چه ناانجا آمده بودم. چرا قصد داشتم بگریزم؟ برای اینکه يك سرهك مرتوت و كج خلق بمن توهین کرده؟ برای اینکه يك موجود مفلوج و درمانده عاشق من شده؟ برای اینکه يك درد بشر میخواست بمن متوسل بشود و در وجودم تسکین خاطر بجوید؟ آیا بهترین کارها دردبیا این دیست که انسان بهم نوع خودش یاری کند؟ این افکار سبب شد که کاری را که دیروز يك فداکاری طاقت فرسا میپیدا شتم امروز بدخواه خودم انجام دهم، یعنی نسبت به عشق شدید و سوزان يك دختر بیمار سپاسگزاری و حق شناسی کنم.

يك هفته تحمل و بایرداری از موقعی که دکتر (کاندور) حدی برای تکلیف من معین کرده بود، من دوباره به خود اطمینان و امیدواری پیدا کردم. فقط از فکر آن لحظه ای که نایستی با (ادیت)، اولین بار پس از اظهار عشق او و بروشوم، بیماك بودم.

ولی بعضی ایسکه روز بعد قدم بمنزل (ککسفالوا) گذاشتم فوراً متوجه شدم که (ادیت) تدبیرها قلابه ای اندیشیده تا اولین ملاقات ما در حضور جمع صورت بگیرد. هنوز در تالار بودم که صدای گمت و گوی جمعی زن بگوشم خورد. همچو معلوم بود که (ادیت) برای اینکه تشویش لحظات اول ملاقات را برطرف کند عده ای اردو ستاش را در آن موقع از روز که معمولاً مارا تنها میگذاشتند، بمنزل دعوت کرده است.

پیش از آنکه وارد سالن شوم (ایلونا)، یا بدستور (ادیت) و یا بابتکار خودش با عجله پیش آمد و مرا بنزد مهمان ها هدایت کرد و با این شیوه اثر اولین نگاه، که آنقدر مرا بوحشت انداخته بود، حنثی شد. سپس (ایلونا) مرا پای میز برد و در آن جا نوشیدن چای و گفتگو با مهمانان مشغول شدیم. بالاخره وقتی مهمانها بقصد رفتن از جا برخاستند، (ایلونا)

خیال مارا با يك عدل ماهرانه وسريع راحت كرد، يعنى گفت:
- من مهمانها را تادم درم شايست ميكنم. شهادت و نهرهم خوبست مشغول.
بازی شطرنج بشويد. بعدهم من پي اهتمام يکي دو کار که مربوط بمسافر تماست
ميروم، ولي تا يكساعت ديگر برميگردم.

من بالحق عادی و آرام از (اديت) پرسيدم .

- آيا مايليد يکدست ناری کييم؟

(اديت) درحاليکه چشماش را نزير افکنده بود گفت: «با کمال ميل.»
تخته شطرنج را سرون آوردم و برای اينکه وقت نگذرايم ما بظم
و من هم شروع به چيدن مهره ها کردم مطابق قانون نازی، برای تعيين اينکه
کداميك با مهره سفيد بازی کسيم، من دو مهره سیاه و سفيد در عقب سر در
دو دست خود گرفتم ولي ما حتی از ازار کلمه «چپ» يا «راست» هم که
لازمه اين کار بود احتیاج کرديم و مقصود خود را با حرکت سربهم فهمانديم.
مثل اينکه قرار بود که ما بهيچوجه مييايستی با هم صحبت نکنيم و تمام
افکار ما بايد محدود به آن شصت و چهار خانه عرصه شطرنج باشد. بهر حال
دست اول نزودي پاين يافت و (اديت) در اثر چيد حرکت خبط مغلوب شد.
از ارتماش انگشتاش معلوم بود که ديگر نميتواند آن سکوت جان فرسارا
تحمل کند و در وسط دست سوم، تخته شطرنج را بکساری زدو گفت:

«کافي است. حالا يك سيگار من بدهيد.»

قوطني سيگار قهره امرا را دادم و کبريتي با احتياط آتش زدم وقتی
شعله از چوب کبريت برخاست، ديگر نتوانستم از نگاه کردن بچشمان او
خودداري کنم.

چشمان او بجلو نگاه ميکرد، ولي متوجه من يا هيچ نقطه بخصوص
ديگري نبود. اگرچه گره را بر او اش افتاده بود ولي چشماش که گويي از
شدت خشم تبديل بسنگ شده باشد، بطور نيات و بيحالت بهضای تهی خيره
می نگريست. من فوراً دريافتم که اين حالات، پيش درآمد شوم يك حمله
هصبي است و با حال آشفته گفتم. > آرام باشيد، خواهش ميکنم حال خودتان
را خراب نکنيد. <

ولي او خود را بروی ميل انداخت و من ديدم تشنجی بر پیکرش چيره
شده و انگشتاش را آن بآن بيشتري در دسته های ميل فرو ميبرد .

چون بی مردم حرف، بیفایده است، بروی او خم شدم و برای آرام کردن اودستم را روی بازویش گذاشتم. از تماس دست من به بدن او مثل این بود که يك حریان برق از آزو شاهه ها و از آنجا به تمام بدنش راه یافت بطوریکه تشنج فوراً قطع شد و (ادیت) بحال عادی برگشت ولی حرکت نمیکرد، گویی سرباهی وجودش در تلاش بود تا بفهمد که این تماس دست من حکایت ارشفت، عشق و یا فقط ترحم میکند. من جرأت آنرا نداشتم که دستم را، دستی که با چنان سرعت طوفانی را آرام کرده بود، عقب بکشم و از طرفی توانایی نداشتم تا آن نوازشی را که بدن (ادیت) و یا به عبارت دیگر گوشت گرم و سوزان او با شور فراوان انتظار می داشت، بزور از انگشتان بیرون بکشم.

میدان دست من تا کی روی بازوی او باقی ماند، چون در طرف آن چند دقیقه مانند هوای اطاق، ساکن و بیحرکت بود. بعد حرکت حقیقی دو عضلات او حس کردم. دخترک نگاهش را از نقطه ای که بدان خیره شده بود، منحرف ساخت و دست مرا با ملایمت از روی بازویش برداشت و آهسته بطرف سینه اش کشانید و سپس دست چپش را هم نرم نرم و با حال شرمندگی روی آن قرار داد. هر دو دستش با ملایمت هر چه تمامتر پنجه درش، سگس، عریان و مردانه مرا قصه کرد و با کمال لطف و نرمی شروع بنوازش آن نمود.

میدانم این نوازش که فقط از سر انگشت تا میچ دست من امتداد داشت به مدت طول کشید زیرا مدت اینگونه حالات را نمیتوان با واحد سنجش اوقات عادی اندازه گرفت. رفته رفته آن حال سکون برای من تبدیل ناپذیر میشد همچنانکه اسان در حال چرت صدای ناقوس کایسا را میشنود من هم از آن حال بخود آمده متوجه شدم که باید بیکی از این دو طریق با و پاسخ گویم یعنی یا از اظهار محبت او پیرای و بعزت نشان دهم یا برعکس معامله بمثل کنم اما حرأت هیچیک از این دو کار را نداشتم. پس با کمال احتیاط عضلاتم را تکان دادم و با نهایت آرامی بطوریکه خیال می کردم نامحسوس باشد دستم را از بین دستهای او رها ساختم ولی (ادیت) به حساسیت فوق العاده خود پیش از آنکه خود من هم متوجه بشوم قصد مرا دریافت و با يك حرکت توأم با وحشت دست مرا رها کرد. سپس چهره اش را غبار کدورت و اندوه فرا گرفت و دهانش بار دیگر بعلامت بغض بچگانه

پیوم جمع شد .

من آهسته گفتم : « ناراحت نشوید ، آرام باشید ! (ایلو نا) الساعه خواهد آمد . » اما چون دیدم این کلمات پوچ و تو خالی حال او را خراب تر میکند ، یکبار دیگر ترحم سوزانی وجود مرا گرفت . پس بروی او خم شدم و بوسه خفیف و سریعی از پیشانیش برداشتم . ولی چشمان او همچنان با حالتی جدی ، سرد و بیمهر بمن مینگریست گویی قادر و د افکار مرا از ماوراء پیشانیم بخواند . آری آن دختر بیمار آقدر تیزهوش بود که من نتوانسته بودم فریبش بدهم . او فهمیده بود که من با پس کشیدن دستم ، وجود خود را از بوازش های او پس کشیده بودم و این بوسه عجولانه علامت عشق حقیقی نبود بلکه فقط مایشی از سراسیمگی و ترحم بود .

این اشتباه بزرگ ، ناخوشدنی و حبران ناپذیر را من با وجود منتهای کوششی که برای پنهان ساختن احساسات خود بکار میبردم سه روز پی در پی مرتکب شدم . تصمیم من بر این بود که حتی نایک کلمه ، یک نگاه و یایک حرکت ، تعر خود را نسبت بعشق او آشکار نکم ولی در اجرای این تصمیم کاهیاب نشدم .

تذکرات (گاندور) را پی در پی بخاطر میآوردم و بخود تلقین میکردم : بگذار بورا دوست داشته باشد . احساسات خود را پنهان کن . این یک هفته را هم بساز . حس غرور او را جریحه دار نکن . ولی بهیچوجه از عهده بازی کردن نقش خود بر نیامدم و متأسفانه (ادیت) پی برد که من از آنها چیزی که آرزوی اوست ، یعنی ابراز عشق متقابل ، خودداری میکنم .

این جریان تا سه روز ادامه داشت و برای هر دوی ما ، مایه رنج و عذاب بود ، تا اینکه روز چهارم من بکینه جوئی عجیب او ، که تا آن هنگام بر من پوشیده بود ، پی بردم . آن روز من مطابق معمول عصر بدیدن او رفته و ودسه گلی سبز برایش برده بودم و او گلها را بدون آنکه درست نگاه کند پشیمرت و بابی اعتنائی بکناری گذاشت ، گویی میخواست نا این بی اعتنائی ساختگی من حالی کند که نباید تصور کنم که با آوردن هدیه و پیشکشی می- توانم حودم را آزاد سازم . بالعی حقیر آمیزی گفتم : « چه گلهای قشنگی ! » و دوباره د در بای سکوتی ساختگی و تمرض آمیز فرو رفت . من سعی میکردم

حرفهای خنده آدر و تعریضی بزم و او کلمات و عباراتی مثل «وا»، «راستی» میگویند؟ و «چه چیزها» من تعویل میداد و بطور صریح و توهین آمیز بمن میفهماند که از صحبت من ملول و کسل شده و باحرکات و سکناش هم عمداً بی اعتنائی خود را تا دید میکرد. گاهی با کتاب بازی میکرد و ورقهای آنرا بیپوده بهم میزد و گاهی دوسه بار بظاهر خمیازه میکشید. بالاخره احساس کردم که قوت مقاومت دارد بکلی از من سلب میشود چندین بار بطرف در نگاه کردم که بنیم آیا (ایلونا) یا (کلکسفالوا) می آیند تا مرا از این وضع جانگداز نجات دهند، ولی اوجنی این نگاههای مرا هم از نظر دور نمیداشت و میپرسید: «آیایی چیزی میگردید؟ آیا چیزی میخواهید؟» و من با خجالت فوراً میگفتم: «نه، چیزی نمیخواهم.» در صورتیکه شاید عاقلانه ترین راه آن میبود که من در پاسخ برخاسته جوئی اوقد راست کرده بگویم: «آخر تو از جان من چه میخواهی؟ چرا مرا اینقدر رنج و آزار میدهی؟ اگر نمیخواهی در اینجا باشم، میروم.» ولی به (کالدور) قول داده بودم که از اظهار هر گونه مطالبی که به (ادیت) هول و تکان بدهد یا منجر بشاجره بشود، خودداری کنم. اما بجای اینکه دنباله صحبتی را که شروع کرده بودم قطع کنم رشته سخن را دو ساعت تمام بدو از ازشاندم تا بالاخره (کلکسفالوا) وارد شد و گفت: «بهرمائد شام حاضر است.»

همگی سر میز نشستیم و (ادیت) رو بروی من قرار گرفت ولی حتی یکبار هم سر خود را بلند نکرد و باهیچکس ولو یک کلمه هم حرف نزد. هر سه بفراحتی کردیم که سکوت اجوا به او برای ما بسیار جاسوسا و اهاست آمیز است و بنا بر این من مستهای کوشش خود را بکار بردم تا مجلس را گرم کنم و از آن سکوت حائرسا نجات دهم. پس صحبت فرمانده هنگمان را بیان آوردم و گفتم: «این جناب فرمانده در ماه ژوئن و ژوئیه هر سال مبتلا به داء المانور میشود و هرچه موقع مانور نزدیکتر میگردد، مرض او شدیدتر میشود.» و برای اینکه آن حکایت احقانه را سرهم بیابم، شاخ و برگهای زخرفی بدان میدادم و حال آنکه در تمام مدت صحبت حس میکردم که نزدیک است خفه بشوم ولی فقط (ایلونا) و (کلکسفالوا) از حرفهای من نزور میخندیدند و مسلماً سعی میکردند سکوت دردناک (ادیت) را پنهان کنند. ناخود فکر کردم که بهر نحو شده باید صحبت ادامه بدهم

و در ده ساله حرفم گفتم که : « تمام روره‌های تابستان ما را اینگور بآنکور می‌کنند و با وجودیکه دو نفر سوار دیروز در اثر آفتابزدگی از اسب به زمین افتادند ، مع‌الوصف این پیرمرد بیرحم و سختگیر هر روز عرصه را بر ما تنگتر می‌کند بطوریکه من امروز با زحمت زیاد موفق شدم بموقع از سر بارخانه خارج بشوم و اینکه آیا بتوانم مردا هم سر ساعت باینجا بیایم یا خیر فقط خدا میداند و فرمانده هنگ که عجلالتاً خودش را نماینده خداوند متعال در روی زمین میداند . »

الته این صحبت ، کاملاً ساده و خالی از شائبه بود و قاعدتاً نییاستی باعث رنجش و دلگیر شدن کسی شده باشد . ولی در اینجا ناگهان صدای افتادن چیزی شنیده شد . کاردی که در تمام مدت صحبت من در دست « ادیت » می لرزید توی بشقاب افتاده بود و همینکه حاضرین از این صدا ازجا های خود پریدند « ادیت » بالحن خشنی گفت

« اگر آمدنتان اینجا تا این اندازه درد سردارد ، بهتر است توی همان سر بازخانه یاد رکاه» بمانید . مامی : « تو ایتم بدون حضور شما در نهایت خوبی و خوشی سرپریم . »

ازایت حرف ، همه یکه خورده نفس های خود را در سینه حبس کردیم ، گوئی تیری از پنجره بدرون اطاق خالی شده . (ککسفالوا) در حالیکه لپهای خود را نرمیکرد زیر لب آهسته گفت : « ادیت ! » ولی (ادیت) دوباره خود را بروی صندلی انداخت و بالحن تمسخر آمیزی گفت :

« آخر اسان نمیتواند از رقت بحاله کسیکه تا این اندازه از آمدش معذب است خودداری کند . واقعاً لازم است که یکروز مرخصی باو بدهیم . من تنوبه خودم با دادن مرخصی بابشان مخالفتی ندارم . »

(ککسفالوا) و (ایلونا) با حال پریشان بهم نگاه میکردند . نگاههای تشویش آمیز آنها نشان میداد که میترسیدند مبادا من خشونت را با خشونت جواب بگویم و بهمین جهت سعی کردم جلوی خشم خود را بگیرم و با ملامت گفتم . « (ادیت) ، خیال میکنم شما درست میگویید . من که اینطور خسته و کوفته از سر بازخانه میآیم ، همشین خوبی نمیتوانم باشم . ولی شما باید بتوانید چند روزی را بایک آدم خسته و وامانده سر کنید . این خانه تا چند روز دیگر خالی خواهد شد و همه شما خواهید رفت . تصور میکنم بیش از

چهار روز یا سه روز و نیم برفتن شما ...
اما همینکه حرف من باینجا رسید (ادیت) خنده عجیب و بلندی
سرداد و گفت .

«اوه ، خوب گوش کنید! سه روز و نیم! ها ها! حتی نصف روری را
که از دست ما خلاص خواهد شد ، حساب کرده! تصور میکنم که تقویمی
هم خرابه و روز حرکت ما را با مداد قرمز علامت گذاشته . اما بهتر است
مواظب کار خودتان باشید چون گاهی حساب آدم غلط درمیآید! ها ها! سه
روز و نیم . . . سه روز و نیم . . .»

صدای خنده او هر لحظه بلندتر میشد ، ولی در حین خندیدن بخودش
میلرزید حنده او از شادی بود ، بلکه شهادت بیک نوع خوف و حمله
داشت . (ایلوئا) که بحکم عادت چندین ساله ، تمام حالات (ادیت) را پیش
بینی میکرد ، آهسته گفت « بروم (ژوزف) را صدا کنم .» (ککسفالوا)
هم سراسیمه ، طرف دختر خود رفت . ولی ترس او بیهوده بود ، چون
موقعیکه (ژوزف) سر رسید (ادیت) حاضر شد که پیشخدمت و پدرش او را
بآرامی از اطاق بیرون سربد ، بدون آنکه يك کلمه از من جدا حافظی
یاعذر خواهی بکنم . مسلماً اضطراب ما با او فهمانده بود که چه عوغائی
پا کرده است .

من (ایلوئا) در اطاق تنها ماندم . حال من مثل کسی بود که از
هوایما سقوط کرده متوحش و مبهوت بقلا میکند با سر پا بایستد ، در حالیکه
نمیداند چه اتفاقی رخ داده .

(ایلوئا) با عجله در گوش من گفت « شما باید سعی کنید بقضیه پی
بیرید . (ادیت) اینروزها حتی یکشب هم خواب بچشمش نمیرود . فکر
مسافرت حالش را فوق العاده منقلب کرده ... شما میدانید که ... »
گفتم : « چرا ، میدانم . همه چیز را میدانم ! و برای همین است که
فردا هم خواهم آمد .»

درحینیکه بسوی منزل بر میگشتم ، بخود میگفتم . پایداری کن! ثابت
قدم باش . توبه کمتر (کاندور) قول داده ای . شرافت تو در مضاطره است این
سه رور و نیم را هم پایداری کن و آنوقت هفته ها و ماهها حلاص خواهی شد .

دکتر (کاندور) راست گفته بود . فقط انتظارات و تکالیفی انسان را هراسان میکند که حد و اندازه ای برای آن قائل نشده باشند . روز بعد من کارهای هگی خود را بطرز فوق العاده پسندیده انجام دادم ، بطوریکه برخلاف انتظار عموم ، يك «خیلی خوب» از دهان سرهنك مشکل پسند و سختگیر بیرون کشیدم . بعد از انجام وظایف روزانه من و سایر رفقاء در سالن ناهارخوری نشسته بودیم و درحینیکه مشاجره شدیدی بین چند نفر از افسران در گرفته بود گماشته ای در گوش من گفت : « سرکار ستوان شمارا پای تلفن میخوانند »

من با خیالی ناراحت ازجا برخاستم و گوشی را برداشتم . (ایلووا) پشت تلفن بود و با صدایی گرفته گفت : « فقط میخواستم بگویم که بهتر است امروز بیایید . (آدیت) حالش خوب نیست . »
من حرف او را قطع کردم و گفتم :

- اشاء الله خبر بدی نیست .

- نه ... منتهای خیال میکنم صلاح دراین باشد که بگذاریم امروز استراحت میکنند و انگهی (ایلووا در اینجا مدت زیادی مکث کرد) .
و انگهی یکروز پنهان اهمیت ندارد . ما باید ... ما باید مسافرتمان را بتأخیر بیندازیم .

- بتأخیر بیندازید ؟

- بله فقط چند روز بهر حال فردا یا پس فردا راجع باین موضوع بحث می کنیم .. بنابراین خواهش میکنم امروز نیایید ... خدا حافظ »
- بسیار خوب ، اما ...

لی دیگر جوابی نیامد . باز یکی دو دقیقه گوش دادم اما صدایی شنیده نشد . عجب ! چرا حرفش را با این عجله قطع کرد ؟ باید سری در کار باشد . چرا مسافرتشان بتعویق افتاد ؟ دکتر (کاندور) فقط یک هفته وقت معین کرده بود . اگر بیش از این باشد ، برای من غیر مقدور است .

حالم فوق العاده حراب بود و وقتی تلوتلوخوران بجای خود بار گشتم دیدم هنوز رفقاء سرگرم مشاجره هستند و یکی از افسران را که آنروز مورد سرزنش و عتاب و خطاب در مانده هك واقع شده بود ، پیاد ریشخند گرفته اند . این افسر اخیراً اسب سرکشی بنام « قیصر » خریده بود که

کمتر کسی میتوانست رامش بکند و در آنروز هم موقعی که فرماده هنگ با ما درباره دستور و رجعت میکرد ، اسب نامبرده از سایه پریده ای رم کرده نزدیک بود صاحبش را که در سوارکاری کمتر نظیر داشت بر زمین بیفکند و این موضوع باعث عصبانیت فرماده هنگ شده بود .

بهر حال در موقعیکه من با صدها امکار بریشان دست گریزان بودم ، رفقاء با همان شدت سابق گرم مشاجره بودند . یکی از افسران گفت : « این اسب شرور را هیچکس نمیتواند رام کند » من بدون مقدمه خود را داخل صحبت کرده گفتم : « حقیقت میگوئی ؟ من بیمیل نیستم امتحانی بکنم . » سپس از صاحب اسب اجازه خواستم یکی دوساعتی با اسب چپوش او سر و کله برم تا رام شود . او هم خنده کنان با پیشنهاد من موافقت کرد .

افسران همه با انتظار مشاهده یک منظره دیدنی ، اشود و شغف ارجا پریدند و همگی بطرف اصطبل ها رفتیم تا قیصر چپوش را بیاوریم . حیوان سرکش چون دید که ما با داد و قال اطراف او جمع شده ایم فوراً بو برد که باید کمک کی دو کار باشد و در اطلاق تنگ و جوی خود شروع بفریدن و پاکوبی کرد . بالاخره با زحمات فراوان آن حیوان بدگمان را به « ماژ » آوردیم .

من روی هم رفته سوارکار متوسطی بیش ندادم . ولی در آنروز بهترین سواران هنگ یارای برابری با من نداشت و قیصر سرکش هم نمیتوانست دشمنی خطرناکتر از من بتصور آورد زیرا سراپای وجودم را خشم مرا گرفته بود . در حالیکه سیار مایل بودم که کسی یا چیزی را رام و مغلوب سازم ، غهش داشتم لااقل با من حیوان لجوج بشان بدهم که صبر و تحمل منم حد اندازه ای دارد . قیصر هر چه باید بطرف و آنطرف پرید و همه اش را بدیوار کوبید و سر پا بلند شد که مرا بزمن بیندازد و دمی نتخشد . حوتم ببوش آمده بود و بر حمانه دهانه اش را چنان بشدت کشیدم که گویی میخواستم تمام دندان هایش را بشکنم و باشنه حکمه هایم را سخت در دیده های آن حیوان فرو بدم . بعد از این عمل ، اسب اساده ای دسب در شرارتش برداشت و پس از نیم ساعت کشمکش سخت و بیرحمانه ، حیوان سرکش تسلیم شد و من در میان فریادهای تحسین همقطاران ، اسب مپهور را از سربازخانه خارج و در حالیکه عنان آن را محسوس کرده بودم درختان بان های شهر و در داخل

چمن زارها آنرا بجولان درآوردم حرکات اسب سبك و آرام بود ومن هم سبكي و آرامشي در وجود خود احساس كردم . آري در آن يك ساعت تلاش ، تمام بار خشم خود را بر سر آن حيوان شرور حالي كرده بودم . پس از يك ساعت جولان باينسو و آسو ، بالاخره سراسب را بطرف سربارخانه برگرداندم . دراين موقع ناگهان صدای بوق انومبيلي از پشت سر شنيدم . اسب چموش فوراً گوش های خود را تيسز كرد و شروع بلرزیدن كرد . درست بموقع متوجه شدم كه ممكن است حيوان رم بكنند و دهانه اش را كشيده آن را بزير درختي در كنار حاده راندم تا انومبيل رد شود

چون انومبيل رد شد ، قيصر آرام ايستاد ومن توانستم با فراغت نظري باطراف بيندازم ، ولي همينكه سر خود را بلند كردم ، ديدم شخصي از داخل انومبيل دست خود را بطرف من تكان ميدهد من كله طاس و كروي شكل (كاندور) را كه پهلوي پهلوي جمجمه بيضي شكل (ككسفالوا) قرار گرفته بود ، فوراً شناختم .

نميدانستم كه خودم ميلرزيدم يا اسب در ريرم ميلرزيد . يعني چه ؟ (كاندور) اينجا است و بمن اطلاع نداده ؛ حتماً آمده (ككسفالوا) را بيند ، چون در انومبيل پهلوي او نشسته بود . پس چرا توقف نكردند چند كلمه اي مامن حرف زنند ؟ چرا اينطور با بي اعتنايي از پهلوي من گذشتند . ؟ حتماً رمزي در كار است كه (كاندور) را در اين موقع احضار كرده اند . بي شك اين قضيه ناحرفهاييكه (ايلونا) در پشت تلن راجع به تاخير مسافرت نشان گفته و ضمناً مرا از آمدن منع كرده ارتباطي دارد . بطور قطع خبري شده كه آنها ميخواهند از من پنهان سازند . آيا بهتر است بتاحت عقب آنها بروم ؟ شايد بتوانم در ايستگاه به (كاندور) برسم .

ولي بعد فوراً بهكرافتادم كه او بهيچوجه نخواهد رفت . خير ، اگر خبري شده بود ، حتماً پيغامی براي من مي فرستاد . ممكن است داداشتي در سربارخانه براي من فرستاده باشد . پس بايد بيدريك سربارخانه سه مراجعت كنم .

بمحض اينكه بسربارخانه رسيدم ، اسب را هرچه رود تر در اصطبل جا دادم و بعلجله اربلكان بالا رفتم تا مصادف با پر حرمي و چسرب زباني رفقاء تشوم . در خارج اطلاق خود ، گماشته ام را ديدم كه بحال انتظار ايستاده و تا

مرا دید ، خبر داد که آقای مالپاس شخصی در اطاق منتظر است . در دل گفتم خدا یا شکر که (کاندور) آمد ، حالا او تمام جریان را برای من باز خواهد گفت .

وقتی در را باز کردم ، دیدم شخصی که انتظار مرا دارد (کاندور) نیست بلکه برخلاف انتظار ، (ککسفالوا) است ؛ همینکه وارد شدم او او بر خاست و با تعظیمی گفت :

« سر کارستوان ، از اینکه بدون اجازه وارد اطاق شما شده ام ، معذرت میخواهم . دکتر (کاندور) از من خواهش کرد که از قول او بشما سلام برسانم و از اینکه اتومبیل را نگه داشتیم معذرت میخواهم... چون اگر یک دقیقه دیر میکردیم ، او قطار می رسید ... و و بنابراین از من خواهش کرد که از طرف او عذرخواهی بکنم فقط همین جهت بود که من بدون اجازه وارد اطاق شما شدم . »

پیر مرد با کردن کج در مقابل من ایستاده بود ، گویی گردنش در زیر یوغی نامرئی خم شده . حس کردم (و اشتباه هم نکرده بودم) که در پس این حرکات و حرف ها ، نقشه بخصوصی وجود دارد . یک پیر مرد ضعیف القلب از سه طبقه عمارت بالا بیامده که فقط سلام کسی را من برساند . بخود گفتم . مواظب باش ؛ این پیر مرد از تو حاجتی دارد ؛ یکبار دیگر هم مثل این دفعه امداد تاریکی ظاهر شد . او چون گدایی ابتداء حاجتش را ، اجازه شروع نمود مثل آن حی که حکایت آبرا در جواب و کتاب دیدی ، اراده اش را نتوانست تحمیل میکند ؛ تسلیم شو ؛ خود را در تله بینداز ؛ از او راجع به هیچ چیز سؤال نکن ؛ بلکه هر چیز زود تر حور را از چنگ او نجات بده .

ولی مردی که در مقابل من ایستاده بود ، پیر مردی بود که گردنش را عاجزانه خم کرده بود آخر یک مرد پیروء بل را که نمیشود بدون پند لطمه تعارف و احوالپرسی رد کرد . پس چنانکه تویی از بحر بیات گذشته ، عبرتی نگرفته باشم او را طرف صمدانی رده گفته .

« جناب (ککسفالوا) حین لطف فرمودید که این زحمت را قبول فرمودید . واقعاً مرحمّت گردید . خواهش میکنم بفرمائید »

(ککسفالوا) جوابی نداد . شاید درست حرف مرا شنیده بود ولی از حرکت من ، بی مقصودم برد . با حالت ترس در گوشه بزمی که باو

تعارف کرده بودم نشست. عینکش را آهسته از جیبش درآورد و شروع
 بیایک کردن شیشه های آن کرد. من فهمیدم که او با این عمل میخواهد
 وقت بگذراند تا من سر صحبت را باز کنم و از احوال (ادب) و علت تعویق
 سفر چیزی پیرسم اما من سکوت محض اختیار کردم. بالاخره خودش بحرف
 آمد و در حالیکه سرش هنوز بزر بود، آب دهانش را قورت داد و گفت :
 « سر کارستوان ، من میدانم که حق ندارم وقت شما را بگیرم ، ولی
 چاره چیست ؟ مانده ایم معطل که چه نکنیم ؟ دیگر قدرت تحمل از همه ما
 سلب شده . نمیدانید که دخترک چه حالی پیدا کرده ! هیچکس جرأت ندارد
 با او حرف بزند ، از هیچکس هم حرف شنوی ندارد . ولی با وجود این
 میدانم که مریض نیست ، بلکه فکر و خیال بسرش زده . ما تمام مقدمات سفر
 را فراهم کرده بودیم و حتی تا دیروز بعد از ظهر هم خود او عجله برفتن داشت
 ولی دیشب بعد از شام تغییر عقیده داد . حالا دیگر میگوید اگر خانه دچار
 حریق هم بشود از آن بیرون نخواهم رفت و بهیچوجه مسافرت نخواهم کرد.
 میگوید که این معالجه جدید عذر و بهانه ایست که میخواهد بوسیله آن
 از شر من آسوده شوند ! میگوید همه اشتباه میکنند چون من از اینجا
 جنب نمیخورم . »

من بای اعتنائی گفتم : نزدی این فکر از سرش بیرون خواهد رفت.
 شما که میدانید (ادب) تا - اندازه دمدمی مزاج است ، از طریقی (ایلدو) با
 پشت تلخ من گفت که مسافرت چند روزی بیش بتأخیر نخواهد افتاد .
 بمر مرد آهی کشید و گفت : « کاش اینطور بود ، بدسخنی در اینست که
 ما میترسیم او دیگر اصلاً بمسافرت نرود . من میدانم چه شده که او از روش
 جدید معالجه بهبودی حالش بکلی قاطع علاقه کرده میگوید من دیگر
 این رنج و شکنجه را تحمل واهم کرد ، من هرگز حاضر بامتحان کردن
 این روش معالجه نخواهم شد . این حرف ها همه باوه و گسراف است ؟
 دیگر کسی نمیتواند مرا گول بزند ! »

با احتیاط گفتم « من که هیچ سر از اینکار در نمیآورم . دختر شما
 تا حالا بدکتر (کادور) اعتماد کامل داشت و حالا که او این معالجه را تقبی
 کرده من بیهمم چهطور (ادب) امتناع میکنند ؟ »

بمر مرد زمتم - « من مطالب همین است ! او از من آنچه کردن و نکر

فتن امتناع دارد اومی گوید : من بهیچوجه نخواهم رفت ، من از این روغها خسته شده‌ام ، من نمیخواهم بهبودی پیدا کنم ، چون دیگر بهبودی ن موردی ندارد . >

من نا تعجب وحیرت پرسیدم : «موردی ندارد ؟»
 در این موقع پیرمرد سر خود را بیشتر خم کرد . از تکان موهای سفید و فهمیدم که شدت میلرزد . بعداً با صدای آهسته گفت . > آری میگویند بهبودی من فایده و موردی ندارد ، چون (او) . . چون تمام احساسات (او) سبب من فقط و فقط ناشی از ترحم است . >

همینکه (ککسفالوا) کلمه (او) را اداء کرد ، رعشه سردی بر سراسر وجود من غلبه کرد . این اولین باری بود که پیرمرد اشاره به احساسات نلیبی دخترش نزد من کرده بود . بعد از افشای این راز ، ما ساکت در جاهای خود نشستیم و حتی از نگاه کردن یکدیگر هم احتیاط میکردیم .

سکوت هر لحظه جا هر سائرمیشد من از طرز نفس زدن (ککسفالوا) حس کردم که این خاموشی جانگداز دارد او را خفه میکند . پیش خود فکر کردم که اگر این سکوت يك لحظه دیگر ادامه پیدا کند ، هر دوی ما را دچار خمگی خواهد کرد . ولی در همان موقع پیرمرد از صندلی بزمین افتاد و صندلیش هم با صدای بلند ی پشت سر او بزمین خورد .

اسدء تصور کردم که او عـش کرده ، زیرا دکتر (کاندور) من گفته بود که او قلبش ضعیف است . پس متوحشانه بطرف او دویدم تا او را از زمین بلند کنم و در روی بیم تخت قرار دهم . ولی فوراً متوجه شدم که پیرمرد از روی صندلی نیفتاده ، بلکه عمداً خود را بروی زمین انداخته بود . همینکه خم شدم تا او را از زمین بلند کنم او ، نزدیکتر شد ، دودست مرا محکم دردست گرفت و با عجز و لابه لفت

> شما باید باو کمک کنید ! شما تنها کسی هستید که میتوانید باو کمک کنید ... حتی دکتر (کاندور) هم همین عقیده را دارد ... من از شما استدعا میکنم باورحم کنید ! او آخر بلایم بسر خودش میآورد ، او خودش را نابود خواهد کرد ! >

در حالیکه شدت میلرزیدم او را سر با ایستادم اما او بازوهای مرا محکم گرفت و انگشتانش را مانند چنگال حیوانی در گوشت من

فرورد و نفس زمان گفت: «باو کمک کنید، برای خاطر خدا باو کمک کنید؛
نمیشود او را باین حال باقی گذاشت... بعدها قسم که این قضیه با زندگی
او بستگی دارد! شما نمیتوانید تصور کنید که او در حال نو میدی چه حرفهای
چنون آمیزی میزند. با آه و راری میگوید: «من خودم را نابود میکنم
تا همه شما از دستم خلاص بشوید!» بیخود هم نمیگوید و در تصمیمش
خیلی جدی است. تا بحال دوبار قصد انتحار کرده و موفق نشده و وقتی کاری
را اراده کند هیچکس نمیتواند منصرفش کند. فقط شما میتوانید او را
تجارت بدهید.... فقط و فقط شما!»

گفتم: «البته جناب (ککسفالوا)، من حاضرم. خواهش میکنم آرام
باشید. بطور قطع هر کاری از دستم بر بیاید کوتاهی نخواهم کرد. اگر
مایل باشید ممکن است همین الساعه باتفاق بمنزلتان برویم. فقط بگوئید
ببینم چه باید باو بگویم، چه باید بکنم؟»

پیرمرد ناگهان بازوی مرا رها کرده بچهره ام خیره شد و گفت:
«چه باید بکنید؟ آیا واقعاً بیدارید، یا نمیخواهید بدانید؟ مگر او راز
دلش را نزد شما فاش نکرد، مگر شما اظهار عشق نکرد؟ طفلك بیچاره
بخطا این عملی که از او سر زده خودش را بسرحد مرك رنج و آزار میدهد!
او نامه ای بشما نوشت و شما جوابش را ندادید. مگر میکند که شما از
او متنفر هستید و میخواهید او را از سر خودتان وا کنید و همین فکر آرام و
قرار را از او سلب کرده. مگر نمیدانید بی اعتنائی ناظهار عشق يك موجود
پر غرور و آتشین مرا حی مثل (ادیت)، بمنزله صدور رأی قتل اوست؟»
«من برای تسلی دل او هر چه از دستم بر میآمد کردم. بالاخره
باو گفته ام....»

«خیر، باو هیچ چیز نگفتم! شما باید خودتان بهمید که وقتی او
فقط منتظر يك کلمه است، آن کلمه ای که هر دن از معشوقش انتظار دارد،
سکوت شما او را دیوانه می کند. البته تا موقعی که امید بهبودی او
غیرست، او حرأت بداشت چمین هوسی در سر پروراند ولی حالا که نا
یکهفته دیگر او مثل سایرین سدرست خواهد شد، بچه جهت نباید انتظاراتی
را که هر دختر جوانی دارد، داشته باشد» شما گفته است که منتظر شنیدن
يك کلمه، از جانب شماست و دیگر نمیتواند خودش را بیشتر از این سبك و

زبون کند . و شما آن يك كلمه را هم كه ما به دلغوشی اوست مضایقه کرده اید . آیا واقعاً تجسم این کار باعث انزجار شماست ؟ بالاخره چیزهایی كه منتهای اردوی بشر است نصیب شما خواهد شد . من مردی پیر و غلیل هستم و کلیه دارائی خودم را كه عبارت از این قصر و ملك و هفت میلیون پول نقدی است كه در طرف چهل سال جمع آوری کرده ام بشما ، دوزخ و گذار خواهم كرد . من دیگر چیزی برای خودم نمیخواهم و تنها آرزویم اینستكه بعد از مرگ من يك نفر از دخترم نگهداری كند . و من میدانم كه شما آدم خوب و شریفی هستید و از او مواظبت و نسبت با و مهربانی و خوشرفتاری خواهد كرد .

در اینجا نفسش بند آمد و با حال زار و ناتوان دوباره خود را بروی صندلی انداخت . من هم كه دیگر نیروی در بدنم باقی نمانده بود خود را بروی صندلی دیگر انداختم ، هر دو مثل پیش در مقابل هم خاموش نشسته بودیم و بچشم هم نگاه نمیكردیم . فقط گاهی متوجه میشدم كه میزی كه نقطه اتكاء دست اوست در آن روضه هایی كه بر وجودش عارض میشد . آهسته تكان میخورد . بعد صدائی كه شباهت بمصدای بهم خوردن دوشی سخت بود بگوشم رسید . سرخم شده پیرمرد بروی میز افتاده بود . حس كردم كه تا چه حد رنج میرد و از اینرو میل فراوانی بدلجوئی از آن پیرمرد بروی وجودم چیره شد . پس بروی او خم شدم و گفتم «حضرت آقای (ككسفالوا) بن اطمینان داشته باشید: راجع باین موضوع سر فرصت فكر خواهیم كرد . من كاملاً در اختیار شما هستم و هر كاری از دستم بر بیاید انجام میدهم . فقط موضوعی كه الساعة بدان اشاره كردید ، غیر ممكن است ... كاملاً محال است . جناب (ككسفالوا) ، این يك كار امكان ناپذیر است و خواهش می كنم راجع بآن دیگر صحبتی نكنید شما فكر كنید كه من افسر جزئی بیش نیستم و معاشم را با حقوق اسیری و يك مسمری ناچیز تأمین میکنم ! این در آمد ناچیز اسان نمیتواند قبول مسئولیتی بكنند ؛ زیرا این درآمد برای امر امرار معاش دوزخ كافی نیست .»

پیرمرد میخواست میان حرم بدود ولی من مهلت ندادم و گفتم : «آری ، میدانم چه میخواهید بگوئید . میخواهید بگوئید كه پول ارتباطی با این موضوع ندارد و شما خودتان همه كارها را سر و صورت میدهید . از

طرفی من میدانم که شما پولدار هستید و من هر چه بخواهم ممکن است از شما بگیرم اما همین چیزدار بودن شما و بی چیز بودن من است که این کار را امکان ناپذیر ساخته همه خواهند گفت که من برای پول ازدواج کرده ام و حتی خود (ادیت) هم مادام العمر بهمین توهم دچار خواهد بود. باور کنید که این کار، از محالات است. البته من واقعا برای دختر شما احترام فراوان قائل هستم و او را ... و او را دوست دارم، اما علت امتناع خود را الساعه خدمتتان عرض کردم.

پیرمرد بیحرکت ماند. ابتداء تصور کردم حرفهای مرا نفهمیده، ولی کم کم بدن او شروع بحرکت کرد. با تقلا سرش را بلند کرد و بعضای مقابل خود خیره شد. بعد کنار میرا با هر دو دست چسبید و من فهمیدم که میخواهد از جا برخیزد، ولی نمیتواند. بالاخره با تلاش زیاد خود را بلند کرد و سر با ایستاد و با لحنی خوفناک و غیر عادی مثل کسیکه با خود حرف بزند گفت: «پس در اینصورت کار تمام است!»

آن لحن کلام و آحالت رضا و تسلیم محض او واقعا وحشتناک بود. در حالیکه هنوز بعضای حالی خیره شده بود، کور کورانه در روی میز بجستجوی عیشکش پرداخت و چون پیدا کرد آنرا پنجم نگذاشت بلکه دو جیش حا دادگوبا فکر میکرد که دیگر فایده بینائی و رنگدانی چیست؟ بعد آهنگ رفتن کرد و بدون آنکه بمن نگاه کند آهسته در ریلر گفت: «بششید مزاحم شدم.»

کلاهش را وارونه توی سرش چسبید و مثل کسایی که مرض راه رفتن در حواب را دارند بطرف دررفت. بعد چنانکه کوئی چیزی را فراموش کرده باشد کلاهش را ارسر برداشت، تعظیمی کرد و دوباره گفت «بششید مزاحم شدم.»

آری آن مرد پیر و شکسته در برابر من تعظیم کرد و همین رفتار مؤدبانه او در عین ناامیدی بود که مقاومت مرا خسی کرد. دوباره حس تسرحم بر وجودم غلبه کرد و اشک در چشمم حلقه زد. مگر من میتوانستم آن پیرمرد را که آمده بود دختر خود، یعنی تنها چیزی را که در دنیا عزیز میداشت، بمن پیشکش کند مایوس برگرداندم؟ باید چیزی ناو بگویم و او را دلداری بدهم. پس بدنبال او شتافته گفتم:

«حضرت آقای (ککسفالوا)، خواهش میکنم حرفهای مرا سوء تفاهم نکنید. سزاوارست که شما با اینوضع بروید و باو بگوئید که... این حرف، در چنین موقعی برای حال او واقعاً خطرناک است... و ضمناً حقیقت هم ندارد.»

هنگام بیان این حملات، آن بآن تشویش من بیشتر میشد، چون میدیدم پیرمرد بحرفهایم گوش نمیدهد. دلسردی و نومیدی او را مبدل به توده ای از سنگ ساخته بود. میل دلجوئی از آن مرد ناتوان و سالخورده بیش از پیش در من تقویت یافت و دردنباله کلام خود گفتم:

«حضرت آقای (ککسفالوا) من سوگند یاد میکنم که اینعرف حقیقت ندارد. هیچ چیز بیش از این باعث آزار من نمیشود که به دختر شما (ادیت) اهانتی کنم و یا عملی احمقانه کنم که فکر کند من باو علاقه مند نیستم. سوگند یاد میکنم که هیچکس بیش از من نسبت باو علاقه و محبت ندارد. اینکه او خیال میکند من با نظر بی اعتنائی باو مینگریم خیال بوج و بیپوده است. بلکه برعکس... برعکس... قصدم فقط این است که فعلاً موردی ندارد من چیزی بگویم تنها چیزی که عحالتاً اهمیت دارد این است که او از خودش مواظبت کند و حالش کاملاً خوب بشود.

در این موقع پیرمرد ناگهان روی خود را بطرف من برگرداند. چشمش که تا آن لحظه پیش منجمد و بی فروغ بود، اکنون چون سفیر در تاریکی میدرخشید. پرسید: «بعد از آنکه معالجه شد، چه؟»

من متوحش شدم. فکر کردم که اگر حالا قولی بدهم خود را گرفتار کرده ام. ولی در همان لحظه بخاطر آوردم که تمام امیدهای آن دختر واهی است و باین رودی شفا نخواهد یافت. دکتر (کالدور) بمن گفته بود که فکراعابت را بکنم. تسهائی که باید کرد این است که عحالتاً او را آرام ساخت و دلداری داد. پس گفتم: «وقتی معالجه شد، آنوقت البته من خواهم آمد و از شما تقاضا خواهم کرد که...»

پیرمرد بمن حیره شد. ریشه ای بدش را نتکان در آورد. بعد گفت:

«اجازه میدهید عین اینعرف شمارا باو بگویم؟»

دوباره احساس خطر کردم ولی دیگر برای مقاومت در مقابل نگاه پراشماس او نداشتم. پس گفتم: «آری همین را باو بگوئید.» اینرا گفتم

ودست خود را بطرف او دراز کردم .
چشمان او از شادی برق زد و ارشک حق شناسی پر شد . احساس
کردم دستی که در دست من است با شدتی بیش از پیش می لرزد، بعد پیرمرد
سر خود را خم کرد و من درست بموقع بخاطر آوردم که سابقاً او يك بار
خم شده و دست مرا بوسیده بود. پس به عجله دستم را عقب کشیدم و
دوباره گفتم .

« آری باو بگوئید ، خواهش می کنم بگوئید . بگوئید غصه
نفخورد و بالا تراز همه اینها، او باید هر چه زود برای خاطر خودش و همه
ماشما یابد » پیرمرد با وجد و شغف بی پایان گفت .
آری او باید هر چه زود تر شما یابد. من مطمئنم که او فوراً حاضر
بمسافرت خواهد شد با برای خاطر شما معالجه شود من از لحظه اول
داستم که خداوند شمارا سكم من مرستاده. خیر، خیر، من نمیتوانم از
شما تشکر کنم. خداوند شما اجر بدهد! من الساعه می روم ... نه، خواهش
می کنم بحدودتان زحمت ندهید، من می روم »

بعد با قدمهای سبك و سندی که من تا آنوقت در او سراغ نداشتم
بطرف دررفت و در را پشت سر خود بست. من در اطاق تاریك، تنها ایستادم
و مانند کسی که تصمیم قاطعی بدون فکر قبلی گرفته باشد، کمی بهت زده
و مشوش بودم. بعد از ساعتی گماشته ام نامه برای من آورد که در روی
هبا ن کاغذ آبی رنگ آشنا نوشته شده بود . مضمونش این بود .

« فردا حرکت خواهیم کرد، من نه پاپا قول داده ام حرکات و حرف
های چند روز اخیر مرا بیغشید چون بیم از این که مبادا من تحمیلی بر شما
باشم حواس مرا پریشان کرده بود. حالا من میدانم برای چه و برای که
باید تندتر بشوم. و اکنون دیگر ترسی ندارم فردا هر چه زودتر بمنزل
ما بیایید. هرگز تا این اندازه بایی تا بی منظر شما سوده ام! »
دوست ابدی تو (ادیت)

وقتی کلمه (ابدی) را خواندم رعشه بر بدنم افتاد ، چون این کلمه
کلمه ایست که تا ابد آدم را مقید میسارد. ولی دیگر چاره نبود، یکبار
دیگر حس ترحم بر نیروی اراده من فائق آمده بود و من دیگر بخودم
تعلق نداشتم.

روز بعد هرچه عصر نزدیکتر میشد، اضطراب من زیاد تر میگردد تا بالاخره وقت رفتن فرا رسید و من راه منزل (ککسفالوا) را درپیش گرفتم. (ژوزف) با قیافه ای بشاش و خندان در را باز کرد و گفت: «آه سرکار ستوان آمدید! بهر مایند توی سالن. مادموازل (ادیت) تمام ایندت را منتظر شما بوده اند»

در این موقع (ایلوئا) هم بملاقات من آمد. اونیز شاد و بشاش بود و دست مرا با حرارت و صمیمیت بیسابقه ای فشرد. تمام اهل خانه از نو کرتا ارباب بحدی آن روز بشاش بودند که حدی بر آن متصور نبود. همه از من تشکر میکردند و از تغییر بزرگی که در حال (ادیت) روی داده بود، داستان ها می گفتند. رفتار و گفتار آنها تمام بر سهای مرا بر طرف کرد و حسن اعتماد بنفس را در من تقویت نمود پس با اشتیاق به اطاقی که دیروز با نومییدی از آن خارج شده بودم، وارد شدم.

آه! در آنجا در روی کاناپه، دختری نشسته بود که چنان با بشاشت نگاه میکرد و بحدی فروغ طراوت از چهره اش می تابید که من بزحمت توانستم او را بشناسم. پیراهنی از ابریشم آبی کمربت بر تن داشت که او را جوانتر جلوه میداد. در گیسوان خرمایی رنگش شکوفه های سعیدی میدرخشید و در اطراف جایگاه او بیز سبد های گل چیده شده بود. در آن موقع من سکلی دراموش کردم که آن تخته پوست بعضی را پوشانیده و آن کاناپه رده ان همیشگی اوست. من از دیدار این موجود حدید کاری جز حیرت و تعجب نداشتم چون جسمش بمن افتاد با خوشحالی گفت.

«آه بالاخره آمدی! بیا پهلوی من بشین و حرفی نزن، میخوام چیز مهمی بنویسم.»

من با فراغت خاطر بنسجم دیرا اکنون که او بالحنی حنین دوستانه حرف میزد، اسان دیگر حظور میسواست با رهم ناراحت باشد.

«حالا کمی گوش بده و خواهش میکنم میان حرف من حرف نزنی. من آنچه را که بوپدرم گفته ای، میدانم و همچنین میدانم که توجه مقصودی درباره من داری ناور کن که هر گرسئوال بخواهم کرد که آیا اینکار را! برای خاطر پدرم میکنی و یا برای من و یا از راه ترحم - خواهش می کنه حرف مرا قطع نکنی! من دیگر خود و سایرین را با این فکرها معذب

نخواهم کرد. همین کافی است بدانم که اگر عمر دوباره یافته ام و میتوانم بزندگی ادامه بدهم، فقط و فقط بخاطر وجود تو است.

در اینجا (ادیت) لحظه ای مکث کرد و بعد بسخن ادامه داد: « حالا گوش کن که من از طرف خود چه قولی میدهم، چون دیشب در اطراف تمام قضایا کاملاً فکر کردم. من برای اینکه از وضع جانفرسای فعلی نجات پیدا کنم و مانند سایرین بشوم، تصمیم گرفته ام هرچه دکترها بگویند انجام بدهم و در این راه تا آخرین ذره قدرت خود کوشش کنم. من همه اینکارها را برای خاطر تو خواهم کرد تا تو را وادار به خود گذشتگی نکنم. ولی اگر کارها بروفق مراد انجام نشد - خواهش میکنم حرف مرا قطع نکنید - و من کاملاً بهبودی نیافتم که بتوانم مانند سایر اشخاص راه بروم، آتوبت توترس بخودت راه نده چون در آن صورت من خود بتنهایی آن نارگران را بدوش خواهم کشید. من میدانم که درد دنیا از خود گذشتگی هائی است که انسان نمیتواند از کسی قبول کند مخصوصاً از شخصی که محبوب اوست. بنا براین اگر این معالجه که تمام امید من بآن بسته است، نتیجه نبخشد آنوقت تو دیگر چیزی از من نخواهی شنید و دیگر مرا نخواهی دید. در آن صورت، سوگند یاد میکنم که خود را بتو تحمیل نخواهم کرد چون دیگر نخواهم گذاشت وجودم بر کسی تحمیل شود. حرف من همین بود. حالا خوست دیگر از این مقوله چیزی نگوئیم، چون بیش از چند ساعتی بدهم نخواهیم بود و میل دارم که این لحظات را بخوشی و شادی بگذرانیم »

این صدا، صدای دیگری بود که حالا بامن تکلم میکرد و این چشمها چشمهای دیگری بود که مرا مینگریست، نه آن چشمهای سب آلود و بیمار سابق این عشق، عشق دیگری بود که اونست بمن ابرار میکرد، نه آن عشق بی پروا و پروولع و سجده گشته. من هم با چشمان دگری باو نگاه میکردم و بدون اینکه خودم هم ملتفت باشم، برای اولین بار یک علاقه واقعی نسبت باین دختر نحیف که تا آن حد بامید سعادت آینده دلشاد بود در خود احساس کردم پس بدون آنکه بهمم چه میکنم، صندلی خود را نزدیکتر بردم و دست او را در دست گرفتم

مدتی بهمین حال نشستیم و بدون تشویش خاطر راجع به مسافرت و اتفاقات روز صحبت کردیم و بعد برای صرف شام بسالن غذا حوری رفتیم.

شمعدانهای نقره درز پر پر تو شمعها میدرخشید و گلها چون شعله های رنگین، از گلدانها سر بیرون کشیده بود. پر تو چهل چراغ بلورین از آئینه ای به آئینه دیگر منعکس میشد و خانه ساکت و خاموش چون صدف مدوری که گوهری درخشان در اعماق دل خود بهان کرده باشد، مارا فرا گرفته بود همه حیز دل انگیز تر و بهتر از پیش مینمود. پیرمرد مانند کیشی راست و موقر در آنجا نشسته بود و من (ادیت) و (ایلو) را هرگز تا آن حد حوان و پشاش قدیده بودم همگی در اطراف میز نشسته و بخوردن و نوشیدن مشغول بودیم. خنده مانند مرغی از یک دهان بدیهان دیگر میبیرید. فقط سکوت موقعی برقرار شد که (ژوزف) جامهای مارا ارشامبانی پر کرد و من ار جا برخاستم تا سلامتی (ادیت) جام خود را بنوشم.

(ادیت) در حالیکه با ایمان و اعتقاد بمن نگاه میکرد گفت: «آری، سلامتی - من باید سلامتی پیدا کنم!»

پدرش که دیگر قدرت خودداری نداشت، از جا برخاست و گفت: «خداوند عنایت بفرماید!» عینک او در اثر اشک چشمانش تار شده بود. عینک را از چشم برداشت، آهسته و مادیقت مشغول پاک کردن آن شد. ضمناً دقیقه ای دست خود را از روی شانه من بر نیداشت و منم ناچار بودم با اظهار محبت او پاسخ بگویم، پس بطرف پیرمرد رفتم و او را در آغوش گرفتم. در حینی که او بجای خود بر میگشت، احساس کردم که (ادیت) چشمان خود را بمن دوخته است. لبهایش و کمی میلرزید و من فهمیدم که لبان لرزان او تا چه حد تشنه همان تماس محبت آمیز است، و من ختم شدم و بوسه ای از دهان او را بردم.

این بود مراسم نامزدی ما! من لبان او را از روی اختیار بوسیدم. بلکه يك قوه آبی مرا ناینکار و ادا داشت. این بوسه من بدون اطلاع و اراده من بود. ولی از این کار خود که فقط نشان کوچکی از محبت بود پشیمان نشدم؛ زیرا دیگر ایندهمه اوسینه پر حوش و خروش خود را وحشیانه بمن نچسبانید و مرا ارشدت شادی و شمع سخت در چنگال نگرفت، بلکه لبانش لبان مرا با تواضع و مروتی پذیرفت، مانند کسی که هدیه نفیسی را پذیرد. سایرین هم همگی ساکت بودند. ناگهان تماس دست های (ادیت) را روی دستهای خود احساس کردم و این جمله را از دهان او

شنیدم: «دست‌های را يك لحظه بن بده!» نیدانستم او چه کار می‌خواهد بکند. در این هنگام، جسم صاف و سردی در انگشت چهارم من لغزید - و آن يك حلقه انگشتری بود. من بآن حلقه نگاه نکردم و فقط دست او را گرفتم و بوسیدم.

در آنشب من خدا بودم و دنیائی خلق کرده بودم که پراز نیکی و عدالت بود؛ من يك فرد بشر خلق کرده بودم که پیشانی‌ش مانند سپیده، بامدادی میدرخشید و رنگین‌کمانی‌آزشادی در چشماش منعکس شده بود. من خوانی از نعمت گسترده بودم و بمیوه‌ها و شراب و خوراك، طعم و گوارائی بخشیده بودم. من آن اطاق و قلب ساکنین آنرا پرفروغ ساخته بودم. چهلچراغ هم چون خورشید نابان در جامها منعکس شده بود.

در آنشب من خدا بودم، ولی از فراز تختی رفیع بمخلوقات و شاهکارهای صنع خود نگاه نمیکردم، بلکه با مهربانی و ملاطفت بین آفریدگان خویش نشسته بودم و قیامه آنها را از پس ابرهای سیمگون خود مشاهده میکردم. در طرف چپ پیرمردی نشسته بود؛ پرتو لطف و محبت من چین‌های پیشانی او را زایل و ظلمت چشمانش را محو ساخته بود. در طرف راست دختر جوانی نشسته بود که وقتی اهللیج و اسیر بندوزنجیر بود ولی حالا پرتو بازگشت نندرستی در چهره‌اش میتابید. من با نفس لبهای خود، او را از دورخ بیم و هراس خارج و در بهشت عشق و امید وارد کرده بودم.

چون سرشب بیایان رسید، بعزم خدا حافظی از جا برخاستم ولی برای اولین بار، فکر جدا شدن از (ادیت) مرا ناراحت کرد و مانند عاشقی، وقت وداع را با این دختر، بتأخیر مینداختم. ولی چون دیروقت بود فقط دستهای خود را بگردن او انداختم و لبان او را بوسیدم.

در حین بوسیدن (ادیت) نفس خود را حبس کرد، گوئی میخواست برای همیشه حرارت نفس مرا حفظ کند. بعد از این مراسم خدا حافظی باتفاق (کنکسفالوا) بطرف در حرکت کردم.

من وارد سالن شدم و در آنجا (روزف) کلاه و شمشیر مرا بدست گرفته در انتظار بود. کاش زود تر رفته بودم؛ ولی پیرمرد نمیتوانست دل

بجدا ئیم بدهد یکبار دیگر دست مرا گرفت و بازوان مرا نوازش داد و چندین بار اظهار تشکر کرد. من هم دوسه دفعه دست او را برسم خدا حافظی فشردم ولی او همچنان نشکرات خود را نثار من میکرد و من که اسیر ترحم خود شده بودم، بوقف کردم و نیروی آنرا نداشتم که خود را از دست او خلاص کنم.

در این موقع از جانب دری که يك لحظه پیش خارج شده بودیم همه و داد و قال شنیدیم من بدقت گوش دادم و با بیم و وحشت متوجه شدم که (ادیت) و (ایلو) مشغول مشاجره هستند (ایلو) میگفت: «خواهش میکنم حرکت نکن و سر جایت بشین.» ولی (ادیت) با عصبانیت میگفت: «مرا ول کن! مرا ول کن!» بعد ناگهان صدای منحوس تق! تق! عصاهای (ادیت) بگوش رسید. حدایا نکند که او بدون کمک (ژوزف) بدسال من آمده باشد! ولی صدای تق و تق! هر لحظه تندتر میشد. بالاخره دسته در بحرکت درآمد و در پشت باز شد.

آه چه منظره وحشتناکی! (ادیت) در حالیکه هنوز در اثر تپلهای خود نفس میزد، بچهارچوب در تکیه داد. با دست چپ کنار در را محکم گرفت تا بعدالش بهم نخورد و با دست راست عصاهای خود را سخت نگاهداشت و بعد قل از آنکه (کسمالوا) و (ژوزف) بخود بیایند (ادیت) در حالیکه لبان خود را میگزید، گوئی خود را برای کار بسیار سختی آماده میکرد، و در حالیکه با حسمان سوران و ار حده در آمده بن خیره شده بود، فشاری به چهارچوب در زد و بدون تکیه به عصا، طرف من آمد. سس دوباره لبان خود را گزیده يك پا بجلو گذاشت و پای دیگر را در عقب آن زمین کشانید. بدش دوا تر این حرکت تسنج آمیز که شباهت به حرکت عروسک خیمه شب بازی داشت بچپ و راست بوسان میکرد ولی راه میرفت راه میرفت و چشمت فقط بمن دوخته بود. راه میرفت، گوئی سیمهایی با مر می او را بجلو میراند، دندان هایش را سخت بدلاش فشار میداد، سیمایش بطور دردناکی هم رفته بود و اندامش مانند کشتی طوفان ردهای با نظرف و آنطرف کج و راست میشد ولی با این وجود رای اولیس مرته بدون تکیه بجو بدستی و کمک کسی راه میرفت! آری اعجاز اراده به اعضای مرده اوجان بخشیده بود. هیچ پرسکی تاکنون بموانسته است برای من شریح

کنند که چگونه آن دختر مفلوج و علیل توانست آن روز راه برود و من هم نمی توانم آن منظره را درست ترسیم کنم، چون ما همگی در جای خود خشک شده بودیم، حتی (ایلوونا) هم فراموش کرد که بدنبال او برود و مراقبش باشد. (ادیت) آن چند قدم را تلو تلو خوران طی کرد، گویی يك طوفان درونی او را بجلو میکشاند. حالا دیگر او کاملاً بمن نزدیک شده بود و دست های خود را که تا آنوقت مانند بال بدو طرف خود گسترده بود، مظهرانه و مشتاقانه بسویم دراز کرد. چهره درهم او باتیسمی پر سرور و شغف، بار و آرام شد. فقط دو قدم، نه، يك قدم دیگر باقی مانده بود! (ادیت) آنقدر بمن نزدیک شده بود که میتوانستم نفس او را از زیر لبانش احساس کنم. ولی در این هنگام حادثه شومی روی داد. (ادیت) دست های خود را پیش از موقع نامید اینکه من او را در آغوش خواهم گرفت، بجلو انداخت و در نتیجه این حرکت، تعادلش بهم خورد و رابوهایش مثل اینکه با داسی قطع شده باشد، بهم تاشد. دخترک در جلوی پای من بر زمین افتاد و من در اثر وحشتی که بر وجودم غلبه کرده بود بجای اینکه پیش بروم و او را در بر خاستن کمک کنم بی اختیار خود را عقب کشیدم.

ولی (ککسفالوا) و (ایلوونا) و (ژوزف) هر سه بكمك او شتافتند و او را از روی زمین بلند کرده واد سالن بیرون بردند. در آن يك لحظه پرده شادی و شمعهای که از او ائل شب تا آهنگام در جلوی چشمام آویخته شده بود، بکنار رخت و دريك چشم بهمزدن تمام قضایا در لباس حقیقت در نظرم مجسم شد. من میدانستم که درد آن دختر بیچاره هرگز درمان نخواهد شد. آری معجزه ای که آنها ارمن انتظار داشتند نتحقق بیوست من دیگر خدا سودم، بلکه موحودی ضعیف و قابل ترحم بودم که ضعف و جیم جز زیان، و ترحم جز هلاکت و بدبختی چیزی بیار نیاورده بود. دیگر نیروی آنرا نداشتم که بروم، بیالین او بنشینم، ار او دلجوئی کنم و راه رفتنش را تمجید و تعریف کنم. پس بدون آنکه بهمیم چه میکنم، کلاه و شمشیرم را برداشتم و برای سومین و آخرین بار مانند جایتکاری از آن خانه گریختم.

حسن می کردم که نزدیک است خفه شوم آیا هوای بین درختان آنقدر خفان آوراست و یا آنچه شراب هائی که من نوشیده ام ؟ بیم تنه افسری سخت بیدم چسبیده بود ؛ بقیه ام را باز کردم و میخواستم بیم تهرامم از تن درآورده بدور بیدارم ، چون خیلی بروی شاه هایم سگینی میکرد . خوب حالا بکجا بروم ؟ همه حا میروم جز منزل خودم ، یعنی آن اطاق خلوت و ساکنی که در آن باید با این افکار مشوش و هولناک تنها بمانم . بهترین کار آنست که چند گیلاس دیگر مشروب خنک بنوشم عجب ، کافه (راتور پلاتز) هنوز باز است ؛ بوری اریس پرده های پشت پنجره آن دیده می شود . پس بروم کیلاسی مشروب سرد بنوشم .

همیشه وارد کافه شدم دیدم رفقاء کوش تا گوش بسته اند ولی چرا ایضا در بمن نگاه میکنند ؟ چرا صحبت خود را یکدفعه قطع کردند ؟ حتما سری در کار است . میخواستم آنها را ندیده گرفته برگردم اما دیگر کار از کار گذشته بود و مرا دیده بودند ، بنابراین با اکراه بطرف میز آنها رفتم و یکی از صندلی ها را جلو کشیده گفتم « احاره میدهید ؟ » (یویری) ناامتح بمن نگاه کرد و گفت « رفقاء ، سم چه میگوئید ؟ آقا میفرمایند احاره می دهید ؟ آیا میان دوستان هم اینچنینها هست گرچه بعد از این (هومیلر) این انتظارها را ناید داشت »

ناخنس می خواست مرا ریشخند کند ، چون سایرین هر کدام خنده شیطنت آمیزی رد و بدل کردند . آری ، حتماً زیر کاسه نیم کاسه ایست . معمولاً هر وقت یکی از ما بعد از سمه سب برمی داشت رفقاء هاراها ستوال اراو میکردند ولی امشب هیچکدام من چیزی از معموله من نگویند و همه ناراحت ، خرمیانه اند (یویری) « سم تکیه داد و پرسید - احاره می دهی بته سربك میگوئیم ؟ »

- برای چه موضوع ؟

- رفیق داروسارت که الساعة از اینجا خارج شد ، میگفت پیش خدمت منزل (یکسفالوا) با تلفن با و حبر داده که عهد نامزدی بین تو و آن . . که دختر خانم سمه شده .

یکدفعه نگاه تمام حاضرین موج می شد . دو ، سه ، چهار ، شش ، هفت ، ده ، بیستم ، صد ، میباشتم که اگر آنچرفه را تایید کنم فریاد

سوت و شوخی و حرفهای نیشدار و تبریکات طعنه آمیز با آسمان بلند خواهد شد خیر ، من نمیتوانستم این خبر را در حضور یکمده لوده و مسخره تصدیق کنم و گفتم :

— خیر مزخرف گفته .

ولی این تکذیب من برای قانع کردن آنها کافی نبود . (فرنیچ) دستی بشانه من زد و گفت :

«(تونی) راست بگوییم این خبر حقیقت دارد یا نه ؟»

من بی تامل گفتم . «نه ، يك كلمه اش هم حقیقت ندارد !»

لحظه ای سکوت برقرار شد و همه با تعجب و یأس بیکدیگر نگاه کردند . سرانجام (فرنیچ) آرنج خود را بر روی میز تکیه داد و پیروزمندانه گفت .

— دیدید گفتم دروغ است ! آخر من (هوفیلر) را از جیب های شلوارم بهتر می شناسم ! فردا صبح هم خدمت آن داروساز شپشو خواهم رسید تا دیگر این جور چردها را بشت سررقای ما نگوید و بیک شخص محترم و آبرومند لکه نچسباند ؛ واقعاً من خیلی خوشوقتم از اینکه این خبر حقیقت ندارد والا ما و تمام هنك بدنام میشدیم

بلافاصله حاضرین هر کدام بیک طرز با آب و تاب تمام شروع به تعریف من و بدگویی از خانواده (کنکسفالوا) کردند.

یکی گفت : «آخر آدم برود با دختر يك رباخوار که تا حالا چندین نفر بخود نمائی و درفشانی را با بیرنگ و دغلبازی بروز سیاه نشانده ، وصلت کند؟ واقعاً جای تأسف است که اجتماع باین قبیل اشخاص اجازه میدهد که با حيله و افسون پول جمع بکنند و برای خود املاك و القاب بخرند!» دیگری گفت : «(هوفیلر) ، من میخواهم در کارتو مداخله کنم ، ولی اگر عقیده حریح مرا بخواهی ؛ من از همان ابتداء به آمد و روت زیاد تو با آن خانواده چندین موافق بودم . ما اسرها باید اول ببینیم اشخاصی که افتخار آشنائی و آمد و روت با ما نصیبشان میشود چه کاره هستند . ما باید تاحدی حوددار باشیم و با اشخاصی که خوب نمیشناسیم ، معاشرت نکنیم .»

همه با حرارت و هیجان صحبت میکردند ، داستانهای عجیب و غریبی در باره پیرمرد میگفتند دخترش را وسیله تمسخر و تفریح خود قرار داده بودند و من ساکت و بیحرکت در آنجا نشسته بودم . تعریف و تمجید و

تلسوزیهای وحشیانه آنها بعدی بر من گران آمد که میخواستم فریاد بزم : « نفس کشیفتان را قطع کنید! یا بگویم ، دروغگو من هشتم! داروساز حقیقت را گفته! » ولی میدانستم که دیگر کار گذشته می بینم که باسکوت خود خیانتی به (ادیت) معصوم میکنم و آرزو میکردم که کاش زمین بار میشد و مرا بدرون خود میکشاید! میخواستم خود را نابود کنم. میدانستم بکدام طرف متوجه بشوم و نمیدانستم دستهایم را که هر لحظه ممکن بود بالرش خود رسوایم کنند ، در کجا مخفی کنم . بالاخره مانند دردی آهسته از جا برخاستم و از کافه خارج شدم .

تا آن موقع هیچگاه تکلیف من مثل آن شب روشن نبود میدانستم مرگب چه عملی شده ام و میفهمیدم که حالا چه وظیفه ای دارم . ساعت ده شب . یاد حتری عقد نامزدی بسته و سه ساعت بعد آن را تکذیب کرده بودم . در حضور هفت نفر شاهد ، یعنی يك سراوان ، دو ستوان يك ، يك پزشك و سه ستوان دو ، در حالیکه انگشتر نامزدی هنوز در دستم بود ، رسا دادم که برای دروغ ناجوانمردانه ای که گفته بودم ، از من تنجید کسد فردا تمام هنگ از اقتضای که بهار آورده ام ، آگاه خواهند شد و دیگر نخواهم توانست پاگون سر سازی بردوش داشته باشم آن چند دقیقه بزدلی و بی شهامتی کار مرا خراب کرده بود و تنها چاره کار من يك تپانچه بود .

حتی هنگامی هم که در کافه بسته بودم ، این موضوع بر من بخوبی روشن بود که فقط يك راه برای اعاده شرافت من وجود دارد و آن هم انتحار است . فوراً در فکر خود تربیب تمام کارها را دادم . ابتداء نامه ای به والدین خود بنویسم و از تأثیری که برای آنها تولید کرده ام پوزش بخواهم بعد کبلاً از (فرنچ) خواهش کنم که با دارو سارستیزه نکند ، چون بامرک من موضوع خاتمه خواهد پذیرفت . نامه ای هم به مرمانده هنگ نوشته اراو تقاضا کنم که مراسم تشییع حصاره من نادلی برگذار شود و ضمناً وصیت کنم که مراد (وین) بھاك سپارند و هیچکس نمایندگی از طرف هنگ در مراسم تدفین من شرکت نکند و میل ندارم که حتی دسته گلی هم بر مرزا من بگذارند . بعد چند سطری هم به (ککسعالوا) بنویسم که مراسم مهر و علاقه مرا به دخترش ابلاغ کند و باو بگوید که رباب در فکر من نباشد آنوقت اطاقم را مرتب سازم ، صورتی از قروضی که برفقاء داشتم بپیه و

وصیت کنم که اسبم را برای پرداخت بدهی هایم بفروشند، جامه و ساعت را بگماشته ام بدهند و انگشتری و قوطی سیگار طلا را برای (ککسفالوا) پس بفرستند.

کارها همه سامان یافته بود و من فقط میبایستی از صحن حیاط سر باز خانه عبور کرده از سه پلکان بالا بروم. بعد در اطاق را بروی خودم بیندم و بشام این بدبختی ها حاضرم. بندهم اما بعضی اینکه بمداخل تارک حیاط نزدیک شدم، سیاهی مردی در آستان در چشمم نمودار شد. پیش خود فکر کردم که شاید این شخص یکی از همقطاران باشد که قبل از من وارد شده شده و حالا خدامیداند که تا چند ساعت مرا باوراجی خود معطل خواهد کرد. ولی لحظه ای بعد باحالی پر از سگرایی و شویش شاهه های مراح فرماید هتک را تشخیص دادم. قصد داشتم او را ندیده انگاشته راه خود را در پیش بگیرم ولی او از ناریکی بیرون آمد و مالحن خشنی گف

« ستوان هوفیلر ! »

من پیش رستم و مقابل او بحال خردار ایستادم و او نگاه تند و تیزی بسر ما پایم انداخت و گفت:

« گویا این هم بتازگی بین آقایان دسم شده که کت های شان را اینطور ولنگ و بار پیوشند شما ها خیال میکنید که چون بعد از نیمه شب است ناید مل حوگ توله داری که پستانهایس را روی زمین میکساید، در محیط سربازی پرسه زنید؟ من این عمل را نمی - سم و اسطار دارم که افسر های ریه دسم حتی بعد از نیمه شب هم که از محوطه خارج میسوند لباسها سار مرتب باشد فهمیدی؟ »

من پاشنه چکمه ها را بهم کوبیده گفتم: « بلی، جناب سرهنگ! » سرهنگ با نگاه تحقیر آمیزی بر من و بطرف دیگران رعت و من هم خون دیده آخرین حرمی که دورند - و د میسموم سر دس و اهانت است، عصایم شد بی اختیار بدسال از دویدم. اگر خا خودم میدانسم که این رفتار خیلی بی مورد و ابلهانه است. اما این یکی از حالات غیر طبیعی و بیمعنی انتحار کنندگاسب که ده دقیقه قبل از مرگ میخواهند تا سر حد امکان مرتب و بانزاک زندگی را ترك گویند. صورت خود را میترانند و زیر جامه تمیز (برای که) در بر می کنند. حتی سنبده ام که زنی قبل از آنکه از طبعه چپاوی عمارتی خود را زمین پر ناب کده، چهره اش را به برین طرزی آرا -

وگیسوانش را فرزده و با گرانها ترین عطرها خوشبو ساخته بود. حالا هم همین قوه آنی (که عقل ومنطق از توجیه آن عاجز است) مرا بجلو میکشاند.

محققاً سرهنك صدای پای مرا شنیده بود چون ناگهان روی خود را برگرداند و چشمان نافذ خود را بمن دوخت. من در دو قدمی او توقف کردم و با صدای لرزانی گفتم: «جناب سرهنك معذرت میخواهم، اجازه میفرمائید چند کلمه با سرکار صحبت کنم؟»

با تعجب پرسید: «چه، حالا. ساعت يك ونیم بعد از نیمه شب؟» سپس با خشم چشم بصورت من انداخت خیال میکردم که الساعه فریادی بسم خواهد کشید، ولی حتماً از چهره ام حالی نمودار بود که او را ناراحت ساخته بود، چون پس از آنکه چندین دقیقه سراپای مرا با چشمان تیز خود و رانداز کرد، با صدای غرش مانندی گفت:

«بدکار و باری نداریم! بسیار خوب، پس زود بیا باطاق من بخودت بیجنب!»

سرهنك در اطاقش را با کلید باز کرد و من بدنبال او داخل شدم. اثنایه اطلاق او عبارت بود از يك تخت خواب، دو تمثال رنگی از امپراطور و ملکه، چهار یا پنج عکس قاب شده از باررسیها و ضیافتهای هنگی، يك جفت شمیر و دو طبا نچه ترکی - همین و بس

سرهنك چندین بار سیلهای خود را بشدت تایید و بالاخره بدون اینکه جائی برای نشستن بمن نشان بدهد گفت:

- راحت باش (بعد از کمی مکث) خوب حالا برویم سر مطلب اما باید صاف و پوست کنده صحبت کنی و در لفاظیه حرف نزنی بگو ببینم که گرفتاری تو يك موضوع مادی است یا پای زنی در میان است؟

- خیر، موضوع مادیات در بین نیست؟

- پس پای زنی در میان است؟ چرا شما مردم خودتان را راحت - نمیکذارید؟ مگر دنیا قحط زن است که شماها اینقدر کار را بخود سخت میگیرید؟ خوب، حالا موضوع از چه قرار است؟

من جریان نامزدی خود را با دختر (ککسفالوا) و افکار آنرا با فاصله

نه ساعت در حضور همقطاران باختر بار برای او بیان کردم ضمناً توضیح دادم که تصور نفرمائید که غرضم از این حرفها اینست که عمل ناشرافتمندانه خود را کوچکتر از آنچه هست وانمود کنم. بلکه برعکس آمده ام بهیچا بعالی که افسر مافوق من هستید بطور خصوصی اطلاع بدهم که من از تکلیفی که در مقابل این عمل زشت و ننگین خود بگردن دارم، بخوبی آگاهم. من بوظیفه خود آشنا هستم و برای انجام آن کاملاً آماده ام.

- این مزخرفات چیست؟ عمل ناشرافتمندانه یعنی چه؟ چه تکلیفی داری؟ همه این حرفها بیمعنی است! میگوئی با دختر (ککسفالوا) عقد نامزدی بسته ای، من آن دختر را یکبار دیده ام البته دختری چلاق و ناقص الخلقه است، ولی در اینکار عیبی نمی بینم. چه بسا اشخاصی که این جور وصلت ها را کرده اند و کسی نتوانسته عیبی بر آن ها بگیرد. در اینجا سرهنک بمن نزدیک تر شد و گفت:

یا یا نکنند که به دخترک حرفی بشوخی زده باشی که منجر پیش آمد سوئی شده؟

من پاشنه های چکمه را بهم زدم و گفتم:

- جناب سرهنک اجازه فرمائید^{۱۱} با کمال احترام بعرضتان برسانم که من این دروغ، یعنی تکذیب نامزدی خود را، در حضور هفت نفر از افسران هنگ در سر میز کافه گفته ام. من در اثرفقدان شهادت و ضعف نفس بهمقطاران خود دروغ گفته ام. فردا ستوان (هالیچک) داروساز که راوی این خبر کاملاً صحیح بوده نزاع خواهد کرد و آنوقت تمام شهر خواهند فهمید که من در حضور همقطاران خود دروغ گفته و ارتش را ننگین کرده ام.

- گفتی اینکار در کجا صورت گرفته؟

- در سر میز کافه.

- گفتی در حضور همقطاران؟ همه آنها شنیدند؟

- بلی جناب سرهنک.

- داروساز میدانند که تو این خبر را تکذیب کرده ای؟

- فردا او و تمام شهر خواهند فهمید.

سرهنک چنان بشدت سبیل های خود را می کشید و می تابید که گفتی میخواست آن ها را از ریشه بکند. تشخیص میدادم که مغز او در پس پیشانی کوتاهش بشدت مشغول کار است و در حالیکه دست هایش را در پشتش گذاشته

بود، از اینسو بآنسوی اطاق شروع بقدم زدن کرد. بالاخره در جلوی من ایستاد و گفت:

- خوب حالا کاری که تو میخواهی بکنی چیست؟
- من تنها یکراه در پیش دارم و سرکار آنرا میدانی و فقط آمده‌ام باشما وداع کنم و بانهایت احترام تقاضا نمایم که مراقبت فرمایند بعدا کارها پیرو صدا رو براه شود. من مایل نیستم که هنگی بخاطر من تنگین بشود.
- این حرفها چرند است! کاملاً مزخرف است! حیف نیست که جوانی متین و تندروست و نجیب مثل تو برای خاطر موجودی چلاق مثل آن دختر، دست بچنین کاری بزند؟! تصور می‌کنم آن پیرمرد روباه صفت بطوری ترا در تنگنا گذاشته که توانسته‌ای از چنگالش رهایی پیدا کنی. بسیار خوب، من برای آنها که ذره‌ای اهمیت قائل نیستم اما اینکه رفقای تو و آن داروساز کثیف باخبر شده‌اند البته تا اندازه‌ای کار را خراب کرده. اینرا گفتم و بعد با شدتی بیش از پیش شروع بقدم زدن در طول و عرض اطاق کرد و بالاخره روبروی من توقف نموده گفت:

- پس حالا گوش بده. این قبیل کارها را باید هر چه زودتر چاره کرد و الا اگر خبرش در همه جا پراکنده بشود، کار از کار میگذرد. حالا اول بگو بینم چه اشخاصی از هنگ در آنجا حضور داشتند؟
من اسامی حاضرین را گفتم و سرهنگ دفتر یادداشتش را از جیب بیرون آورده نام آنها را یادداشت کرد و گفت:

- بسیار خوب چاره اینکار آسانست. فردا من بهره‌مت نفر آن‌ها دستور خواهم داد که قبل از ورود به میدان رژه، خود را بمن معرفی کنند. وای به حال کسیکه بعد از توصیه من يك کلمه از حرف های تو را حتی در خاطر خودش نگاه بدارد! حق آن داروساز کثیف را هم خودم کف دستش خواهم گذاشت. حالا راستش را بگو بینم قبل از آنکه این دسته گل را بآب بدهی دمی هم بغمره زده بودی؟
من از سرم سرخ شدم و گفتم:

- بلی، قبل از آنکه از هنگ خارج بشوم چند گیلانی کنیاك نوشیده بودم و در منزل آن‌ها هم سرشام و شراب زیادی خورده بودم و لی....
اسطار داشتم که از این حرف سرهنگ آتشی بشود اما برخلاف انتظار

من ، قیافه او بازشد و خنده بلندی سرداد و گفت :
- بسیار خوب ، بسیار خوب ! پس در اینصورت چاره کار آسان است .
من بر قنایت خواهم گفت که تو پاتیل بودی و عفلت سر چا نبوده ! آیا بنظر
تو اینراه از همه راهها بهتر نیست ؟ خوب حالا موضوع اول حل شد .
من از اینکه سرهنك مقصود مرا درست نفهمیده بود سخت عصبانی
شدم . ابله خیال میکرد من از ترس باو متوسل شده ام و میخواهم او مرا
از يك گرفتاری نجات بدهد . خدا یا چرا او مقصود مرا نمیفهمد ؟ پس بهال
خبردار ایستاده گفتم :

- ببخشید جناب سرهنك ، تا آنجا که پای من در میان است این فکر
چاره کار را نمیکند . من میدانم مرتکب چه عملی شده ام و اینرا هم میدانم
که دیگر روی نگاه کردن بصورت اشخاص شرافتمند را ندارم و ادامه
زندگی دیگر برایم مقدور نیست !

سرهنك فریاد زد : « خفه شو ! - آه معذرت میخواهم - آخر جان من
بگذار با خیال آسوده فکر کنیم و این قدر وراجی و پرچانگی نکن ! من
تکلیف خودم را بهتر میدانم و احتیاج ندارم که تو بن درس بدهی ! عزیز
من ، اینمطلب اول بود حالا برویم سرمطلب دوم : فردا صبح تو بایستی از
این شهر خارج بشوی و حتی يك روز دیگر هم در این جانیانی و الا
این قضیه در تمام شهر دهن دهن خواهد گشت و هر کجا بروی از تو
سوالاتی خواهد شد و من خوش ندارم کار باینجا بکشد . از فردا تو بگردان
احتیاط (چاسلو) منتقل میشوی . من خودم حکم انتقالت را مینویسم و ترا
بفرمانده گردان آنجا معرفی میکنم . تو و گماشه ات باید امشب اناثیه تان
را جمع کنید و فردا صبح خیلی زود یعنی موقعیکه هیچیک از افراد هنك
نتواند شما را ببیند از سربازخانه خارج بشوید ، فهمیدی ؟

من با يك لعن سرد و خشك نظامی جواب دادم :

- بسیار خوب جناب سرهنك !

ولی در دل گفتم : « بگذار اینمرد که احبب هر چه دلش میخواهد -
بگوید . من کار خودم را صورت میدهم »
سرهنك نزدیکتر آمد و گفت : « فراموش نکنی ، فردا ساعت پنج
و نیم صبح . ضمناً اگر احتیاج به چیزی داری بگو . »

- غیر متشکرم ، جناب سرهنك .

- بسیار خوب . خدا حافظ . فردا ساعت پنج ونیم .
من مثل کسی که آخرین دیدار را بایکی از آشنایان خویش بکنند
بسرهنك نگاه کردم . میدانستم که او آخرین شخصی است که در عالم زندگی
با او صحبت میکنم . پس باها را بهم گوییدم و از اطاق خارج شدم .
ولی حتی آن پیر مرد ابله و کودن هم چیزی از مطلب دستگیرش
شده بود . حتماً در نگاه یاطرز راه رفتن من آثاری بود که تولید بدگمانی
میکرد ، زیرا سرهنك با صدای خشنی گفت : «عقب گرد ، هوفملر»
من عقب گرد کردم . سرهنك درحالی که ابروان خود را بالا کشیده
بود ، نگاهی بسر تا پای من افکند و بالحنی جدی و درعین حال ملاطفت
آمیز گفت :

- پسر جان ، من از این حالت قیافه تو زیاد خوشم نمیآید . گمان
میکنم میخواهی مرا گول بزنی . حتماً نقشه پلیدی داری ! ولی من نمیخواهم
و نمیکذارم که تو بر سر این قضیه دست بکار جاهلانه ای بزنی . . . من میل
ندارم . . فهمیدی ؟

- سیار خوب ، جناب سرهنك !

- بس است ! تو نمیتوانی بمن نیز يك بزنی ! دستت را پیش بیاور !
دستم را بطرف سرهنك دراز کردم و او محکم آن را در دست
گرفت و گفت :

- (هوفملر) ، حالا بمن قول شرف بده که امشب کاری برخلاف
بدای عقل نکنی ! قول شرف بده که فردا ساعت پنج ونیم به (چاسلو)
عازم بشوی !

- قول شرف میدهم ، جناب سرهنك .

- هان ، حالا درست شد . من از این میترسیدم که مباداتو در این
حیص و بیص ، بلانی سرت خود بیاوری ! آدم از کار شما جوان ها سر در نمی
آورد ! همیشه شتابزده اید و میخواهید کارها را و لو باطبیانچه هم شده فوراً
خاتمه دهید . این جور پیش آمد ها را آدم علاج میکند . خواهی دید که هیچ
سروصدایی از این قضیه بلند نمیشود . واقعاً حیف نیست که جوانی شایسته
و ارآسته مثل تو به چوبلانی بسر خودش بیاورد !

من که از بیست پنج سال عمر خود ، پانزده سال آنرا در دانشکده
امری و بقیه را در ارتش گذرانده و باطاعت کور کورانه از اوامر ما فوق
خو گرفته بودم ، از لحظه ای که امر سرهنگ را شنیدم ، از خودم مطلقاً
رای و اراده ای نداشتیم ، دیگر فکر نمیگردد و فقط اطاعت میکردم مغزم
تنها این فکر را ضبط کرده بود که فردا صبح ساعت پنج و نیم حاضر به حرکت
خودم را سرهنگ معرفی و تا آن موقع تمام لوازم سفر را آماده میکنم .
گذاشته ام را بیدار کرده گفتم که دستور صوری داریم فردا صبح بطرف
(چاسلو) حرکت کنیم . با زحمت زیاد موفق شدیم خود را در سر موعد
آماده کنیم و من درست سر ساعت پنج و نیم در اطاق کار سرهنگ برای وصول
احکام و اوراق مربوطه حاضر شدم ، و مطابق دستور او بدون آنکه کسی مرا
بیند سر باز خانه را ترک گفتم

با اولین تکان قطار ، آن سستی و گیجی که بروجودم عارض شده
بود ، از میان رفت و همینکه شروع به مرور حوادث شب گذشته کردم ، تمام
آن امکار و خاطرات با سرعت مرا وای دوباره بهرم هجوم آورد آری ،
من اراده کرده بودم که نزدیکی خاتمه بدهم و شخصی طایفه را از دستم
دروده بود . فکر میکردم شاید همین الساعه همقطاران من رو -
روی سرهنگ ایستاده بشرافت خود سوگواری می کنند که حتی يك كلمه
از آن ماجرا را کسی ابراز نکنند . منتهای این امر مرمانده هنگ ، درامکار
باطنی آنها سست بمن تغییری نخواهد داد و محققاً خواهند فهمید که من
نامردانه از معرکه گریخته ام . حالا درست ساعت هفت است . (ادیت) الساعه
از خواب بیدار میشود و اولین فکرش درباره من است . بعد از ظهر انتظار
مرا خواهد کشید و هیچکس نیست که او را از ماجرای آگاه کند از طرفی
من حتی چند کلمه ای هم با و ننوشته ام . لابد بهنگ تلمس خواهد کرد و با و
خواهند گفت که من از آنجا منتقل شده ام و او یعنی این خبر را خواهد فهمید .
بدتر از همه اگر از قضیه یومی برد آنوقت ... در این موقع قناره (کادور) در
نظم مجسم شد که از پس عیب خود باحالتی تهدید آورنده بنگاه میگرد
و میگفت : « این عدل در حکم جنایت است ! قتل رس است » و بلافاصله
روی آن ، تصویر دیگری منعکس شد و آن تصویر (ادیت) بود که خود را

بمعجز آویخته و منظره انتحار و پرتگاه نیستی در چشمانش نمایان بود .
پس من باید در اولین ایستگاه ، تلگرافی باوزنم یا پیغامی بفرستم
که مبادا در حال نومییدی دست بکار چاره ناپذیری نزید . خوشبختانه در
(وین) دوساعت برای انجام این کار وقت داشتم ، زیرا قطار تاظهر حرکت
نمیکرد .

چون بایستگاه رسیدیم حمامه دان های خود را بگماشته ام سپردم و ماو
گفتم که بکراست بایستگاه شمال غربی برود و در آنجا منتظر من باشد و
از آنجا در شگه ای گرفتن و دم منزل (کاندور) پیاده شدم . باز همان کلفت
شلخته ظاهر شد و با لهجه غلیظ خود گفت :

«دکتر منزل نیست .» پرسیدم : «پس ممکن است باخانم آقای دکتر
صحبت کنم ؟» گفت : «بگذارید بروم ببرسم .»

من در همان اطاق کدائی مدتی بانتظار ایستادم تا بالاخره در باز شد
وزن نابینای دکتر در آستان در ظاهر گردید و پرسید :

- آه ، سر کارستان شما هستید ؟
من تعظیمی کردم (بز ناپینا !) و گفتم :

- بلی .

- من میدانم که دکتر وقتی بیاید و بفهمد شما تشریف آورده اید
و او در منزل ننوده خیلی اوقاتش تلخ میشود ولی اشاء الله بتوانید کمی صبر
بکنید . دکتر منتها تا یک ساعت دیگر می آید

- خانم ، متأسفانه نمی توانم صبر کنم . اجازه میفرمائید یادداشتی

برای دکتر بنویسم ؟

- بلی ، فرمائید روی آن میز . (سمت میز تحریر اشاره کرد)

من با عجله یادداشتی در پنج صفحه برای (کاندور) نوشتم و از او
خواهش کردم که مورا (زیر این کلمه را سه بار برای تأکید خط کشیدم)
بمنزل (ککسوالوا) برود . در آن یادداشت ما نهایت احصاء و صراحت
تمام قضایا را برای او نوشتم و حتی این را هم کتمان نکردم که قصد انتحار
داشته بودم ولی فرماده هك برخلاف میل خودم ، مرا از مرك نجات داده .

در پایان یادداشت خود نیز این جملات را افزودم :

« تا این لحظه من فقط در مکر خود بوده ام و تازه حالا می فهمم که

با رفتار خود دارم هستی موجود معصومی را تسلیم فاجعه بزرگی میکنم . . شما باید فوراً بآنجا بروید و حقایق را بآنها بگوئید . اگر با وجود ضعف نفسی که من از خود نشان داده‌ام ، (ادیت) مرا عفو کند من عقد نامزدی خودمان را بیش از پیش مقدس و معتبر خواهم شمرد و چنانچه اجازه دهد ، با او بسویس خواهم رفت ، خدمت در ارتش را ترك خواهم گفت و مادام العمر نزد او خواهم ماند ، خواه باین زودی معالجه بشود و خواه اصلاً بهبودی نیابد . من برای جبران نامردی و دروغ خود ، حاضرم هر کاری که در حیطه امکان باشد انجام بدهم شما به (ادیت) بگوئید که فقط او است که باید در باره من داوری کند و مرا ببخشد . خواهش میکنم هر کاری در دست دارید بگذارید و با قطار ظهر بآنجا بروید و درست سر ساعت چهار و نیم که آنها معمولاً انتظار مرا دارند خود را بمنزل (ککسفالوا) برسانید .»

وقتی قلم را بروی میز گذاشتم احساس کردم که برای اولین بار یک تصمیم شرافتمندانه گرفته‌ام . حالا دیگر میدانستم که همیشه بیکنفر تعلق خواهم داشت و آن زنی است که مرادوست میدارد .

از جا برخاستم و دست آن زن نایینارا بوسیدم . وقتی بصورت او نگاه کردم نمیتوانستم بفهمم که چگونه این زن باموهای خاکستری دهان ناموزون و نگاه تلخی که در چشمان نایینا دارد ابتداء بنظر من زشت آمده بود ، زیرا اکنون چهره اش بایر تو محبت و شفقت روشن شده بود . حالا در نظر من چشمهای این زن که هیچ چیز جز ظلمت ابدی در آن منعکس نبود ، بیش از کسانی که با چشمهای باز و روشن بدنیا می نگرند ، به حقیقت معنی زندگی پی برده بود .

مانند کسی که از مرضی شفاء یافته باشد با زن نایینا وداع کردم . اکنون دیگر عهد محبت و مودت بستن نایک موجود عاجز و علیل در نظر من متضمن فداکاری نمی نمود . خیر ، آن موجودات تند رست ، متکی بخوشی ، پر غرور ، سرمست و سعادتمند نیستند که انسان بایستی دوستشان داشته باشد ، زیرا آنها بمشق احتیاجی ندارند . اینگونه مردم عشق و سرسپردگی دیگر را نسبت بخود تنها یک نوع آرایش ، پیرایه ای برای گیسوان و یا گوشواری برای گوش میدانند ، نه تمام مفهوم ولذت زندگی . تنها جفا دیدگان از روزگار ، بیچارگان ، زشت رویان ، در ماندگان و خوار شدگانند که هشق میتوانند واقفاً بآنها یاری

کند. اگر کسی زندگی خود را وقف آنها سازد، جبران معروفیت هایشان را خواهد نمود. فقط آن ها هستند که آئین عاشقی و مشوقی را میدانند، آنها هستند که عشق انسان را باحقشناسی و سیاستگری می پذیرند.

چون بایستگاه برگشتم دیدم گماشته ام در آنجا منتظر من است. پس باتفاق سوار قطار شدیم و بعد از چند لحظه حرکت کردیم. هم خوشحال بودم و هم نگران، خوشحال بودم از اینکه خود و شخص دیگری را از فاجعه ای نجات داده ام، نگران بودم از اینکه مبادا (کاندور) ظهر بمنزل برنگردد و یا بقطار ظهر نرسد. یکبار دیگر منظره مهتابی منزل (ککسفالو) و آویختن (ادیت) از معبر در نظرم مجسم شد. باخود گفتم پس خوب است در ایستگاه بعدی تلگرافی برای او بفرستم تا اگر احیاناً (کاندور) موقت برساندن پیغام من نشد، خیال (ادیت) تا اندازه ای راحت شود.

در ایستگاه بعدی از قطار پائین جستم و با عجله بطرف تلگرافخانه رفتم. راستی، مگر اینجا چه خبر است؟ در بیرون اداره تلگراف چه عیبه فراوانی را دیدم که همه با شور و هیجان مشغول خواندن اعلانی بودند و من از میان آنها باز حمت زیاد خود را بگیشه رساندم و تلگرافی بدین مضمون نوشتم: >(ادیت فون ککسفالو)، پس از سلام و احوالاتی با پان. باموریت اعزام زود مراجعت (کاندور) قضایا حضوراً شرح. قربانت، (آنتون) <

تلگراف را بخانمی که مأمور وصول تلگرافها بود، دادم ولی او خیلی بکندی کار میکرد و صد ها مطلب گوناگون از من می پرسید. باری چون قطار تا دودقیقه دیگر راه میافتاد، دوباره با زورخودم را از اذلا بلای جمعیت خلاص کرده بقطار رسانیدم. آسروز غروب وقتی به قصبه (چاسلو) رسیدم، تمام نیرویم را جمع کردم تا خود را با طاق خوابم در مهمانخانه برسانم و چوٹ وارد اطاق خواب شدم روی تخت خواب افتادم و بخواب عمیقی فرو رفتم.

گویا سرم هنوز بروی بالش نرسیده بخواب رفتم. خواب دیدم د اطاقی ایستاده ام - تصور میکنم اطاق (کاندور) بود - و ناگهان صداء وحشتناك تق! تق! تق! همان صدائی که روزها چون چکش شعیفه ها؛ میخورد، بگوشم رسید. ابتداء این صدا از فاصله دوری شنیده میشد و بالاخر

آنقدر نزدیک شد که متوجه شانه از خواب پریدم و با چشمان کاملاً باز با طراف
اطلاق تاریک نگاه کردم. باز همان صدای تق! تق! شنیده میشد ولی این
بار دیگر خواب نبودم و شخصی در اطاق مرا میزد فوراً از تخت خواب
بیرون پریدم و در راه باز کردم دربان مهمانخانه پشت در ایستاده بود و گفت:
«سرکار متوان شمارا پای تلفن میخوانند.»

با خود فکر کردم که چه کسی ممکن است مرا بخواند؟ من که در اینجا
کسی را نمیشناسم، پس کیست که در اینوقت شب مرا میطلبد؟
دربان گفت: «سرکار ستوان لطفاً عجله کنید. کمان میکنم از (وین)
میخوانند باشما صحبت کنند»

دیگر کاملاً بیدار شده بودم. حدس زدم که این شخص جز (کاندور)
کسی نیست. بدربان گفتم فوراً پائین برو و بگوید الساعة میآیم و خودم
هم عجله بدنبال اوروان شدم چون پای تلفن رسیدم گوشی را از دربان گرفتم
ولی صدایی نشنیدم. هرچه هالو! هالو! گفتم و فریاد کشیدم بجایی نرسید.
بالاخره صدای تلفنچی بگوשמ رسید که میپرسید:

- صحبت کردید؟

- خیر.

- يك ثانيه پیش، سیم وصل بود؛ از (وین) میخواستند صحبت کنند
لطفاً گوشی را سرچایش بگذارید، هر وقت طرف زنك زد شمارا خبر
میکنم.

گوشی را بجایش گذاشتم و با افکار پریشان نزدیک دستگاه تلهفون
مدتی بانتظار نشستم. فکر میکردم که حتماً خبر شومی است که (کاندور)
میخواهد بن بدهد بالاخره دیگر قدرت تحمل برایم نماند دسته تلفن را
چرخاندم و از تلفنچی پرسیدم:

- هنوز سیم وصل شده؟

- کدام سیم؟

- از (وین).

- يك دقیقه تأمل کنید تا پرسم.

آن يك دقیقه عمری من گذشت و سرانجام صدای زنك بلند شد ولی
تلفنچی فقط گفت: «هنوز مشغول تحقیق هستم. يك دقیقه صبر کنید تا

دوباره زنك بزوم.

اوهمچنان مرا مر به صبر و تأمل میداد! يك لحظه صبر كنيد؛ چندان دقيقه تأمل كنيد؛ عاقل ارايكه در طرف يك ثابيه ممكن است مردی از افراد بش مربرد، سر نوشتی واژگون ، يادنيايی نابود گردد
بهر حال يكساعت تمام ناحال آشفته با انتظار شستم تا بالاخره صدای زنك تلخی برای چندمین بار بلند شد. من سراپا گوش شدم و تلمیچی گفتم :
«از مكالمه منصرف شده اند ؟» اينرا گفتم و گوشي را بلافاصله بجايش گذاشتم .

از خود پرسيدم كه چرا منصرف شده اند ؟ بچه علت ساعت دوازده و نهم شب مرا پشت تلخی حواسته اند و بعد از مكالمه منصرف شده اند ؟ حتما بايد خبر بدی درين باشد كه من از آن بي اطلاع و نايد اطلاع پيدا كنم چطور است خودم به (كاندور) تلخی كم ؟ بعد پيش خودم فكر كردم كه حير ، ايسكار خوابی بيست شايد زش متوحش شود.

نمي توانم حال خود را در آشفته توصيف كنم . افكار موش و تصاوير درهم و درهم منگرم هجوم مي آورد و من پس از چندين ساعت كشمكش و مبارزه با اين انديشه هاى جنون آور بالاخره دوباره بخواب رفتم

وقتي از خواب برخاستم ، آفتاب پهن شده بود و چون بساعت نگاه كردم ده و نيم بود باشتاب از پله ها پائين آمدم و دوان دوان بطرف سرماز خانه رفتم در آنجا افراد بادگان در محوطه جمع شده بودند و من هم خود را پهلوى كشي شهنك جادادم در اين اثناء ژنرال با قدم هاى شمرده و سنگين وارد محوطه شد. چون نزديك آمد ، طوماري را باز نمود و با صدای طلس افكسي شروع بقرائت آن كرد .

«حسايت فجيعی روی داده كه اطريش و همگري و تمام ديهای متمن را برار و حشت ساخته است . » (از خود پرسيدم چه حسايتی ؟ و بدين احتيار شروع بلرزیدن كردم ، گویی مرتكب اين حسايت خود من هستم) . ، قتل خائنه و فجييع والا حضرت آرشيدوك (مرا تتر مرد بساند) و لعنه اطريش و عليا حضرت آرشيدوشس ، خاواده ساهطتي ، ارا عرق عزا و مام بي پايان ساخته ولی بيش از همه ارتش امپراطوري است كه »

بقيه حرفهای ژنرال را درست نميشيدم . گاهه (جنائات) و (قتل) چون

خنجری قلب مرا مجروح ساخت. آری اینها کلماتی بود که دکتر (کاندور) در صحبت خود بکار برده بود؛ در اینموقع ناگهان بیاد تلفن شب قبل افتادم و بدون اینکه خود را بفرا مانده هنك معرفی کنم، از هممه و غوغائی که بعد از خاتمه نطق ژنرال ایجاد شده بود، استفاده کرده آهسته از محوطه خارج شدم و بمهمانخانه برگشتم. نگهبان تلگرافی را که بنا بگفته او صبح آنروز رسیده بود بدستم داد. سرپاكت را بهجله پاره کردم. و ابتداء از آن چیزی نفهمیدم، چون هیچ امضائی نداشت و يك پیغام كاملا نامفهوم بود؛ بعدا فهمیدم كه این تلگراف از اداره پست آمده و مضمونش اینست كه رساندن تلگرافی كه من روز قبل مخابره کرده بودم، میسر نشده است.

بكلمات تلگراف خیره شدم. فكر میكردم كه چطور رساندن آن میسر نشده است؟ در صورتیكه همه كس (ادیت فون ككسفالوا) را در آن شهر كوچك میشناسد. دیگر نمیتوانستم آن هیجان و التهاب را تحمل كنم، پس بدر بان دستور دادم كه فوراً شماره تلفن دكتر (كاندور) را بگیرد.

در ظرف بیست دقیقه سیم وصل شد. دكتر (كاندور) خودش در منزل بود و پای تلفن آمد. در عرض سه دقیقه آنچه را كه بایستی بفهمم فهمیدم. دست تقدیر تمام نقشه های مرا نقش بر آب کرده بود و آن دختر نگونبخت از پشیمانی من و اتممیم شرافتمندانها ایكه گرفته بودم آگاه نشده بود. تمام اقداماتی هم كه سرهنك بمنظور اسكات موضوع کرده بود، بدون نتیجه مانده بود. آری آتشب (فریج) و سایر رفقاء بجای آنكه از كافه مستقیما منزل

بروند بآن میخانه كوچك میروند و در آنجا بدبختانه با داروساز مصادف میشوند (فریج) از فرط محبتی كه نسبت بمن داشته با او بمشاجره برخاسته و او را متمم بنشراكذیب درباره من میكنند. داروساز كه آبروی خود را در خطر میبید، صبح روز بعد با عجله بسر بازخانه میرود تا مرا بشهادت بطلبد و چون باو خبر میدهند كه من ناپدید شده ام، بد گمان شده از آنجا باشتاب بمنزل (ككسفالوا) میرود. بعضی اینكه بآنجا میرسد، وارد اطاق كارپیر مرد میشود و بنای داد و فریاد را میگذازد و میگوید: «شماها مرا با دادن آن خبر تلفنی مسخره کرده اید، و من كه شخص آبرومندی هستم، تحمل توهین این جوجه افسرها را نخواهم كرد. میدانم كه او (مقصودش من بوده ام) چرا اینطور نامردانه فرار کرده است و اگر بگوئید كه آن خبر تلفنی شما فقط جنبه شوخی داشته من باور

تقاضای هشت شب تقاضای مکالمه تلفنی بامن میکنند ولی در شب ۲۹ ژوئن یعنی شب همان روزی که ولیمهد اطریش بقتل رسیده بود ، تمام ادارات دولتی درحال بینظمی و کلیه خطوط تلفنی بلا انقطاع درکار بوده . دکتر (کاندور) چهارساعت تمام انتظار میکشد و نتیجه نمیگیرد . بالاخره اندکی بعد از نیمه شب موقعیکه پزشکان از معالجه (ادیت) قطع امید میکنند (کاندور) تقاضای تلفنی خود را پس میگیرد . نیمساعت بعد دختر بیچاره جاف میسپارد و بزندگی پر مشقت و دردناک خود خاتمه میدهد .

ازین صدها هزار نفری که در آن روزهای ماه اوت ۱۹۱۴ بجبهه اعزام شده بودند ، هیچکدام مثل من بایی اعتنایی و بی صبری بجبهه نرفتند ، نه از آن جهت که من سر جنک داشتم بلکه برای اینکه جنک برای من فقط يك وسیله فرار و يك راه نجات بود . من مانند جنایتکاری که بتاریکی بگریزد ، به میدان جنک گریختم . چهار هفته قبل از جنک را در حال یأس و بهت و تشویش و از خود بیخوداری گذراندم ، زیرا یقین داشتم که باضعف نفس و ترحم خود يك فرد بشر را ، تنها بشری که مرا باشور و حرارت دوست میداشت ، بچنگال مرگ سپرده ام دیگر جرأت نمی کردم وارد خیابان ها شوم . تمارض کردم و در اطلاق خود مخفی شدم . نامه ای به (ککسماوا) نوشتم و باو تسلیت گفتم ، ولی او جوابی نداد . توضیحات زیادی برای تبرئه خود بدکتر (کاندور) نوشتم ، او هم پاسخی نگفت . از همقطاران و حتی پدرم هم نامه ای دریافت نداشتم . من این سکوت عمومی را حمل بر يك تنفر عمومی نمودم و بیش از پیش دچار این توهم شدم که آنها همه مرا محکوم و مطرود نموده اند و يك نفر جایی و قائل می شمرند در موقعی که سراسر کشور از شدت بیم و تشویش جنک بغود میلرزید ، هنگامی که در تمام اروپای پر آشوب ، سیمها در ارتعاش و لشکریان در حال بسیج بودند ، من جز بجنایت جبن آمیز خود بهیچ چیز دیگر نمیتوانستم فکر بکنم و بنا بر این پیخبر شدن از خود ، تنها راه نجات من بود .

من نمیگویم که در آن موقع در جستجوی مرگ بودم ، بلکه میخواهم بگویم که از آن بیمی نداشتم و یا لامحاله کمتر از اغلب اشخاص دیگر از آن میترسیدم ، زیرا لحظاتی بود که مکر مراجعت بوطن و مواجهه با اشخاصی

که از جنایت من اطلاع داشتند، از تمام خوف و هراس های جنک در نظرم وحشت آورتر نمینمود. علاوه من کجا را داشتیم که بدان روی آورم؟ دیگر چه کسی بود که بمن احتیاج و یا عشق و علاقه داشته باشد؟ دیگر برای که و بچه منظور بزندگی ادامه بدهم؟ اگر منظور از شجاعت ترس نداشتن است من میتوانم بدون اغراق ادعا کنم که در میدان جنک شجاع بودم زیرا چیزهاییکه در نظر شجاعترین رفقای من از مرگ بدتر بود، یعنی حتی از دست دادن چهارستون بدن، ترسی در من ایجاد نمیکرد. حال اگر مرگ بسراغم نیامد، تقصیر از خود من نبود چون چندین بار بایستی با استقبال آن شتافتم. هر وقت کار خطرناکی پیش میآمد من خوشحال میشدم و داوطلبانه انجام آنرا بعهده میگرفتم.

هنگامی که آن چهار سال پایان ناپذیر سرانجام پایان رسید، با کمال تعجب دریافتم که با وجود تمام این مخاطرات من هنوز می توانم بزندگی ادامه بدهم. زیرا ما که از جهنم جنک برگشته بودیم، همه چیز را با معیار های تازه می سنجیدیم. در نظر شخصی که در جبهه جنک بسر برده بوده، گناه مرگ آدمیزادی را بگردن داشتن دیگر قبح سابق را نداشت آری در میدان جنک جرم خصوصی در جرم عمومی مستهلك شده بود، زیرا من بدست خود در (لیمانوا) مسلسلی بکار گذاشتم که اولین سیل پیاده نظام روسی را که بطرف سنگر های ما پیشروی میکرد، چون برک خزانه فرو ریخت و بعدا با دوربین چشمان وحشت زای کسا یرا که من مسبب قتل یا جرح آن ها بودم مشاهده نمودم که ساعت ها ناله میکردند تا بالاخره بطرف جمعی جان می سپردند. از طرفی درد نیائی که من بآن برگشتم کسی باقی نمانده بود که علیه من گواهی دهد (ککسفالوا) چند روز بعد از مرگ دخترش جهان را وداع گفته بود، (ایلونا) با شوهرش در یکی از قراء (یوگوسلاوی) زندگی میکرد، فرمانده هنگ اشجار کرده بود و همقطاران سابق من با کشته شده و یا بکلی آن اتفاق را فراموش کرده بودند. هیچکس نبود که مرا متهم و معاکمه کند و چون کسی نمانده بود که جرم را بمن یادآوری کند، خودم هم گناه را فراموش کرده بودم. فقط یکبار تذکری بمن داده شد و آن شبی بود که در ابرای (وین) روی یکی از صندلیهای ردیف آخر نشسته بودم. پیش درآمد، تازه تمام شده و چراغها خاموش بود. یک خانم و آقا که جرم

«زیر آمدگان بودند می خواستند از جلوی من عبور کنند و بطرف صندلیهای
 محمود بروند. من بدون اینکه بانها نگاه کنم ازجا برخاستم تا آنها رد شوند
 ولی آن آقا بجای اینکه فوراً در روی صندلی خالی پهلوی من بنشیند، با
 احتیاط و ملایمت خانم را بجلو راهنمایی کرد و او را روی صندلی نشانید.
 پیش خود فکر کردم که این زن حتماً کوراست و بی اختیار بطرف او متوجه
 شدم. آن آقای موقر و نسبتاً چاق هم پهلوی من نشست و من فوراً او را
 شناختم - او (کاندور) بود؛ تنها مردی که همه چیز را میدانست و بر اعماق
 جرم و خطای من وقوف داشت، چنان نزدیک بمن نشسته بود که من صدای
 نفس کشیدن او را میشنیدم! آری همان مردی که ترحمش مثل ترحم من مهلك
 و ناشی از ضعف نبود بلکه عاری از خود پرستی و مولود از خود گذشتگی
 بود. تنها مردی که میتوانست درباره من داوری کند و یگانه شخصی
 میبایستی در مقابل او خجل و شرمسار باشم پهلوی من قرار گرفته بود؛
 اگر در فاصله بین دو پرده چراغها روشن شود او حتماً مرا خواهد شناخت
 بدنم شروع بلرزیدن کرد و با عجله دستم را روی صورتم گذاشتم تا
 اقل در تاریکی شناخته شوم و قبل از آنکه پرده بر روی اولین قسمت نمایش
 بیفتد با سرعت از جلوی آنها گذشتم. ولی از آنموقع تا کنون دوباره
 باین نکته پی برده ام که هیچ جرم و خطائی، مادام که وجدان آدمی از آن
 آگاه است، فراموش نخواهد شد.

از بهترین آثار نویسندۀ این کتاب آنچه بوسیله

((کانون معرفت)) منتشر شده است

ترجمه «فرهاد»	بها ۸۰ ریال	- ماری استوارت
» » »	» ۴۰ »	- سه استاد سخن
عبدالله توکل	» ۲۰ »	- شب رؤیائی
جواد شیخ الاسلامی	» ۴۰ »	- ماجرای جوانی يك استاد
» » »	» ۴۰ »	- آخرین سالهای زندگی تموايك
نیرسعدی	» ۲۵ »	- کازانوا
رضا عزیزی	» ۱۰ »	- جیب بر
مصطفی فرزانه	» ۳۰ »	- تأثیر محیط در زن
ذبیح الله منصوری	» ۳۵ »	- کاشف مالیۀ تیسیم
مصطفی فرزانه	» ۲۰ »	۱- در برابر خدا
» «فرهاد»	» ۲۵ »	۱- فروید
عبدالله توکل	» ۴۰ »	۱- بیست و چهار ساعت از زندگانی يك زن

